

Определяне, анализ и оценка на

**ПАЗАРА НА ТЕРМИНИРАНЕ НА ГЛАСОВИ ПОВИКВАНИЯ В
ИНДИВИДУАЛНИ МОБИЛНИ МРЕЖИ**

Приложение към Решение № 266/23.07.2020 г.

РЕЗЮМЕ

Съгласно действащата нормативна уредба националният регулаторен орган в лицето на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) е длъжен периодично да анализира доколко е ефективна конкуренцията на пазарите на електронни съобщения, с което да осигури подходяща регулация в условията на променяща се пазарна среда.

Настоящият документ представлява четвърти преглед на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. В него се определя съответният пазар на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи (пазар 2) в съответствие със списъка с пазари, подлежащи на *ex-ante* регулиране, приложение към Препоръка на ЕК от 9 октомври 2014 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните съобщения, подлежащи на регулиране *ex ante*, определят се предприятия със значително въздействие върху съответен пазар и специфичните задължения, които следва да бъдат наложени, продължени, изменени и/или отменени.

Оценката на нивото на конкуренция на съответния пазар е извършена на база данни за минал период от четири години (2015-2018 г.) и е направена прогноза за бъдещото му развитие за период от три години напред.

Съответният пазар, обект на настоящия анализ, е пазарът на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. Той се състои от четири самостоятелно обособени продуктови пазара, които включват мрежите, собственост на всички активни към настоящия момент предприятия, предоставящи гласови повиквания чрез мобилни мрежи и/или услуги в България. Всеки от разглежданите продуктови пазари е с географски обхват *територията на Република България*.

Определянето на съответния пазар е разгледано в **Раздел IV** на документа.

В резултат на извършения пазарен анализ в **Раздел V** на документа, имащ за цел да оцени наличието на предпоставки, възпрепятстващи ефективната конкуренция на разглеждания пазар на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, КРС достигна до заключението, че следва да определи „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД, „А1 БЪЛГАРИЯ” ЕАД, „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД и „БУЛСАТКОМ” ЕАД за предприятия със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в собствените им мобилни наземни мрежи.

Заключението е направено на база анализа на следните критерии:

- пазарен дял на всяко предприятие;
- наличие на бариери за навлизане и разширяване на съответния пазар;
- липса на или недостатъчна пазарна сила на потребителите.

Заключенията от анализа на пазара на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи сочат, че на съответния пазар не е установена ефективна конкуренция, което дава основание на КРС да наложи, продължи и/или измени наложените на предприятията със значително въздействие върху пазара на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи специфични задължения за:

- достъп до и ползване на необходими мрежови средства и/или съоръжения;
- прозрачност;
- равнопоставеност;

- разделно счетоводство;
- ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност.

Определянето на специфичните задължения, тяхното описание и мотивите за налагането им на предприятията със значително въздействие върху пазара са разгледани в **Раздел VII** на документа.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение.....	6
1. Правна рамка.....	6
2. Процедура за определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги относно наличието на ефективна конкуренция.....	8
2.1. Определяне на пазарите.....	8
2.2. Анализ и оценка на съответния пазар.....	9
2.3. Определяне на предприятие със значително въздействие върху пазара и налагане на специфични задължения.....	9
II. Обществено обсъждане и консултации с Европейската комисия. Сътрудничество с Комисията за защита на конкуренцията.....	11
III. Състояние на пазара на мобилни телефонни услуги в България.....	23
1. Същност и основни характеристики на мобилната телефонна услуга.....	23
2. Участници на пазара.....	24
3. Инфраструктура.....	25
4. Развитие на пазара на мобилни гласови телефонни услуги.....	25
4.1. Обем на пазара.....	25
4.2. Абонати на мобилни гласови телефонни услуги.....	27
4.3. Потребление на мобилни гласови телефонни услуги.....	30
4.4. Цени.....	31
4.5. Относителни дялове.....	32
5. Перспективи за развитие.....	36
IV. Определяне на съответния пазар.....	37
1. Въведение.....	37
2. Съответен продуктов пазар.....	37
2.1. Взаимозаменяемост при търсенето.....	38
2.2. Взаимозаменяемост при предлагането.....	42
3. Съответен географски пазар.....	43
4. Заключение.....	43
V. Анализ и оценка на съответния пазар.....	45
1. Въведение.....	45
2. Критерии, използвани при анализа на ефективността на конкуренцията и определяне на предприятия със значително въздействие върху съответния пазар.....	45
2.1. Пазарен дял.....	46
2.2. Наличие на бариери за навлизане и разширяване на съответния пазар.....	46
2.3. Липса на или недостатъчна пазарна сила на потребителите.....	47

VI. Определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара	52
VII. Определяне на специфични задължения.....	53
1. Изводи относно необходимостта от регулаторна намеса	53
2. Текущи задължения, наложени на предприятията	53
3. Оценка на въздействието на наложените специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар	55
3.1. Осигуряване на изпълнението на наложените на предприятията специфични задължения	55
3.2. Оценка на ефекта от наложените в трети кръг задължения на пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.....	56
4. Конкурентни проблеми	59
4.1. Негласно единодействие (Tacit collusion).....	59
4.2. Отказ за съвместна търговия и за предоставяне на взаимно свързване	60
4.3. Прекалено високи цени	60
4.4. Ценова дискриминация	61
5. Избор на специфични задължения	62
5.1. Цели.....	62
5.2. Принципи.....	63
5.3. Анализ на пропорционалността на задълженията.....	63
5.4. Налагане на конкретни специфични задължения	70
6. Оценка на ефекта от задълженията	79
VIII. Приложения	85
Анекс 1	85
Анекс 2	193

I. Въведение

1. Правна рамка

Действащата към настоящия момент „Европейска регулаторна рамка за електронни съобщителни мрежи и услуги” (Европейска регулаторна рамка)¹ е въведена в българското законодателство със Закона за електронните съобщения, обн. ДВ. бр.41 от 22 май 2007 г. (ЗЕС). Рамката е предмет на периодичен преглед, продиктуван от необходимостта нормативната база да бъде приведена в съответствие с технологичните и пазарните промени.

С Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (Кодекс на електронните съобщения/Кодекс) се ревизира Европейската регулаторна рамка като се отменят Директиви 2002/19/ЕО², 2002/20/ЕО, 2002/21/ЕО и 2002/22/ЕО, считано от 21 декември 2020 г. Съгласно чл. 124, държавите членки транспонират Кодекса в националното си законодателство до 21 декември 2020 г. Законите и подзаконовите актове, необходими за въвеждането на Кодекса все още не са приети, но при изготвянето на настоящия анализ се отчитат разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/1972, които ще бъдат приложими в периода на действие на специфичните задължения.

Съгласно чл. 16(6) от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива), НРО извършват анализ на съответния пазар и изпращат нотификация относно съответния проект за мярка в рамките на три години от приемането на предходна мярка за същия пазар, съответно в рамките на две години от приемането на преработена препоръка за съответните пазари за пазари, които по-рано не са били предмет на нотификация пред Европейската комисия (ЕК).

Съгласно чл. 15(3) от Директива 2002/21/ЕО при определянето на съответните пазари НРО отчитат максимално препоръката на ЕК за съответните пазари, приета на основание чл. 15(1) от същата директива. ЕК е приела своята нова (трета) Препоръка от 9 октомври 2014 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащи на ex ante регулиране в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Препоръка за съответните пазари от 2014 г.). В препоръката на ЕК е включен пазарът на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи (пазар 2 от Препоръка 2014/710/ЕС).

---

¹ Директива 2002/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях (Директива за достъпа), Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за разрешение), Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива), Директива 2002/22/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга), Регламент (ЕС) № 531/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2012 г. относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза, изменен с Регламент (ЕС) № 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г., ОВ L 310, 26.11.2015 г., стр. 1 и Регламент (ЕС) № 2017/920 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г.

Предмет на настоящото решение е четвърти кръг на анализ на пазарите на едро на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи (пазар 2 от Препоръка 2014/710/ЕС).

Насоките за пазарен анализ и оценка на значителната пазарна сила съгласно регулаторната рамка на ЕС за мрежите за електронни съобщения и услугите (Насоки за пазарен анализ)³ определят принципите, на които НРО трябва да базира определянето и анализирането на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги относно наличието на ефективна конкуренция и определяне на предприятия със значително въздействие на съответния пазар.

Съгласно чл. 19(2) от Директива 2002/21/ЕО, НРО имат за задължение да отчетат в максимална степен препоръките за хармонизираното прилагане на разпоредбите от Европейската регулаторна рамка с оглед подпомагане постигането на нейните цели при изпълнение на своите задачи. Когато НРО предпочете да не следва дадена препоръка, той уведомява ЕК, като мотивира своята позиция. Относимата препоръка на ЕК към настоящото решение е Препоръка 2009/396/ЕО от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС (Препоръка 2009/396/ЕО/ Препоръка за цените за терминиране), с която ЕК препоръчва прилагането на хармонизиран подход за регулиране на цените за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

В допълнение, като част от ОЕРЕС, КРС отчита и прилага в максимална степен, при съобразяване с националните особености на разглежданите пазари, общите позиции на ОЕРЕС по относими към настоящото решение въпроси. Съгласно чл. 4(4) от Регламент (ЕС) 2018/1971⁴, НРО и Комисията вземат в максимална степен предвид всяка насока, становище, препоръка, обща позиция и най-добри практики, приети от ОЕРЕС с цел осигуряване на последователното прилагане на регулаторната рамка за електронни съобщения в обхвата.

За определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги КРС прилага разпоредбите на ЗЕС и Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара (обн. ДВ. бр. 89 от 13.11.2012 г., изм. и доп., бр. 101 от 7.12.2018 г.) (Методиката за пазарни анализи).

Съгласно глава девета от ЗЕС, КРС периодично определя съответните пазари на обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на *ex ante* регулиране, анализира и оценява нивото на конкуренция на съответните пазари и при установяване липсата на ефективна конкуренция определя предприятия със значително въздействие върху съответния пазар, както и налага, продължава, изменя и/или отменя специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху пазара.

Съгласно чл. 43а, ал. 1 от ЗЕС, КРС се съобразява с препоръките на ЕК, когато е установено, че има различие при изпълнението на регулаторните функции, които могат да създадат бариери за единния пазар на ЕС. В случай че КРС не се съобрази с препоръките, тя уведомява ЕК, като мотивира своята позиция (чл. 43а, ал. 2 от ЗЕС). Следователно националният закон, в съответствие с чл. 19 от Директива 2002/21/ЕО, задължава КРС да отчетат в максимална степен относимите препоръки на ЕК, цитирани по-горе.

---

³ 2018/С 159/01.

⁴ Регламент (ЕС) 2018/1971 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и на Агенция за подкрепа на ОЕРЕС (Службата на ОЕРЕС), за изменение на Регламент (ЕС) 2015/2120 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1211/2009.

2. Процедура за определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги относно наличието на ефективна конкуренция

Определянето, анализът и оценката на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на *ex ante* регулиране, се извършва съобразно чл. 15 и чл. 16 от Рамковата директива, чл. 150-157б от ЗЕС и приложимите разпоредби на Методиката за пазарни анализи. Съгласно чл. 152, ал. 1 от ЗЕС, КРС определя съответните пазари в съответствие с изискванията на правото на Европейския съюз и националните условия. При изпълнение на тази разпоредба, КРС е задължена да отчита в максимална степен Препоръката за съответните пазари от 2014 г.⁵ и Насоки за пазарен анализ.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Методиката за пазарни анализи, КРС определя съответните пазари, върху които извършва анализ за наличието на ефективна конкуренция, съобразно списъка от пазари, посочени в Препоръката за съответните пазари от 2014 г. КРС може да определи и други съответни пазари – обект на *ex ante* регулиране, различни от определените в Препоръката за съответните пазари от 2014 г., като отчита особеностите на националния пазар.

2.1. Определяне на пазарите

Съответните пазари на обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за които се оценява ефективността на конкуренцията, са пазари на едро или на дребно, като съответният пазар има продуктово и географско измерение (чл. 152, ал. 2 от ЗЕС във връзка с чл. 4 от Методиката за пазарни анализи). Разделянето на пазарите на едро и дребно е в съответствие с Препоръката за съответните пазари. По отношение на продуктовото измерение на съответния пазар, ЕК посочва в Насоките за пазарен анализ, че съответният пазар на продукти или услуги включва всички онези продукти или услуги, които са взаимозаменяеми или заместими в достатъчна степен не само поради техните обективни характеристики, техните цени и целта на тяхната определена употреба, но и поради условията на конкуренция и/или структурата на търсенето и предлагането на въпросния пазар. Продуктите или услугите, които са взаимозаменяеми само до малка или относително малка степен, не спадат към един и същи пазар. Следователно КРС следва да започне определянето на съответния пазар на продукти или услуги, като групира продуктите или услугите, които потребителите използват за една и съща цел (крайна употреба).

В съответствие с европейското законодателство, Методиката за пазарни анализи регламентира, че съответният продуктов пазар включва всички обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за които е налице взаимозаменяемост при търсенето и взаимозаменяемост при предлагането (чл. 5 от Методиката за пазарни анализи).

След определяне на съответния продуктов пазар следва да се определи и неговият географски обхват. При определяне на географското измерение на посочените в Препоръката за съответните пазари от 2014 г. пазари, КРС се ръководи от Насоките за пазарен анализ на ЕК. Географският пазар включва определена територия, в която се предлагат съответните взаимозаменяеми обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги и в която конкурентните условия са достатъчно еднородни и се различават от тези в съседни географски райони, в които преобладаващите конкурентни условия са значително по-различни. (чл. 4, ал. 4 от Методиката за пазарни анализи).

---

⁵ ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА от 9 октомври 2014 година относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащ на регулиране *ex ante* в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (2014/710/ЕС).

Съответният географски пазар се определя при отчитане на следните два основни критерия (чл. 10 от Методиката за пазарни анализи):

1. покритие по територия на обществените електронни съобщителни мрежи;
2. наличие на еднакви законови и регулаторни изисквания за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

Въз основа на тези два основни критерия географските пазари могат да бъдат определени като местни, регионални, национални или покриващи територията на две или повече страни (например общеевропейски пазари, пазари, съпадащи с територията на Европейското икономическо пространство или глобални пазари).

2.2. Анализ и оценка на съответния пазар

Целта на анализа и оценката на съответния пазар е КРС да установи наличието или липсата на ефективна конкуренция, т.е. да установи дали има предприятия със значително въздействие върху съответния пазар (чл. 154, ал. 2 от ЗЕС). Предприятие със значително въздействие върху пазара е предприятие, което самостоятелно или съвместно с други се ползва от позиция, равностойна на господстваща, т.е. позиция на икономическа сила, позволяваща му да следва поведение до съществена степен независимо от конкуренти, потребители и крайни потребители (§1, т. 51 от Допълнителните разпоредби на ЗЕС, чл. 14, параграф 2 от Рамковата директива).

2.3. Определяне на предприятие със значително въздействие върху пазара и налагане на специфични задължения

Наличието на предприятие със значително въздействие върху пазара се установява въз основа на редица критерии. Преценката се основава на перспективен анализ на пазара (*ex ante*), като се вземат предвид съществуващите пазарни условия.

Като отправна точка на анализа и показател за пазарна мощ често се използват пазарните дялове, но този критерий не е определящ. От пазарните дялове КРС може да придобие полезна първоначална представа за пазарната структура и за относителната важност на различните оператори, развиващи дейност на пазара. ЕК обаче ще тълкува пазарните дялове с оглед на съответните пазарни условия и в частност на пазарната динамика и степента, до която продуктите са диференцирани.

Съгласно т. 55 от Насоките за пазарен анализ, в съответствие с установената съдебна практика, особено големият пазарен дял — над 50% — който притежава дадено предприятие за определен период от време, сам по себе си представлява доказателство за наличието на господстващо положение, освен в извънредни обстоятелства.

Ако пазарният дял е висок, но е под прага от 50%, при оценката на значително въздействие на пазара, КРС следва да разчита на други основни структурни характеристики на пазара, като извърши задълбочена структурна оценка на икономическите характеристики на съответния пазар преди да достигне до заключение относно наличието на значително въздействие на пазара.

В Методиката за пазарни анализи е посочено, че изборът на критерии и тежестта на всеки от тях в общата оценка на пазара зависи от особеностите на съответния пазар. Наличието на значително пазарно въздействие се установява на базата на съвкупност от използваните критерии, които, взети самостоятелно, могат да не бъдат определящи. Във връзка с посоченото, при определяне на дадено предприятие като предприятие със самостоятелно значително въздействие върху пазара КРС взема предвид неговия пазарен дял

на съответния пазар и всички или някои от критериите, посочени в чл. 31 от Методиката за пазарни анализи. При определяне на дадени предприятия като предприятия със съвместно значително въздействие върху пазара КРС изследва дали са изпълнени кумулативно трите условия по чл. 32, ал.1 от Методиката за пазарни анализи, като извършва анализ на характеристиките на съответния пазар и пазарното положение на предприятията, като взема предвид всички или някои от критериите по чл. 32, ал. 2 от Методиката за пазарни анализи.

Съгласно чл. 30, т. 4 и чл. 150, ал. 1 от ЗЕС, КРС е компетентният орган, който може да налага специфични задължения в случаите, когато след извършен анализ на съответен пазар е установена необходимостта от налагането на такива.

В случаите, когато въз основа на анализ на съответния пазар се установи, че е налице ефективна конкуренция, КРС не налага специфични задължения на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги на съответния пазар, а ако такива са били наложени на предходен етап, КРС ги отменя (чл. 155, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕС). В случаите, в които въз основа на анализ на съответния пазар се установи, че не е налице ефективна конкуренция, КРС определя предприятие или предприятия със значително въздействие върху пазара и налага на предприятието/предприятията специфични задължения. Ако вече са били наложени специфични задължения на предприятието или предприятията със значително въздействие върху пазара, КРС може да продължи действието им или да ги измени (чл. 156, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕС).

II. Обществено обсъждане и консултации с Европейската комисия. Сътрудничество с Комисията за защита на конкуренцията

С Решение № 104/12.03.2020 г. КРС прие проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи (пазар 2 от Препоръка на Европейската комисия 2014/710/ЕС от 9 октомври 2014 г.) и откри процедура по обществено обсъждане по проекта на решение.

В рамките на процедурата в КРС са постъпили становища от „А1 БЪЛГАРИЯ” ЕАД (А1), „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД (БТК), „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД (ТЕЛЕНОР), СДРУЖЕНИЕ ЗА ЕЛЕКТРОННИ КОМУНИКАЦИИ (СЕК/Сдружението) и „VERIZON FRANCE“ SAS (VERIZON). Изготвеният проект е съгласуван от Комисия за защита на конкуренцията (КЗК).

В настоящия раздел са отразени бележките на заинтересованите лица, постъпили в хода на общественото обсъждане, като КРС изразява мотивирана позиция по всеки от повдигнатите въпроси.

Постъпилите становища са представени в цялост в Анекс № 2 към проекта на основно тяло на анализ, тъй като са част от процедурата по приемане на окончателния текст на решението на КРС.

A. Становища на заинтересованите страни

I. Общи бележки

1. В своето становище А1 посочва, че в проекта на решение икономическите изводи кореспондират изцяло с реалната пазарна ситуация в сектора на електронни съобщения и структурата на пазарния анализ е съобразена с Методиката за пазарни анализи и с Насоките на ЕК за пазарен анализ. Предприятието посочва, че счита част от предложените за продължаване специфични задължения за пропорционални на състоянието и развитието на пазара. За останалата част от задълженията, за които счита, че са непропорционални, аргументи са изложени по-долу на систематичното им място.

2. В своето становище БТК изразява мнение, че проектът на решение на КРС показва последователност и предвидимост на регулаторната среда за предоставяне на мобилни услуги. БТК споделя заключението в анализа на Комисията, че пазарът достига своята зрялост, следователно не се налага обсъждането на допълнителни мерки. Според предприятието, продължаването на наложените специфични задължения показва, че целите на регулацията са постигнати в рамките на последните три години, не са налице нежелани отклонения в пазарното поведение на предприятията и съответно застрашаване на конкурентната среда. Също така се отбелязва, че предприятията не са създавали предпоставки, които да възпрепятстват функционирането на пазара и които да позволят на едно или повече предприятия, самостоятелно или съвместно, да имат господстващо поведение до степен на съществена независимост от конкуренти, доставчици и крайни потребители. Предприятието посочва, че между предприятията, предоставящи мобилни гласови услуги са изградени отношения на икономически ефективна конкуренция на едро, както на национално ниво, така и на международно, като се аргументира с липсата на значими противопоставяния и спорове между предприятията и усилените тествания на нови технологии в нови честотни обхвати.

Предприятието подкрепя КРС в извода, че през изминалия период конкуренцията на мобилния пазар се е повишила, което влияе благоприятно на крайните потребители. Според БТК наложената ex-ante регулация е постигнала целите си и договорните отношения на едро и дребно са напълно предвидими.

II. По отношение на дефиницията и анализа и оценката на съответния пазар на едро

3. А1 посочва, че няма промяна в дефиницията на продуктовия и географски обхват на пазарите на едро за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни и фиксирани мрежи. Според предприятието това е така, тъй като в България, а и в ЕС, се прилага принципът, че викащата страна заплаща повикването (СРР). Последното обуславя извода, до който КРС е стигнала, че всеки мрежови оператор има 100% пазарен дял в неговата мрежа именно, поради прилагането на този принцип.

Становище на КРС

При дефинирането на продуктовия и географски обхват на пазарите КРС отчита промените в развитието на анализирания пазар, както и спазва принципите, приети към момента на извършване на пазарния анализ на ниво ЕС. В настоящия четвърти кръг на пазарните анализи при анализа, оценката и определянето на предприятия със значително въздействие на съответните пазари, както и при избора на специфични задължения, съгласно чл. 19(2) от Директива 2002/21/ЕО, КРС е отчела в максимална степен действащите към настоящия момент препоръки за хармонизираното прилагане на разпоредбите от Европейската регулаторна рамка. При изготвянето на настоящия анализ са отчетени и разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/1972 за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения, които след транспонирането им в ЗЕС, ще бъдат приложими в периода на действие на специфичните задължения.

4. А1 счита, че в анализа на съответния пазар на едро Комисията е оценила и анализирала най-подходящите критерии. Във връзка с критерия „липса на или недостатъчна пазарна сила на потребителите“ предприятието посочва, че е необходимо да се даде конкретно обяснение на дисбаланса между трафика, терминиран от мобилната мрежа на „БУЛСАТКОМ“ ЕАД (БУЛСАТКОМ) в мобилната мрежа на ТЕЛЕНОР и трафика, терминиран от мобилната мрежа на ТЕЛЕНОР в мобилната мрежа на БУЛСАТКОМ от една страна и относително уравновесения трафик при терминиране между мобилните мрежи на БУЛСАТКОМ и А1, от друга (стр. 40 от проекта на анализ). Предвид неголямата разлика между пазарните дялове на А1 и на ТЕЛЕНОР на база абонати на дребно, А1 посочва, че не би следвало да е налице „такъв голям дисбаланс в трафика“ и предполага, че е възможно да е налице техническа грешка в данните или друга причина, която следва да се поясни.

Становище на КРС

КРС потвърждава коректността на представените данни за 2018 г. в анализа и наличието на дисбаланс между трафика, терминиран от мобилната мрежа на БУЛСАТКОМ в мобилната мрежа на ТЕЛЕНОР и трафика, терминиран от мобилната мрежа на ТЕЛЕНОР в мобилната мрежа на БУЛСАТКОМ от една страна и относително уравновесения трафик при терминиране между мобилните мрежи на БУЛСАТКОМ и А1, от друга. В допълнение следва да бъде уточнено, че стартиралите през 2017 г. тестове на БУЛСАТКОМ за предоставяне на мобилна гласова услуга продължават и през 2018 г., когато предприятието започва да предоставя услугата и по търговски начин, т.е. част от терминираните в други мобилни мрежи трафик, изходящ от мобилната мрежа на БУЛСАТКОМ през 2018 г., е тестов, като над

половината от общия обем на терминирания в други мобилни мрежи трафик на предприятието за 2018 г., е терминиран в мобилната мрежа на ТЕЛЕНОР.

III. По отношение на оценка на ефекта от наложените в предходния кръг задължения на съответния пазар

5. А1 коментира установените от КРС преодолени проблеми във връзка със затварянето на трафика в рамките на мрежата и неблагоприятната позиция на българските мобилни предприятия спрямо предприятията от държави извън ЕС/ЕИЗ. Във връзка с първия посочен проблем предприятието посочва, че силната конкуренция на пазара на дребно е повлияла значително за справянето с проблема и предлага това да бъде отбелязано в документа.

Относно втория преодолян проблем предприятието отбелязва, че след приемането на Решение № 357 от 2016 г. и прилагането на BULRIC цените за терминиране се забелязва тенденция на спад на относителния дял на повикванията, генерирани от държави извън ЕС в общия обем на терминирания международен трафик. Предприятието представя графично общия обем на терминирания входящи международни повиквания и тези, с произход от държави извън ЕС в периода 2015-2019 г. Като причина за това е посочена вероятна манипулация на номера на викация (поради разлика в цените на едро за терминиране), причинена от транзитиращи предприятия с цел увеличаване на печалбите. Този проблем е отчетен като недобросъвестно търговско поведение и предприятието призовава КРС да предприеме необходимите действия за защита на националните мобилни оператори и крайните потребители. Като пример А1 посочва, че има сигнали от крайни потребители, получаващи обаждания с изписан номер с код на държава-членка на ЕС, при действителни повиквания, генерирани от държави извън ЕС. Операторът заявява, че при подобна нерегламентирана намеса от страна на транзитиращи оператори, няма как да предприеме мерки за защита на клиентите си. А1 търси подкрепа от КРС за справяне с проблема, като предлага засилен контрол върху транзитиращите предприятия, които ползват географски номера, но нямат крайни потребители в страната.

Становище на КРС

В раздел III. Състояние на пазара на мобилни телефонни услуги в България на приложението към проекта на решение, КРС подробно е представила развитието на пазара, а в т. 3.2. на раздел VII. Определяне на специфични задължения е посочила как наложените в предишния кръг на пазарния анализ задължения са допринесли за преодоляването на идентифицираните конкурентни проблеми, в т. ч. и на затварянето на трафик в мрежата.

По отношение на обема на входящия международен трафик с произход от държави извън ЕС, следва да се отбележи, че от направената оценка на ефекта от наложените мерки, в съответствие с представените от предприятията данни, се наблюдава балансиране на входящия и изходящ трафик към тези държави за разлика от данните, анализирани в предходния кръг на пазарен анализ. Това дава основание на КРС да заключи, че идентифицираният проблем с неблагоприятната позиция на българските предприятия е преодолян.

Повишаването на трафика от държави-членки на ЕС/ЕИЗ до голяма степен е следствие от прилаганата ценова регулация в рамките на ЕС/ЕИЗ, която допринася за намаляване на цените на едро с оглед създаване на условия за предприятията да намаляват цените на дребно за крайните потребители. По-ниските цени на дадена стока и/или услуга водят до повишаване на потреблението.

Що се отнася до проблема с манипулирането на номера на викация, съгласно чл. 8, ал. 1 от Правилата по чл. 257 ал. 10 от ЗЕС⁶, при взаимно свързване на мрежите предприятията са длъжни да предават CLI, без да го променят и по начин, който осигурява правилно таксуване. Въпреки това до крайния потребител достигат повиквания без CLI или с манипулирана CLI, включително със злоумишлена цел (spoofing) по различни причини, включително заради разлика в цените за терминиране в зависимост от произхода на повикването. Предприятията, които терминират повикванията, имат правно защитен интерес да искат определената от тях действителна цена за терминиране на повикванията, съответно да изискват от транзитиращите предприятия да не допускат такива случаи и доколкото е обективно възможно да предприемат мерки за това. В тази връзка, терминиращите предприятия могат да ограничат тези практики, като в условията за взаимно свързване включат съответните защитни/санкционни клаузи, които да се прилагат при доказан, включително чрез трета независима страна, манипулиран трафик.

Следва да се отбележи, че повикванията без CLI или с манипулирана CLI представляват проблем и в други държави-членки на ЕС. Този проблем обаче е извън компетенциите на един национален регулаторен орган, тъй като този орган не разполага с механизъм за контрол и проверка/разследване на произхода на трафика и дали този трафик е манипулиран. Наред с това, в голяма част от случаите става въпрос за повиквания, които до достигане на крайната дестинация се пренасят от няколко транзитни предприятия, включително чуждестранни такива. КРС, като регулаторен орган, може да контролира единствено предприятията, опериращи на българския пазар и то само чрез изискване на информация отнасяща се до договори, трафици и цени.

Предвид изложеното, КРС счита че към настоящия момент най-подходящият и ефективен подход е в условията за взаимно свързване предприятията да включват процедури за разследване на трафик с манипулиран А-номер, както и санкционни мерки за ограничаване на такъв трафик. Като отчита, че манипулирането на А-номера представлява съзнателна промяна или подмяна на предаваната между мрежите информация за CLI, КРС е на мнение, че предприятията следва да разполагат с подходящи механизми за обективно разследване, проверка и установяване на неправомерно поведение от страна на контрагентите си с оглед защита на интересите, както на предприятията, така и на потребителите. Комисията е на мнение, че начинът и последователността на действие в тези случаи, както и санкционните мерки, следва да са описани ясно и с оглед спазване на принципа на равнопоставеност следва да са приложими към всички предприятия (национални и такива опериращи извън територията на страната, вкл. свързани лица в корпоративна група), с които съответният оператор има действащ или сключва договор за взаимно свързване. Наред с това, КРС обръща внимание, че посочените мерки следва да се прилагат само по отношение на трафик, за който предприятията имат доказателства за манипулиране на А-номера. Същевременно, санкционните мерки следва да са пропорционални и да не водят до реален отказ за взаимно свързване поради прекомерна тежест за транзитните оператори.

IV. По отношение на конкретните специфични задължения

IV.2. По отношение на задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения

6. В своето становище СЕК посочва, че в сегашния проект на решение не е посочен срока от 3,5 години за преминаване към изцяло базирано IP взаимно свързване, който е бил

⁶ Правила за условията и реда за предоставяне и ползване на функциите на мрежата "идентификация на линията на викация", "идентификация на свързаната линия" и "тонално номеронабиране"

обсъждан на среща с представители на фиксираните оператори, проведена в КРС. Сдружението отбелязва, че в проекта на решение липсва задължение за стартиране на процеса за преминаване към IP взаимно свързване. В тази връзка СЕК посочва, че следва да бъде ясно и точно посочено какви ще бъдат условията за взаимно свързване в бъдеще.

Сдружението предлага да се предвиди задължение за БТК, аналогично на т. 1.1.6 от проекта на решение за терминиране във фиксирани мрежи, с цел IP взаимното свързване да се прилага в един сегмент за терминиране на повикванията, които се осъществяват при IP взаимно свързване. Също така СЕК смята, че развитието на мрежите и интернет протоколът е достатъчно навлязъл в мрежите и е достигнато такова ниво на мрежова свързаност, че е време и при свързване по SS7 да има само един сегмент за терминиране. Според становището на Сдружението това ще доведе до намаляване на разходите на операторите, а оттам и до намаляване на цените за крайни потребители.

Също така Сдружението смята, че е необходимо да се въведе задължение за мобилните предприятия да предоставят ежемесечно информация на предприятията към кои номера е осъществен транзит. По този начин ще се постигне яснота за какво точно се заплаща транзита.

Становище на КРС

Задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения е технологично неутрално и в тази връзка КРС счита, че всяко от задължените предприятия по своя инициатива би могло да предоставя взаимно свързване, базирано на IP протокол, при спазване на всички останали задължения. В тази връзка не е необходим срок за преминаване към IP взаимно свързване.

По отношение на предложението на СЕК за прилагане на един сегмент за терминиране на повикванията, КРС обръща внимание, че няма наложено задължение терминирането на повиквания в мобилна мрежа да се извършва в два сегмента.

Услугата транзит не е част от пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи и в тази връзка КРС не счита за подходящо налагането на задължение за предоставяне на информация за номерата, към които се осъществява транзит. Услугата се предоставя при условията на свободно търговско договаряне и няма пречка предоставянето на информация за номерата, към които се осъществява транзит да бъде заложено в договора при постигане на съгласие между страните.

IV.3. По отношение на задължението за прозрачност

7. А1 предлага да се измени текста на т. 2.1. от проекта на Решение, като в т.2.1.1.8 думата „Цени“ бъде заменена с изразът „Максимални цени“. Като аргумент се посочва, че стойностите на регулираните цени за терминиране на национални повиквания и повиквания от държави-членки на ЕС, изчислени на база BULRIC модел, представляват максимални цени за терминиране. А1 счита, че това се отнася също за цените за терминиране на повиквания от държави извън ЕС/ЕИЗ и за цените за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викация (CLI), тъй като те представляват максимални нива, определени чрез търговско договаряне. Според предприятието това изменение ще доведе до прецизиран и съгласуван регулаторен подход.

Становище на КРС

В т. 2.1. от проекта на решение КРС продължава наложеното задължение за прозрачност, като определя подробно каква информация задължените предприятия следва да публикуват

и актуализират на официалната си страница в интернет, за да бъде изпълнено това задължение. Цените за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави-членки на Европейския съюз/Европейската икономическа зона (ЕС/ЕИЗ), цените за терминиране на повиквания с произход държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ по отделни дестинации и цените за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викация (CLI) са част от тази информация.

Публикуването на всички условия, относими за сключване на договор за взаимно свързване, в т. ч. и цени, на практика представлява стандартна търговска оферта за всички контрагенти на съответното предприятие. Това гарантира, че задължените предприятия не могат да прилагат различни условия и по-високи цени от публикуваните.

Така, заедно с останалите специфични мерки, се преодоляват конкурентните проблеми, свързани с отказ за взаимно свързване, умишлено забавяне или отлагане и прекомерни изисквания, както се вижда и от анализа на пропорционалността в т. 5.3., раздел VII от Приложението към проекта на решение.

Предвид изложеното КРС счита, че не е необходимо да изменя текста на т. 2.1.1.8. от проекта на решение, тъй като това няма да доведе до по-прецизиран и съгласуван регулаторен подход.

8. БТК е на мнение, че задължението за прозрачност може да бъде редуцирано. Според предприятието задължението в този вид е в степен на подробност, близка до публикуването на типово предложение, което води до подписването на подробни и детайлизирани договори, които преповтарят законодателството и другите специфични задължения. В допълнение се посочва, че взаимното свързване е изяснено както от техническа гледна точка, така и като правоотношение и че разпоредбата на чл. 159, ал. 3 от ЗЕС гарантира еднаква степен на прозрачност чрез внасянето на копия от договорите за взаимно свързване. С оглед на това БТК отправя предложение за редуциране на задължението с цел свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимата.

Становище на КРС

Задължението за прозрачност гарантира на заинтересованите предприятия достатъчно информация и яснота в процеса на осъществяване на взаимно свързване. Наред с това, посоченото задължение позволява на КРС да осъществява мониторинг на изпълнението на задължението за достъп. С настоящия проект на решение КРС не е наложила конкретни специфични задължения по отношение на техническите параметри на взаимното свързване, поради динамичното развитие на технологиите, което може да изисква промени в техническите условия. В тази връзка, в проекта на решение КРС е заложила степен на подробност, която да осигурява необходимата гаранция, че на интернет страниците на задължените предприятия е публикувана информация за предприетите по тяхна инициатива промени.

IV.4. По отношение на задължението за разделно счетоводство

9. В становището си А1 обръща внимание на задължението за разделно счетоводство, предвидено в т. 5.4.4.1, като смята, че то трябва да бъде наложено и на БУЛСАТКОМ в ролята му на предприятие със значително въздействие. Предприятието счита, че липсват аргументи за взетото решение от страна на КРС и смята, че всички установени проблеми в анализа са налице и за четирите предприятия. А1 посочва, че разделното счетоводство обхваща цялостната дейност на дадено дружество, а БУЛСАТКОМ представлява основен участник и на сегментите ТВ и достъп до интернет. В случай, че не бъде наложено

задължение за разделно счетоводство и на четирите предприятия, А1 предлага задължението да отпадне за трите мобилни предприятия, като подобен подход ще доведе до равнопоставено третиране на всички предприятия със значително въздействие на пазара и ще изпревари събитията, предвиждани от ЕК, за отпадане на задължението след определяне на единна максимална цена за терминиране в ЕС.

Становище на КРС

КРС не приема за обосновано становището на А1, че разделното счетоводство трябва да бъде наложено и на БУЛСАТКОМ в ролята му на предприятие със значително въздействие. Заключениета от анализа на пропорционалността в т. 5.3.4. от Приложението към проекта на решение сочат, че налагането на задължение за разделно счетоводство по отношение на новонавлезлия участник на пазара БУЛСАТКОМ се явява непропорционално и обременително, поради все още незначителния брой абонати, които БУЛСАТКОМ има на свързания пазар на дребно, и съответно относително малкия дял на приходите от терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи⁷. Поради това КРС е достигнала до извода, че налагането на задължение за разделно счетоводство на БУЛСАТКОМ би било непропорционално, предвид ограничената възможност за съществено кръстосано субсидиране в посока пренасяне на ценови предимства към други пазари, което да увреди конкурентната среда.

Изложените от А1 аргументи за наличие на съществен пазарен дял на БУЛСАТКОМ в пазарните сегменти на ТВ и достъп до интернет не са относими, тъй като същите не представляват свързани пазари на дребно спрямо пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи и не могат да бъдат разглеждани като основание за ограничаване на пазарната сила в посока прехвърляне на пазарни предимства от страна на БУЛСАТКОМ.

По отношение на предложеното от А1 отпадане на задължението за водене на разделно счетоводство за трите мобилни предприятия, което би изпреварило събитията, предвиждани от ЕК, за отпадане на задължението след определяне на единна максимална цена за терминиране в ЕС, КРС обръща внимание, че към момента на обсъждане на настоящия проект на пазарен анализ все още този въпрос се обсъжда на ниво ЕС. В качеството си на национален регулаторен орган, КРС следи и участва в работата по разработването и обсъждането на нормативните актове, необходими за въвеждането на Европейския кодекс за електронни съобщения, но те все още не са приети. Когато последните бъдат приети, КРС ще се съобрази със съответните текстове и определения в тях срокове.

10. В случай, че не бъдат приети предложенията на А1 за отмяна на текущото задължение за разделно счетоводство, **предприятието приветства** предприемането на действия за улесняване на попълването на регулаторните счетоводни отчети (PCO). Предложено е да бъдат изпратени отчетните форми в „xls.” формат, с цел улеснено и коректно сравняване на данните.

Становище на КРС

КРС изразява готовност да изпрати в оперативен порядък отчетните форми във формат „xls” след приключване на настоящата процедура по обществено обсъждане и след приемане на окончателното решение.

11. БТК смята, че с две различни решения (с проекта на анализ на пазара на едро на терминиране на повиквания във фиксирани и с проекта на анализ на пазара на едро на

---

⁷ Раздел III Състояние на пазара на мобилни телефонни услуги в България, т. 4 Развитие на пазара на мобилни телефонни услуги

терминирани на повиквания в мобилни мрежи) КРС ще наложи едно и също специфично задължение. Предприятието е на мнение, че описаната фактическа обстановка към момента на обществено обсъждане на двата акта може да бъде коригирана. Като аргумент се посочва разпоредбата на чл. 3, ал. 3 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, където е посочено, че административните органи не могат да налагат ограничения и тежести, които не са необходими за постигане на целите на закона. Също така се посочва, че административните органи трябва да упражняват правомощията си по разумен начин, съгласно разпоредбата на чл. 6, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс. В заключение БТК счита, че при приемане на обсъждания Проект на решение задължението трябва да отпадне, тъй като чрез налагане на задължението за водене на разделно счетоводство само в първото по ред решение, КРС по разумен начин ще постигне целите на закона.

Становище на КРС

КРС не намира за аргументирана позицията на БТК, че предвиденото специфично задължение е необосновано и непропорционално. Целта на наложеното специфично задължение за водене на разделно счетоводство е подробно мотивирана от комисията в приложението към решението. БТК няма основания да твърди, че се налагат „ограничения и тежести, които не са необходими за постигане на целите на закона“, само поради обстоятелството, че е регулирано на повече от един съответен пазар.

Следствие на позицията на БТК като предприятие със значително въздействие върху повече от един съответен пазар, регулиран от КРС, е налагането на по-голям обем специфични задължения, включително налагането на задължение за водене на разделно счетоводство на всеки един съответен пазар, за който КРС е установила необходимост от това. Цикличността на пазарните анализи и необходимостта всеки регулиран пазар да се преразглежда независимо от останалите регулирани пазари изисква от КРС да наложи задължението за водене на разделно счетоводство с настоящото решение. Препратката към друго решение на КРС ще обвърже продължаването на задължението за водене на разделно счетоводство с анализа на друг самостоятелен съответен пазар по Препоръка 2014/710/ЕС. Последното ще направи невъзможно разглеждането на отделните съответни пазари независимо един от друг. КРС счита, че възможността за отпадане на задължението за водене на разделно счетоводство за всеки отделен пазар не трябва да се изключва предварително.

Гореизложеното прави налагането на специфичното задължение за разделно счетоводство на всеки един от съответните пазари независимо едни от други необходимо условие за постигане на целите на закона, които се преследват с приетите от КРС решения. Поради това, КРС счита че не е налице противоречие с чл. 3 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и чл. 6, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс. Също така налагането на въпросното специфично задължение на всеки регулиран пазар независимо един от друг е вече установена практика на комисията.

12. В становището си ТЕЛЕНОР е представило коментари по отношение на формата на отчетите за разделно счетоводство. Предприятието е предложило следните корекции и допълнения:

12.1. В отчети 4.4.1. до 4.4.10. ТЕЛЕНОР предлага да се добави „лв.“ в наименованието на колоната, която представя средната цена, така че да се промени от „средна цена“ на „средна цена (лв.)“. Според ТЕЛЕНОР това ще помогне да се избегне потенциално

объркване, генерирано от факта, че КРС иска данните в колоната „средна цена“ в лева, а наименованието на отчетите реферира към стойности в хил. лв.

Становище на КРС

Предложението на ТЕЛЕНОР е редакционно и КРС го приема, като същото ще е отразено на систематичното място.

12.2. В отчет 4.7.1. ТЕЛЕНОР счита, че елементите, свързани с лихвите (приходи/разходи), така, както и тези, свързани с елементите след данъци, не би трябвало да се включват в този отчет, тъй като той реферира към „Печалба (ССА) преди лихви и данъци“ в колона Е. Според предприятието методологията за разделно счетоводство включва само счетоводните елементи до печалба преди лихви и данъци, както е в другите отчети от комплекта на отчетите за разделно счетоводство. В тази връзка, ТЕЛЕНОР предлага да се премахнат редовете 14 – „Приходи от дялови участия след данъци“ и 15 – „Разходи за лихви“.

Становище на КРС

КРС приема предложението на ТЕЛЕНОР, тъй като представлява редакция на форма от регулаторните отчети, която не засяга принципни положения от Методологията. Практиката сочи, че тези елементи не формират конкретния показател „Печалба (ССА) преди лихви и данъци“. В тази връзка промяната е отразена на систематичното място с оглед облекчаване на отчет 4.7.1.

12.3. По отношение на отчети 4.7.1 и 4.7.2. при представянето на съответствието между регулаторните отчети и ГФО според ТЕЛЕНОР освен ред „Корекции след прилагане на МСФО 15“ (съответно ред 15 в отчет 4.7.1 и ред 5 в отчет 4.7.2) следва да се добави и съответствие за прилагане на МСФО 16, тъй като МСФО 16 става официално приложим от 2019 г. В тази връзка, ТЕЛЕНОР предлага да се промени наименованието на ред 15 в отчет 4.7.1. и ред 5 в отчет 4.7.2., с „Корекции след прилагане на МСФО 15 и МСФО 16“, в които да се съдържа общата стойност на корекциите за съответствие между РСО и ГФО, породени от двата нови счетоводни стандарта.

Становище на КРС

КРС счита, че предложението на ТЕЛЕНОР следва да бъде консултирано с всички задължени предприятия, тъй като засяга промени в регулаторните отчети във връзка с международните стандарти за финансово отчитане. В тази връзка КРС посочва, че това е предмет на отделна процедура за изменение на формите за отчитане, тъй като не засяга наложеното задължение, а изпълнението му от страна на задължените предприятия.

12.4. В отчет 4.7.2. с оглед по-лесна четимост и за по-лесно сравнение на резултатите между РСО и ГФО, ТЕЛЕНОР предлага също следните корекции:

- Добавяне на нов ред – „Всичко“ – след „Общо за др. дейности по ТЗ“ в ред 3, и преди ред 4 – „Корекции след прилагане на МСФО 15“, който да покаже общите стойности по РСО;
- Премахване на номер 4 в ред 4 – „Общо за др. дейности по ТЗ“ – в съответствие с начина на номерацията, използван в другите редове на отчет 4.7.2 – и актуализиране на номерацията на следващите редове;
- Наименуване на ред 5 – „Всичко“ като „ГФО“, по аналогия с отчет 4.7.1.

Становище на КРС

КРС счита, че предложението на ТЕЛЕНОР следва да бъде консултирано в отделна процедура с всички задължени предприятия, тъй като не засяга наложеното задължение, а изпълнението му от страна на задължените предприятия.

IV.5. По отношение на ценовите ограничения

13. А1 подкрепя подхода на КРС за продължаване на задължението за прилагане на разходаориентирани цени за терминиране. Предприятието смята, че по този начин ще е налице регулаторна предвидимост по отношение на цените за терминиране до влизане в сила на определените от ЕК цени. А1 посочва, че по данни на ОЕРЕС към средата на 2019 г. цените за терминиране в мобилни мрежи в България са по-ниски от средните в ЕС, което отбелязва като показателно, че към настоящия момент не е нужна допълнителна намеса от страна на Комисията.

14. VERIZON отправя искане да се прилагат регулирани цени за терминиране на повиквания, независимо от страната на произход на трафика. Ако КРС не промени своята позиция относно липсата на регулация върху цените на повиквания с произход извън ЕИП, VERIZON е на мнение, че същата трябва да бъде ограничена до трафик от държави извън ЕИП, които прилагат по-високи цени за терминиране на разговори от регулираните цени, приложими в рамките на България.

В заключение, VERIZON призовава КРС да наложи задължение на българските оператори, което не позволява цената за терминиране на повиквания до български дестинации да бъде по-висока от съответната цена за терминиране на повиквания в конкретната страна извън ЕИП. Според предприятието, такова задължение за реципрочност е разумна и пропорционална намеса в дейността на българските оператори и е оправдано от гледна точка на целите и другите интереси, които КРС трябва да защитава в рамките на регулацията.

Становище на КРС

В рамките на третия кръг на анализа на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи КРС измени специфичната мярка за цените за терминиране. Изменението се отнася за прилагане на регулирани цени, определени в съответствие с Препоръка 2009/396 на ЕК относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС, само за трафик с произход ЕС/ЕИЗ.

КРС отчете факта, че предприятията от държави извън ЕС/ЕИЗ прилагат различни цени от цените за терминиране, прилагани от българските мобилни предприятия, поради различия в регулаторния режим. Наред с това, анализът на данните показва, че тази ситуация на практика поставя в неблагоприятна позиция българските мобилни предприятия спрямо предприятията на държави извън ЕС/ЕИЗ. Според КРС такава позиция може да се счита за бариера на пазара, която е в ущърб на регулираните ценово предприятия, а оттам и за крайните потребители в България.

В резултат на анализа на пропорционалността на специфичните мерки във връзка с идентифицираните конкурентни проблеми, КРС обоснова изменението на задължението за прилагане на цени за терминиране, определени в съответствие с Препоръка 2009/396 на ЕК относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС, само за трафик с произход ЕС/ЕИЗ, по следните причини:

- липсата на задължение на телекомуникационните оператори извън ЕС/ЕИЗ да прилагат разходоориентирани цени за терминиране, определени въз основа на препоръчваните от ЕК pure BULRIC модели;
- по-високи и асиметрични цени за терминиране, прилагани от телекомуникационните оператори извън ЕС/ЕИЗ, които не винаги произтичат от по-високите разходи за предоставяне на услугата;
- по-високи цени на международни разговори на пазара на дребно, заплащани от потребителите на държавите-членки за повиквания извън ЕС/ЕИЗ, в сравнение с цените на дребно, заплащани от потребителите от държави извън ЕИЗ за повиквания към държавите от ЕИЗ.

В допълнение, както е посочено и в третия кръг от анализа на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, в последните 5 години има промяна в подхода на националните регулаторни органи на държавите-членки по отношение регулирането на цените за терминиране на международни гласови повиквания. Тази промяна се изразява в прилагане на диференцирани цени за терминиране на международни гласови повиквания в зависимост от това дали те са генерирани от държави в или извън ЕС/ЕИЗ.

Гореописаната проектомярка бе нотифицирана пред ЕК в съответствие с Рамковата директива. В резултат, от страна на ЕК бе изпратено писмо, в което няма коментар по посочената мярка. Отчитайки характера на процедурата по нотификация на проектомерките и правомощията на ЕК в областта на външнотърговските отношения на ЕС с трети страни, КРС счита че липсата на коментари е потвърждение, че избраният от КРС регулаторен подход не противоречи на международните ангажменти на ЕС. Съответно, последното ще е валидно и по отношение на международните ангажменти на Република България.

Следва да се отбележи, че според оценката на ефекта от наложените мерки в рамките на настоящия кръг на анализа изменението на мярката в предходния кръг е постигнало желаните ефект и се наблюдава балансиране на трафика от и към държави извън ЕС/ЕИЗ.

Предвид изложеното, КРС счита, че не е необходимо да измени специфичното задължение по отношение на цените за терминиране.

IV.6. По отношение на отмяната на задължението за предоставяне на шестмесечни справки за обема на приходите и терминирания трафик

15. В своето становище А1 подкрепя отмяната на задължението за предоставяне на шестмесечни справки за обема на приходите, като аргумент посочва, че Комисията получава информация с годишните въпросници и също така във всеки момент може да изиска допълнителна информация от предприятията със значително въздействие върху пазара.

16. БТК споделя мнението на КРС за необходимостта от отмяна на задължението за предоставяне на шестмесечни справки за обема на приходите и терминирания трафик.

Б. Становище на Комисията за защита на конкуренцията

С Решение № 273/16.04.2020 г. КЗК се произнесе относно проектите на решения на КРС за определяне, анализ и оценка на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи и за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

В своето становище КЗК обръща внимание на правомощията, които имат съгласно законодателството секторния и общия регулатор, като посочва, че изразената позиция по предложените на обществено обсъждане проекти на решения е по отношение на спазването на принципите на правото на конкуренцията и по-конкретно по отношение определянето, анализа и оценката на съответните пазари. КЗК посочва, че КРС е регулаторът, който в оперативна самостоятелност е компетентен да налага, продължава или изменя специфични задължения.

По отношение на определянето на съответния пазар на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи КЗК поддържа направения от КРС извод, че не са налице услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми с услугата терминиране на ниво пазар на едро. КЗК споделя и заключението на КРС относно определянето на съответния географски пазар като национален.

КЗК поддържа направения от КРС извод, че при липса на регулация на пазара на едро съществува риск от възникване на описаните в анализа конкурентни проблеми, които биха се отразили неблагоприятно и на пазара на мобилна телефонна услуга.

В заключение, КЗК посочва в становището си, че КРС е определила съответните пазари в съответствие с критериите и принципите на правото на конкуренцията.

В. Становище на Европейската комисия

В рамките на проведената процедура по обсъждане на проекта на пазарен анализ с ЕК в установения, съгласно ЗЕС и Рамковата директива, срок, постъпи писмо относно Решение на ЕК по преписка VG/2020/2257. Европейската комисия няма коментари по преписката.

III. Състояние на пазара на мобилни телефонни услуги в България

В настоящия раздел КРС прави преглед на състоянието и развитието на българския пазар на мобилни телефонни услуги за периода след трети кръг анализ на пазара на терминиране (Решение № 357 от 23.06.2016 г.), а именно 2015-2018 г., и е направено сравнение със състоянието на пазара в края на предходния кръг пазарен анализ – 2014 г. Извършеният анализ се основава на събраната от КРС информация за дейността на предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги чрез наземни мрежи с ползване на радиочестотен спектър през съответната година, представена от предприятията в изпълнение на решения на КРС №№ 42/28.01.2016 г., 32/19.01.2017 г., 47/25.01.2018 г. и 49/24.01.2019 г.

Анализът на пазара на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, който има за цел да оцени дали са налице предпоставки, които да възпрепятстват функционирането на пазара и ефективната конкуренция и които могат да позволят на едно или повече предприятия, участници на съответния пазар, самостоятелно или съвместно, да имат господстващо поведение до степен на съществена независимост от конкуренти, потребители и крайни потребители, е представен в Раздел V от документа.

1. Същност и основни характеристики на мобилната телефонна услуга

Основавайки се на дефинициите в ЗЕС⁸ при предходния кръг пазарни анализи КРС посочи, че като част от пазара на мобилни телефонни услуги в България могат да бъдат разглеждани електронни съобщителни услуги, които отговарят на следните характеристики:

1. Обменът на съобщения се осъществява пряко или непряко (при спазени изисквания за качество на услугата, стандарти и технически спецификации) в реално време;
2. Мрежата, чрез която се предоставят, осигурява възможност за осъществяване на национални и международни повиквания;
3. Обменът на съобщения се осъществява посредством номер или номера от национален или международен номерационен план.

Както вече КРС посочи в анализа от трети кръг, последното от изредените условия е свързано с възможността за ползване на ограничен ресурс – номера от Националния номерационен план на Република България (ННП), предоставяни от КРС на предприятията, осъществяващи електронни съобщения, след издаване на съответно разрешение. Съгласно Наредба № 1 от 22 юли 2010 г. за правилата за ползване, разпределение и процедурите по първично и вторично предоставяне за ползване, резервиране и отнемане на номера, адреси и имена⁹ (Наредба за номерата), КРС предоставя за ползване на предприятията два типа национално значими номера от ННП – с географски и с негеографски национални кодове за направление. Обществени мобилни телефонни услуги за реализиране на входящи и изходящи национални и международни повиквания се осъществяват посредством национално значими номера с негеографски код за направление от ННП.

В допълнение, в анализа от предходния кръг КРС посочи, че мобилната телефонна услуга притежава следните специфични характеристики:

- **мобилност на потребителя** – осигуряване на изграждане, провеждане и прекратяване на телефонни разговори при движение на потребителя;

⁸ ЗЕС, Допълнителни разпоредби, § 1, точки 41, 47, 61, 77.

⁹ Обн. ДВ. бр.64 от 17 август 2010 г., последно изм. ДВ.бр.36 от 3 Май 2019 г.

- **непрекъсваемост на връзката (handover, handoff)** – при преминаването на абоната по време на разговор от зоната на покритие на една базова станция към зоната на покритие на друга базова станция се осъществява прехвърляне на връзката, без тя да се разпада;

- **ползва се и в мрежи на други предприятия (роуминг)** – в мобилната мрежа услугата роуминг позволява използване от абонат на предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни услуги чрез обществена електронна мобилна мрежа, на предлаганите от предприятието основни услуги, както и в зависимост от техническите възможности, всички или част от допълнителните услуги и режими на повикване в мрежа на друго предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни услуги чрез обществена електронна мобилна мрежа, без да е неин абонат.

Мобилни гласови телефонни услуги, отговарящи на горепосочените характеристики могат да се предоставят чрез мобилни наземни мрежи, работещи в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz.

2. Участници на пазара

Като участници на пазара на мобилни гласови телефонни услуги КРС разглежда предприятията, които предоставят обществени електронни съобщителни услуги, отговарящи на горепосочените характеристики. За участници на пазара не следва да бъдат считани предприятия, които притежават разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс (спектър или номера от ННП), но не са активни (не осъществяват дейност) на пазара на дребно на обществена мобилна гласова телефонна услуга, т.е. предприятия, които не предоставят услугата на крайни потребители (абонати) и не реализират приходи от такава услуга.

В следващата таблица 1 е представена информация за предприятията, предоставящи мобилни гласови телефонни услуги чрез мобилни наземни мрежи през 2014 г. и по години, за периода, обект на настоящия анализ (2015 – 2018 г.).

Таблица 1

Предприятие	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
„А1 България“ ЕАД*	√	√	√	√	√
„Теленор България“ ЕАД	√	√	√	√	√
БТК	√	√	√	√	√
„Макс Телеком“ ООД**	///	√	√	√	///
„Булсатком“ ЕАД	///	///	///	///	√

* Считано от 18.05.2018 г. „Мобилтел“ ЕАД е преименувано на „А1 България“ ЕАД.

** С Решение № 510/14.09.2017 г. КРС прехвърли разрешенията на Макс Телеком на „Ти.Ком“ АД. „Ти.Ком“ АД не предоставя мобилна телефонна услуга.

Забележка: Символът /// в таблицата означава, че предприятието не е предоставяло мобилна гласова телефонна услуга през съответната година.

Източник: Данни, подадени в КРС

От представените данни в горната таблица е видно, че към края на 2018 г. няма промяна в броя на предприятията в сравнение с предходния кръг на анализ, които предоставят на българския пазар мобилни гласови телефонни услуги чрез мобилни наземни мрежи.

С Решение № 357 от 23.06.2016 г. КРС определи за предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на гласови повиквания в мобилна наземна мрежа, работеща в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz, „МОБИЛТЕЛ” ЕАД, „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД, и БТК, и предприятие „МАКС ТЕЛЕКОМ” ООД - върху пазара на терминиране на гласови повиквания в мобилна наземна мрежа, работеща в обхват 1800 MHz. С решението КРС наложи специфични задължения на четирите предприятия с цел осигуряване на условия за развитие на конкуренцията.

Към момента на изготвяне на настоящия анализ следните 4 (четири) предприятия предоставят на българския пазар мобилни гласови телефонни услуги:

- БТК, А1 и ТЕЛЕНОР чрез мобилни наземни мрежи, работещи в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz
- БУЛСАТКОМ чрез мобилна наземна мрежа, работеща в обхват 1800 MHz.

3. Инфраструктура

В таблицата по-долу е представена информация към 31.12.2018 г. за покритието на мобилните наземни мрежи.

Таблица 2

Предприятие / Показател	„А1 България” ЕАД			„Теленор България” ЕАД			БТК			„Булсатком” ЕАД
	GSM	UMTS	LTE	GSM	UMTS	LTE	GSM	UMTS	LTE	LTE
Покритие по територия към 31.12.2018 г.*	99,84%	99,70%	78,40%	91,85%	90,95%	71,76%	99,56%	99,80%	94,60%	25,00%
Покритие по население към 31.12.2018 г.*	99,99%	99,99%	96,14%	99,76%	99,71%	96,54%	100,00%	100,00%	99,71%	55,60%

*При ниво на сигнала ≥ -100 dBm за GSM; ≥ -105 dBm за UMTS и ≥ -110 dBm за LTE

Източник: Данни, подадени в КРС

Видно от данните в горната таблица, към 31.12.2018 г. декларираното покритие на GSM мрежите на БТК и А1 по територия на страната е почти едно и също и надхвърля 99%, а при ТЕЛЕНОР е малко под 92%. Покритието по население на тези мрежи е най-голямо при БТК (100%), следвано от А1 и ТЕЛЕНОР.

При UMTS мрежите с най-голямо декларирано покритие по територия и население е мрежата на БТК, отново следвано от А1 и ТЕЛЕНОР.

БТК има най-голямо декларирано покритие на LTE мрежата, както по територия (94,60%), така и по население (99,71%). Покритието на LTE мрежата, чрез която БУЛСАТКОМ предоставя мобилна телефонна услуга, е съответно 25% по територия и 55,60% по население.

4. Развитие на пазара на мобилни гласови телефонни услуги

4.1. Обем на пазара

В рамките на разглеждания период (2015-2018 г.) приходите на предприятията от предоставяне на мобилни гласови телефонни услуги¹⁰ отбелязват постоянен спад и от 1,260

¹⁰ Включва приходи от мобилни гласови телефонни услуги и допълнителни услуги, свързани с мобилната гласова услуга (като SMS, MMS, видео разговори, справочно-информационни услуги и др.), заедно с частта на приходите от месечни абонаменти и инсталационни такси за мобилна телефонна услуга, предоставяна в пакет с

млрд. лв. през 2015 г. достигат 1,070 млрд. лв. през 2018 г., като намалението за периода е 15,1%. В сравнение с приходите за 2014 г., когато техният обем е бил 1,311 млрд. лв.¹¹ това понижение е още по-голямо (18,4%). Отчетеният спад в приходите на мобилните предприятия за периода 2015 – 2018 г. е резултат от намаление в размера на приходите от предоставяне на мобилна телефонна услуга на дребно (с 21,3%). При приходите от услуги на едро е налице ръст в размер на 40,5% за посочения период.

Основните причини, които обуславят наблюдавания спад при приходите от предоставяне на мобилна телефонна услуга на дребно за периода 2015 – 2018 г., са следните:

- Спад със 62,2% в приходите от мобилни телефонни разговори, поради все по-големия дял в общото потребление на мобилна телефонна услуга на изговорените „безплатни минути“, включени в цената на месечния абонамент (от 92,0% за 2015 г. делът на „безплатните минути“ в общото потребление на мобилна телефонна услуга достига до 96,4% за 2018 г.);
- Спад със 65,9% в приходите от месечен абонамент и инсталационни такси от самостоятелно предоставяне на мобилна телефонна услуга и недостатъчен ръст при приходите от предоставяне на услугата в пакет с други електронни съобщителни услуги (спадът при приходите от месечен абонамент и инсталационни такси от самостоятелна услуга е средно със 106,7 млн. лв. на година за периода 2015 – 2018 г., докато ръстът при съответните приходи от предоставяне на услугата в пакет е средно с 99,2 млн. лв. на година за същия период);
- Спад с 54,3% в приходите от предоставяне на мобилна телефонна услуга в роуминг, в резултат от благоприятната за потребителите регулация на цените за разговори и SMS съобщения в „роуминг като у дома“ в рамките на държавите-членки на Европейската икономическа зона.

На следващата фигура е представено разпределението на приходите от предоставяне на мобилни телефонни услуги за периода 2014-2018 г.

други електронни съобщителни услуги (разпределението на приходите от пакетни услуги по отделни видове услуги, включени в пакета, се извършва и предоставя в Годишния отчет от предприятията; въз основа на оценка, основаваща се на цените на самостоятелни услуги, които имат близки или сходни характеристики (например: включени в абонаментната месечна такса минути към национални фиксирани и/или мобилни мрежи, скорост на download от интернет пространството, брой включени телевизионни програми и др.) на услугите, включени в пакетната услуга).

¹¹ Данните за 2014 г. са преизчислени, като са взети предвид и приходите от абонаменти за мобилна телефонна услуга, включена в пакетна услуга.

* Данните за 2014 г. са преизчислени, като са взети предвид и приходите от абонаменти за мобилна телефонна услуга, включена в пакетна услуга

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 1

Видно от представената информация, през разглеждания период (2015-2018 г.) основна роля в структурата на приходите продължават да имат тези от месечен абонамент и инсталационни такси. Техният дял се повишава със 7 процентни пункта и през 2018 г. съставляват над 60% от общия размер на приходите от мобилни телефонни услуги.

За същия период дялът на приходите от телефонни разговори намалява с 11 процентни пункта (или 17 процентни пункта от 2014 г. насам) и през 2018 г. формира едва 8% от общата сума на приходите от мобилни телефонни услуги. Този дял, обаче, не отчита приходите от включените в тарифните планове минути за разговори („безплатни минути“), които са отчетени в приходите от месечен абонамент.

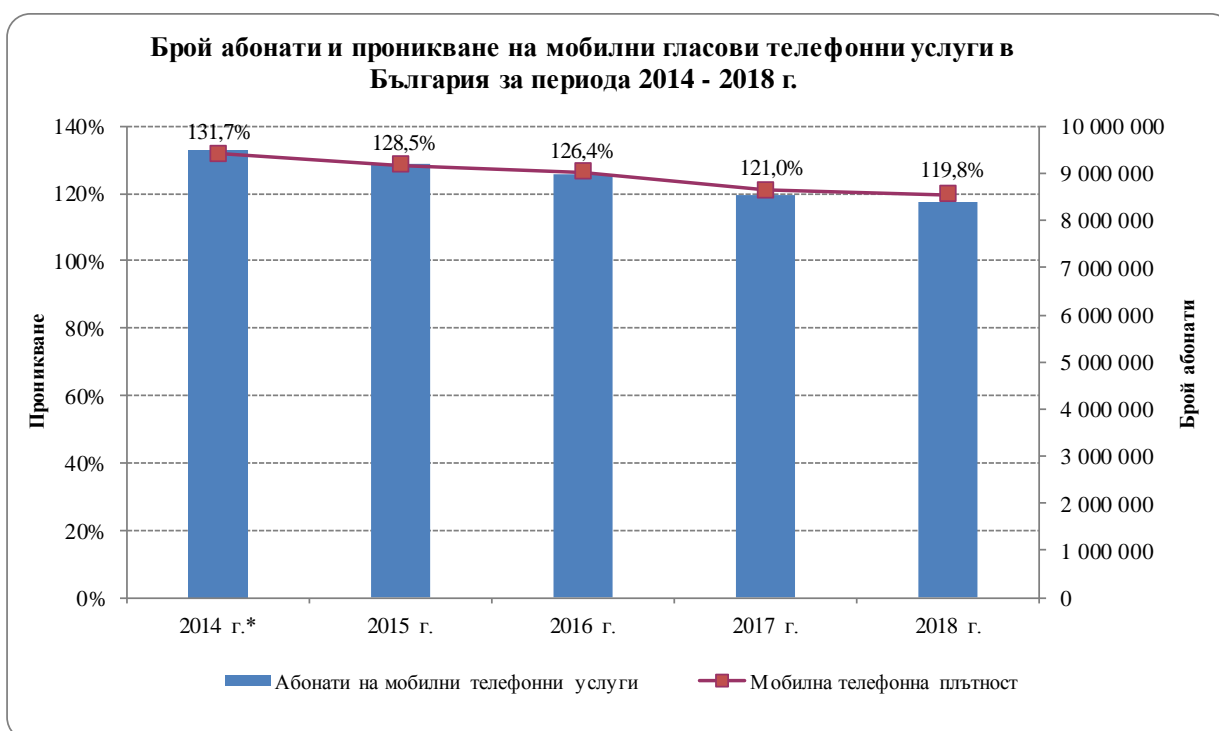
Независимо от намалението на цените на едро за терминиране в индивидуални мобилни мрежи, приходите от взаимно свързване на мобилните предприятия през 2018 г. са с 9 процентни пункта повече в сравнение с 2014 г. и със 7 в сравнение с 2015 г. При относителния дял на приходите от други услуги (роуминг, гласова поща, кратки текстови и мултимедийни съобщения (SMS и MMS) и др.), се наблюдава спад с 2 процентни пункта за периода 2014-2018 г.

4.2. Абонати на мобилни гласови телефонни услуги

В периода 2014-2018 г. се наблюдава устойчива тенденция на спад при стойностите на показателите за броя на абонатите и процента на проникване на мобилни гласови услуги.

Броят на активните SIM¹² карти с възможност за ползване на гласови услуги към 31.12.2018 г. е с 8,8% по-малко в сравнение с данните към 31.12.2015 г.

В резултат на намалението в абсолютно изражение на потребителите на мобилни телефонни услуги, към 31.12.2018 г. показателят „мобилна телефонна плътност“ намалява до 119,8%, като бележи спад с 8,7 процентни пункта спрямо 2015 г. и 11,9 процентни пункта в сравнение с данните към 31.12.2014 г. В сравнение с предходните години, през 2018 г. е налице забавяне в тенденцията на спад в броя на потребителите на мобилна телефонна услуга, в резултат на което, видно от данните на следващата фигура, темпът на намаление при показателя „мобилна телефонна плътност“ също се забавя и отчетеният спад за последната година е 1,2 процентни пункта.

*Броят на абонатите за 2014 г. е актуализиран след изготвяне на пазарния анализ на 3-ти кръг

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 2

За установеното намаление в броя на абонатите на мобилни гласови услуги основно влияние оказва спадът в броя на потребителите на предплатени услуги. Причините за отчетения спад на броя и на относителния дял на предплатените карти (фигура 3 по-долу) са комплексни – от една страна той се дължи на предприетите от мобилните оператори през 2017 г. мерки по деактивиране на предплатени SIM карти на потребители, които имат над 10 регистрирани на свое име такива (мерките са в съответствие със ЗЕС и Закона за противодействие на тероризма¹³), а от друга, е налице и миграция от предплатена услуга към

¹² За активни се считат SIM карти, чрез които са осъществени изходящи или входящи повиквания поне веднъж през последните 3 месеца. Не са включени картите за пренос на данни без възможност за осъществяване на гласови телефонни повиквания.

¹³ Чл. 138г от ЗЕС (ДВ, бр. 103 от 27 Декември 2016 г.): Предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги чрез фиксирани и/или мобилни наземни мрежи, нямат право да регистрират и/или да активират на името на един потребител повече от 10 телефонни номера, чрез които се предоставят предплатени телефонни услуги.

услуга по договор. Косвен фактор за посочения спад продължава да бъде и намалението в броя на абонатите, които използват SIM карти на повече от един оператор. Това намаление е резултат от наблюдаваната през анализирания период тенденция на пазара мобилните оператори да предлагат оферти (абонаментни/предплатени тарифни планове), в които включват голям или неограничен обем минути за разговори както в собствената мобилна мрежа (on net), така и извън нея (off net) – наличието на такива абонаментни планове обезсмисля често срещаната до преди няколко години практика абонатите да поддържат SIM карти към повече оператори, вместо само към един.

През 2018 г. се отчита символичен ръст в броя на абонатите по договор с 0,1% спрямо данните от 2014 г. Като цяло обаче, за периода 2015-2018 г. абонатите по договор непрекъснато намаляват и към 31.12.2018 г. техният брой е с 0,8% по-малък в сравнение с данните в края на 2015 г. Отчетената при предходния кръг пазарни анализи тенденция на спад при потребителите на предплатени услуги се запазва и през периода обект на настоящия анализ, като техният брой към 31.12.2018 г. намалява с 35,4% спрямо 31.12.2015 г., а делът им в общия брой потребители¹⁴ на мобилни телефонни услуги се понижава до 16% в края на 2018 г. Това се отразява пряко върху показателя „брой активни SIM карти” и, както беше посочено, той непрекъснато намалява за разглеждания период (2015-2018 г.).

*Броят на абонатите за 2014 г. е актуализиран след изготвяне на пазарния анализ на 3-ти кръг

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 3

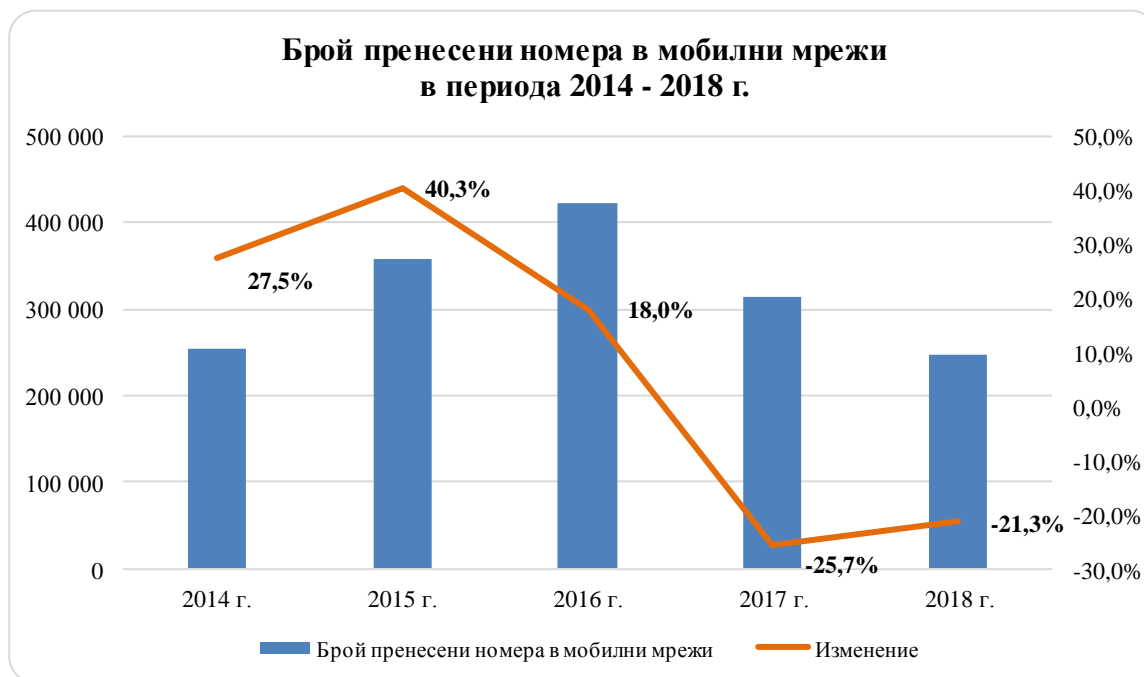
Предпочитанието на крайните потребители да използват услуги на абонаментна основа вместо предплатени услуги може да се обясни с по-изгодните условия, предлагани от мобилните предприятия при сключване на писмен договор, в т.ч. по-ниски цени за разговори и множество промоционални оферти с включени безплатни минути и крайни устройства. Следва да бъде отчетено и обстоятелството, че през разглеждания период мобилните оператори въведоха срок на валидност на включените в даден предплатен мобилен план минути за разговори, SMS съобщения и МВ интернет, който до голяма степен доближава

¹⁴ Данните не отчитат картите за услуги за мобилен пренос на данни, от които не могат да бъдат осъществявани гласови телефонни повиквания.

използването на предплатена карта до месечен абонамент и го прави неизгодно за потребителите.

В периода 2015-2018 г. абонатите на пакетни услуги с включен абонамент за мобилна телефонна услуга отбелязват увеличение от 82,3% и в края на 2018 г. техният брой е 5 550 008, което представлява 66,2% от общия брой абонати на мобилни телефонни услуги. За сравнение, през 2015 г. дялът на абонатите на пакетни услуги с включен абонамент за мобилна телефонна услуга е бил 33,1%.

Следващата фигура показва броя на пренесените номера в мобилните мрежи на трите предприятия и тяхното процентно изменение. Услугата преносимост на номера позволява на потребителите да запазят своя телефонен номер и да изберат тарифа (предплатена или на абонамент) на даден мобилен оператор, която най-добре отговаря на техните нужди. Видно от данните, броят на потребителите, които се възползват от услугата, бележи ръст в периода 2014 – 2016 г., след което се наблюдава спад с всяка изминала година и към края на 2018 г. са пренесени 246 592 номера, което е с 3% по-малко в сравнение с пренесените номера през 2014 г. Това свидетелства за достигната зрялост в развитието на пазара на мобилни услуги на дребно по отношение на атрактивността на предлаганите оферти с оглед привличане на потребителите на конкурентите, и в резултат води до преразпределяне на дяловете.

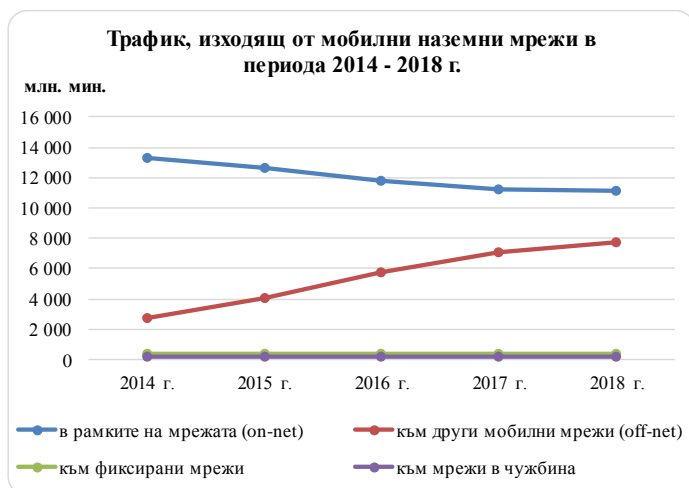
Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 4

4.3. Потребление на мобилни гласови телефонни услуги

Независимо от наличието на спад в броя на абонатите на мобилна телефонна услуга, описано в т. 4.2., потреблението на услугата¹⁵ непрекъснато се увеличава – за 2018 г. то е с 16,4% повече спрямо 2014 г., а спрямо 2015 г. - с 12,2% повече.

¹⁵ Изходящ трафик (измерен в брой реално изговорени минути), генериран от потребителите на мобилна телефонна услуга в рамките на дадена мобилна мрежа (on net трафик), към други мобилни мрежи в страната (off net трафик), към фиксирани мрежи в страната и към мрежи в чужбина.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 5

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 6

Този ръст в потреблението на мобилна телефонна услуга се дължи изцяло на увеличение при обема на разговорите извън собствената мобилна мрежа (off net) - за 2018 г. обемът на тези разговори е със 185,6% повече спрямо 2014 г. и с 91,5% повече спрямо 2015 г. За разлика от предходния анализиран период (2010 г. – 2014 г.), когато трафикът в рамките на собствената мрежа нараства с 15%, през настоящия (2018 г. -2014 г.) се отчита спад с 16,7%. Спад се отчита и при трафика към мрежи в чужбина (с 29,2%) и към фиксирани мрежи – с 1,9%, но дялът им в структурата на общия обем се запазва относително стабилен.

В резултат се изменя и структурата на трафика – през 2018 г. спрямо 2014 г. дялът на off net трафика нараства с 23,6 процентни пункта до 39,9% от общия реализиран трафик, за сметка почти изцяло на дела на on net трафика, който намалява съответно с 22,8 процентни пункта до 57,4%.

Въз основа на гореизложеното може да се заключи, че през анализирания период нивото на конкуренцията между предприятията на пазара на мобилна телефонна услуга се повишава, в резултат на което и крайните потребители разполагат с благоприятни условия за разговори, не само в мрежата на предприятието, на което са абонат, а и извън нея.

4.4. Цени

Цените на пазара на дребно на мобилни гласови услуги се определят свободно от предприятията, съобразно търсенето и предлагането.

В периода, обхванат в настоящия пазарен анализ, предлаганите от мобилните предприятия абонаментни планове, както и предплатените планове, включват голям или „неограничен“ брой „безплатни“ минути, които могат да бъдат използвани за повиквания към всяка национална мрежа (собствена мобилна мрежа, към друга мобилна мрежа или към фиксирани мрежи). След изчерпването на включените в плана (абонаментен или предплатен) минути, цената на минута разговор е една за всички национални мрежи. В резултат от описаната практика, както и поради непрекъснатото увеличаване на броя включени в плана минути, дялът на трафика от изговорените „безплатни минути“, включени в цената на месечния абонамент, нараства, като в края на 2018 г. достига 96,4% от общия обем на

изговорените от потребителите на мобилни услуги минути.

Отчитайки обстоятелството, че делът на потреблението на мобилна телефония извън абонаментния план е символично (3,6% от общия обем на изговорените минути в мобилни мрежи за 2018 г.), както и липсата на диференциация на цените в зависимост от направлението на повикването, на долната фигура е представена информация за средната цена за повикване в мобилни мрежи¹⁶ за периода 2014-2018 г. и за дела на безплатните минути в общия трафик.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 7

От представените данни на фигурата е видно, че за периода 2015 – 2018 г. потреблението на мобилна гласова услуга в страната е силно повлияно от абонаментните и предплатени планове с включени „безплатни“ минути за разговори. Следва да бъде отбелязано, че през 2016 г. е налице своеобразен пик в дела на изговорените „безплатни“ минути, включени в месечния абонамент. Той изцяло е провокиран от ръст през 2016 г. спрямо 2015 г. при обема на изговорени „безплатни“ минути към други мобилни мрежи в страната - с 51,6%. В абсолютно изражение, този ръст представлява 1,9 млрд. изговорени „безплатни“ минути повече към други мобилни мрежи през 2016 г., спрямо изговорените през 2015 г.

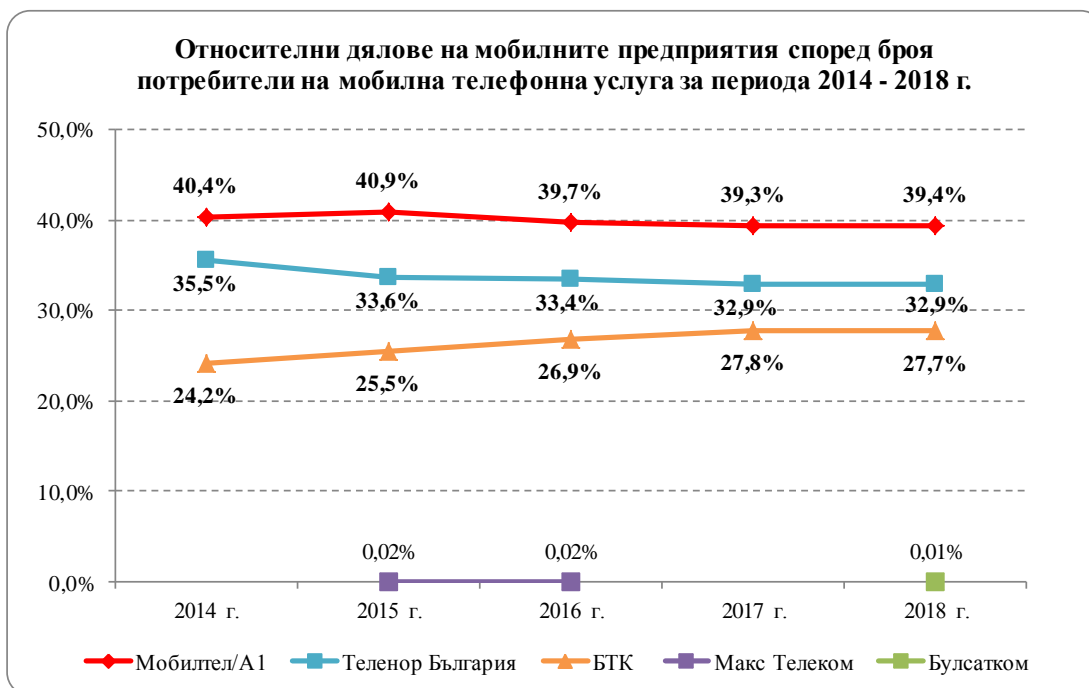
4.5. Относителни дялове

Изменението на относителните дялове на предприятията, изчислени както според броя на потребителите¹⁷, така и според приходите¹⁸ от предоставяне на мобилни телефонни услуги за периода 2014 – 2018 г., е представено на фигури 8 и 9.

¹⁶ Средната цена на дребно за повиквания от мобилни мрежи е изчислена като частно между общите приходи, генерирани от предоставянето на изходящи повиквания към определен тип мрежа – собствена, друга мобилна, фиксирана и в чужбина, и общия обем на изходящия трафик към тази мрежа. При изчисляването на средната цена на дребно за повиквания от мобилни мрежи са взети предвид и приходите от месечен абонамент, като тази сума е разпределена пропорционално в зависимост от съотношението на трафика.

¹⁷ Пазарните дялове са изчислени на база на броя активни SIM карти с възможност за осъществяване на гласови повиквания към края на съответната година. Не са включени картите за пренос на данни, от които не могат да бъдат осъществявани гласови телефонни повиквания.

¹⁸ Пазарните дялове са изчислени на база на приходите от мобилни гласови услуги и допълнителни услуги, свързани с мобилната гласова услуга (като SMS, MMS, видеоразговори, справочно-информационни услуги и

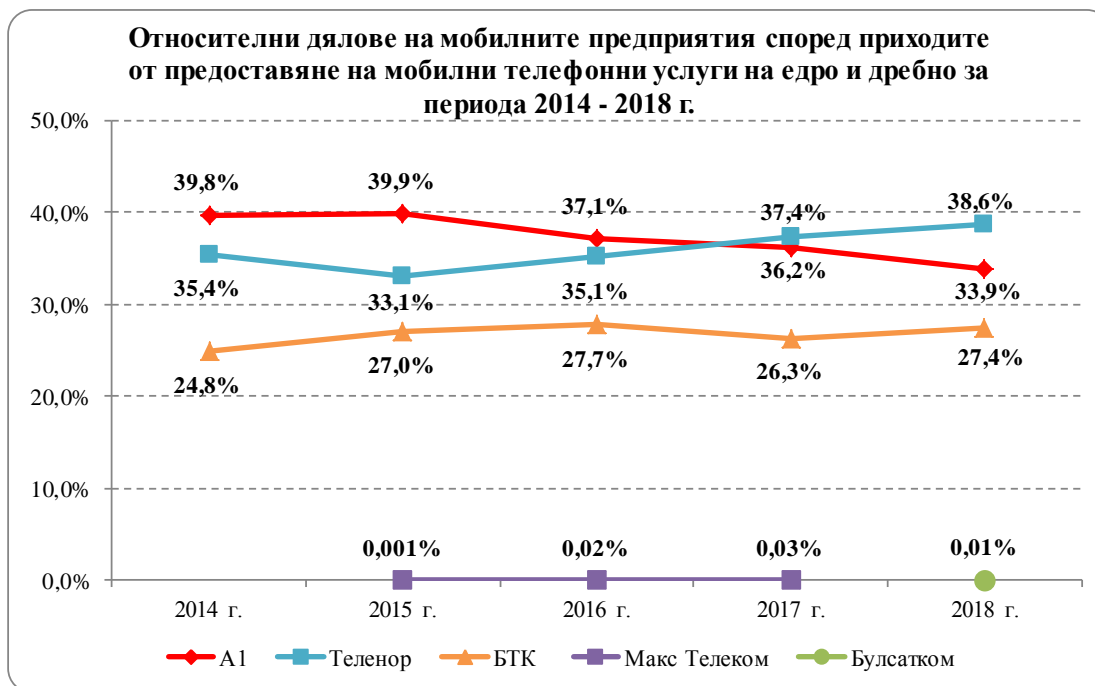

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 8

От представената информация е видно, че тенденцията на намаление в относителния дял на броя на абонатите на А1, която бе установена на предходния кръг анализ през разглеждания период е заменена от незначителна флукуация и стабилност, като към края на 2018 г. неговият дял е с 1,5 процентни пункта по-малък в сравнение с данните към 31.12.2015 г., а спрямо данните към 31.12.2014 г. намалението е с 1,0 процентен пункт. Този спад е за сметка на ръста в относителния дял, който се отчита в края на 2018 г. от БТК (увеличение със 3,5 процентни пункта спрямо 2014 г.). При ТЕЛЕНОР е налице спад с 2,6 процентни пункта спрямо 2014 г.

др.). Включена е и частта от приходите от месечни абонаменти за мобилна телефонна услуга, предоставяна в пакет с други електронни съобщителни услуги.

Забележка: Данните за 2014 г. са преизчислени, като са взети предвид приходите от абонamenti за мобилна телефонна услуга, включена в пакетна услуга

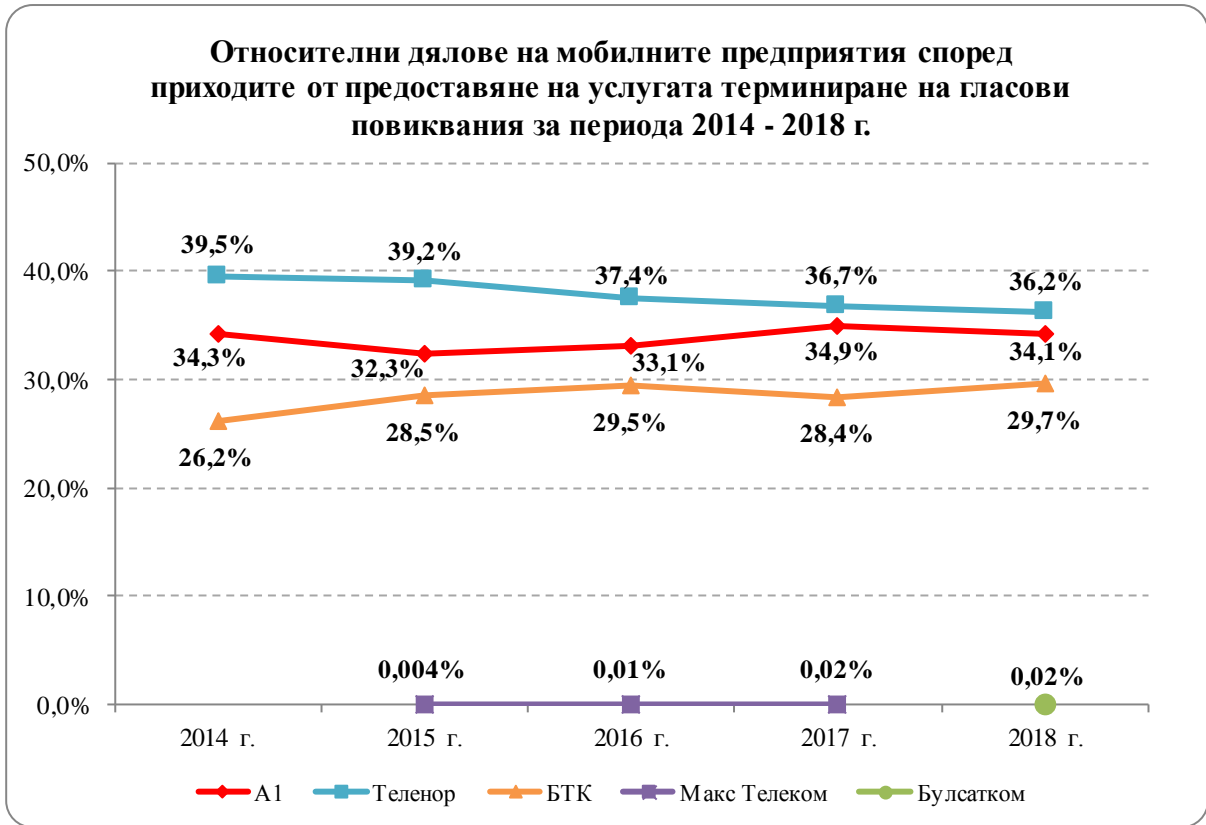
Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 9

Установеният от предходния кръг на анализ спад в приходите от предоставяне на мобилни гласови телефонни услуги на А1 продължава и в рамките на разглеждания период (2015-2018 г.), като пазарният дял на А1 намалява с 6,0 процентни пункта, а в сравнение с данните за 2014 г. отчетеният спад е 5,9 процентни пункта. Въпреки че през 2015 г. ТЕЛЕНОР отбелязва спад в относителния дял на своите приходи спрямо предходната година, от 2016 г. до 2018 г. делът му нараства с 3,5 процентни пункта. Същевременно, относителният дял на БТК се увеличава с 0,4 процентни пункта за периода (2015 – 2018 г.) и с 2,6 процентни пункта в сравнение с 2014 г.

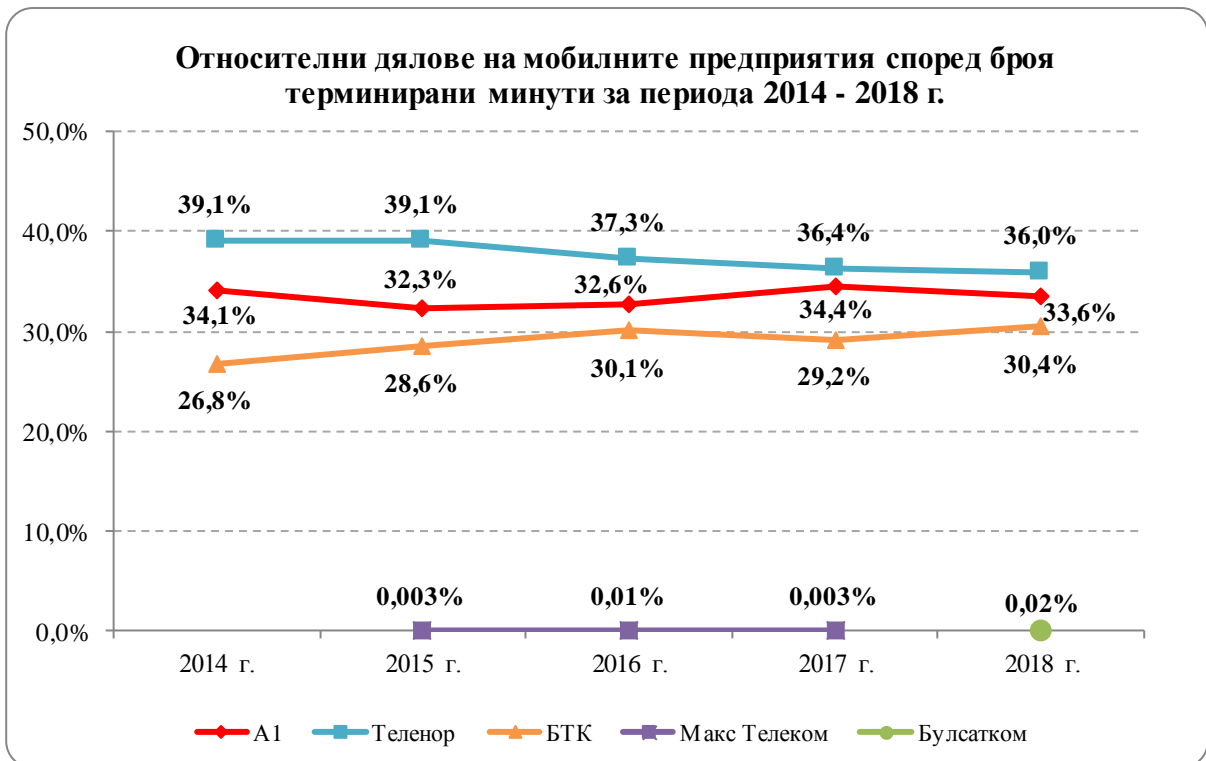
На следващите две фигури са представени относителните дялове на мобилните предприятия, изчислени според приходите от предоставяне на услугата терминиране на едро на гласови повиквания и според броя терминирани минути в мрежата на всяко от предприятията¹⁹, за периода 2014-2018 г.

¹⁹ При изчисляване на обема на трафика и приходите от предоставяне на услугата терминиране са взети предвид входящи гласови повиквания от други мобилни и фиксирани мрежи, от мрежи за широколентов безжичен достъп (ВWA), както и входящи международни повиквания.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 10

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 11

Видно от представените данни, за периода 2014-2018 г. единствено БТК повишава относителния си дял на приходите от услугата терминиране на едро на гласови повиквания. Важно е да се отбележи обаче, че за посочения период приходите от терминиране на едро и при трите основни мобилни оператора на пазара нарастват - на БТК нарастват със 131,3%, на ТЕЛЕНОР с 87,1%, а на А1 със 103,2%. В абсолютен размер реализираните приходи от терминиране на гласови повиквания на едро през 2018 г. са със 104,2% повече в сравнение с реализираните през 2014 г. (а само за разглеждания период 2015-2018 г. увеличението е със 49,7%). Както бе отбелязано по-горе, с намаленията на цените за терминиране в индивидуални мобилни мрежи, наложени с Решение на КРС № 125/14.02.2013 г. и Решение № 585/24.11.2016 г., относителният дял на приходите от взаимно свързване на мобилните предприятия (основната част, от които са приходи от услугата терминиране на едро на гласови повиквания) спрямо общия обем на приходите, се повишава със 7 процентни пункта за разглеждания период.

Делът на БТК в общия обем терминирани минути се увеличава за сметка на намаляване дела на А1. Същевременно, за разглеждания период (2015-2018 г.) трите основни мобилни предприятия увеличават терминирани минути в своите мрежи и в края на 2018 г. ръстът на общия обем терминирани минути е в размер на 85,3% в сравнение с данните за 2015 г. и със 165,2% спрямо 2014 г.

Отчитайки стартирането на предоставяне на мобилна телефонна услуга в последната година от разглеждания в настоящия анализ период и ограничената абонатна база, относителните дялове на БУЛСАТКОМ (на база приходи и на база терминирани минути) представляват едва 0,02% от общия обем приходи и трафик.

5. Перспективи за развитие

Основните перспективи за развитие на сегмента на мобилните телефонни услуги в България могат да се очертаят в следните насоки:

- Забавяне в спада на броя на абонатите на мобилна телефонна услуга и ръст в потреблението на услугата, предоставяна в пакет с други електронни съобщителни услуги, като най-предпочитаният вид пакетна услуга ще продължи да бъде мобилна гласова услуга и мобилен достъп до интернет.
- Спадът при приходите от самостоятелно предоставяне на услугата се очаква да продължи, както и тенденцията на спад в размера на общите приходи от предоставяне на мобилна телефонна услуга под влияние на ръста в проникването на мобилен интернет и пряко свързаните с него ОТТ (Over-the-top) услуги, предлагащи възможности за ползване на гласови услуги, кратки текстови и мултимедийни съобщения и видеоконферентна връзка, които оказват натиск върху традиционните мобилни телефонни услуги.
- Ръстът в потреблението на мобилна телефонна услуга се очаква да продължи, но да забави своите темпове, поради достигане зрялост на пазара.

IV. Определяне на съответния пазар

1. Въведение

Съответните пазари, върху които се извършва анализ за наличието на ефективна конкуренция, са определени съобразно списъка от пазари, посочени в Препоръка 2014/710/ЕС на ЕК. В Препоръката²⁰ е отбелязано, че пазарите на едро, включени в Приложението към нея, могат да имат характеристиките, които да оправдаят *ex ante* регулиране, предвид това, че като цяло те отговарят кумулативно на трите критерия, използвани досега за определяне на съответните пазари: наличие на високи и непреходни бариери за навлизане на пазара, липса на действителна конкуренция и недостатъчна ефективност на конкурентното право за преодоляване на бариерите и осигуряване на условия за конкуренция на съответния пазар.

Съответните пазари, за които се оценява ефективността на конкуренцията, биват пазари на едро или пазари на дребно, като всеки от тях се състои от продукти и географски пазар²¹.

Съответният продуктов пазар²² включва всички обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за които е налице:

1. взаимозаменяемост при търсенето;
2. взаимозаменяемост при предлагането.

Географският пазар включва определена територия, в която се предлагат съответните взаимозаменяеми обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги и в която конкурентните условия са достатъчно еднородни и се различават от тези в съседни географски райони, в които преобладаващите конкурентни условия са значително по-различни²³.

При извършване на анализ за наличието на ефективна конкуренция КРС отчита също бъдещото развитие на пазарите като се вземат под внимание очакваните или предполагаеми технологични или икономически промени в рамките на разумен времеви хоризонт, свързан с периода до изготвянето на следващия анализ. Вземат се предвид и технологичната неутралност, отнасяща се до използваната инфраструктура при предоставяне на електронни съобщения²⁴, както и принципите на конкурентното право²⁵.

2. Съответен продуктов пазар

Пазарът на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи е включен в Приложението към Препоръка 2014/710/ЕС на ЕК за съответните пазари. В Разяснителната бележка към Препоръката е отбелязано, че в съответствие с подхода за технологична неутралност пазарът на едро на терминиране в мобилни мрежи *включва всички типове мобилни мрежи – 2G, 3G – UMTS, 4G – LTE, и ако е приложимо, всички други мрежи, работещи в държавите-членки на ЕС като CDMA мрежи*. Пазарът включва

²⁰ Т. 11 от Препоръка 2014/710/ЕС

²¹ Чл. 4, ал. 1 и 2 от Методиката

²² Чл. 5 от Методиката

²³ Чл. 4, ал. 4 от Методиката

²⁴ Чл. 8, т. 1 от Рамковата директива и чл. 4, ал. 2, т. 2 от ЗЕС

²⁵ Чл. 15, т. 3 от Рамковата директива и чл. 150, ал. 1 от ЗЕС

терминиране на всяко повикване в мобилни мрежи, независимо от това къде е генерирано повикването – в национална, международна, фиксирана или мобилна мрежа²⁶.

2.1. Взаимозаменяемост при търсенето

Взаимозаменяемост при търсенето е налице, когато при относително малко, но трайно повишаване на цената на дадена електронна съобщителна мрежа и/или услуга потребителите са склонни да пренасочат търсенето си към други електронни съобщителни мрежи и/или услуги, които са в състояние да я заменят на базата на техните характеристики, предназначение и цени²⁷.

Както е отбелязано в Разяснителната бележка²⁸ в държавите-членки на ЕС се прилага принципът „*Calling Party Pays*” (CPP), „*Викащата страна заплаща повикването*”. Според него страната, генерираща повикването, заплаща изцяло неговата цена, докато страната, която приема повикването, не се таксува. В резултат, на предприятията, предоставящи услугата терминиране, е трудно да се окаже натиск в посока намаляване цените за терминиране тъй като всеки терминиращ оператор е способен да има независимо поведение от своите конкуренти, потребители и клиенти и може да таксува с прекалено високи цени. На практика всеки терминиращ оператор се явява монополист в своята мрежа.

Крайните потребители, обаче, със своето поведение имат възможност да оказват влияние върху търсенето на услугата терминиране, например чрез осъществяване основно на разговори в рамките на една мрежа. В тази връзка КРС анализира наличието на:

- взаимозаменяемост при търсенето на пазара на дребно на предоставяне на услугата повикване към друга мобилна мрежа, като взема предвид поведението на потребителите, извършващи и приемащи повикване;
- взаимозаменяемост на ниво пазар на едро на терминиране на гласово повикване в индивидуални мобилни мрежи.

2.1.1. Взаимозаменяемост при търсенето на пазари на дребно от гледна точка на поведението на потребителите, извършващи повикването

При анализа на поведението на потребителите, извършващи повикването, следва да се обърне внимание на възможните алтернативи за заместване на повикванията, терминирани в индивидуални мобилни мрежи, които евентуално биха могли да окажат влияние върху цените за терминиране.

КРС изследва дали е налице взаимозаменяемост между гласови повиквания към индивидуални мобилни мрежи и:

- гласови повиквания към фиксирани мрежи;
- гласови повиквания в рамките на дадена мобилна мрежа;
- гласови повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги с код за достъп 700, 800, 90 и 118;
- изпращане на кратки текстови съобщения (SMS) и пренос на данни към индивидуални мобилни мрежи.

²⁶ Т.4.1.3 от Разяснителната бележка

²⁷ Чл. 6, ал. 1 от Методиката

²⁸ Т. 4.1.3. от Разяснителната бележка

Повиквания към фиксирана мрежа като заместител на повиквания към мобилна мрежа

Както и в предходните три кръга на пазарен анализ²⁹, КРС поддържа заключението, че не е налице взаимозаменяемост от гледна точка на търсенето на двете услуги. Регулаторът счита, че обажданията, насочени към номера във фиксирани мрежи могат да се разглеждат като повиквания към географска точка, без да са персонализирани и без да осигуряват мобилност на потребителя. Повикванията към мобилна мрежа представляват повиквания към уникален номер, на който отговаря точно определен потребител – физическо лице, а мобилността на услугата се явява предимство пред повикванията във фиксирана мрежа. Поради тези причини потребителите не възприемат двете услуги като взаимозаменяеми.

Повиквания в рамките на дадена мобилна мрежа като заместител на повиквания между различни мобилни мрежи или повиквания от фиксирани към мобилни мрежи

С оглед преносимостта на номерата в мобилните мрежи, всеки потребител, извършващ повикване, е поставен пред определени ограничения. Викащата страна трябва предварително да е запозната с оператора на виканата страна като в допълнение разполага и със съответната SIM карта към този оператор. В зависимост от технологичната възможност на крайното устройство да поддържа повече от една SIM карта, на викация абонат биха били нужни и повече от едно крайни устройства.

Като отчита тези ограничения, КРС счита, че от гледна точка на търсенето не е налице взаимозаменяемост между повиквания в рамките на мрежата и повиквания от фиксирана към мобилна мрежа или повиквания между различни мобилни мрежи.

Повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги с код за достъп 700, 800, 90 и 118 като заместител на повиквания към мобилни мрежи (негеографски номера за достъп до мрежи – мобилни абонатни номера)

В Наредба № 1 от 22 юли 2010 г.³⁰, нормативно са определени негеографските номера, чрез които се предоставя достъп до конкретни видове услуги, както следва:

- Номера с код 700 за достъп до услугата „персонален номер“;
- Номера с код 800 за услуги с безплатен достъп;
- Номера с код 90 за достъп до услуги с добавена стойност;
- Номера с код 118 за достъп до справочни услуги.

Номерата от изброените обхвати се използват единствено за входящи повиквания като се предоставят първично на предприятия, предоставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги, които имат право да ги предоставят вторично на други предприятия и на крайни потребители. Номерата от обхвати „90“ и „118“ освен на крайни потребители,

²⁹ Решение № 236 от 17.03.2009 г., Решение № 1362 от 31.05.2012 г. и Решение № 357/23.06.2016 г.

³⁰ Наредба за правилата за ползване, разпределение и процедурите за първично и вторично предоставяне за ползване, резервиране и отнемане на номера, адреси и имена Обн. ДВ. бр. 64 от 17 Август 2010г., изм. ДВ. бр. 12 от 8 Февруари 2011г., изм. и доп. ДВ. бр. 74 от 28 Септември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр. 28 от 28 Март 2014г., изм. и доп. ДВ. бр. 91 от 24 Ноември 2015г., изм. и доп. ДВ. бр. 10 от 1 Февруари 2019г., изм. ДВ. бр. 36 от 3 май 2019г.

могат да бъдат предоставяни и на юридически лица или еднолични търговци, които от своя страна да предоставят услуги чрез тях.

Услугите, предоставяни чрез негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118 не са предназначени за лични разговори, а се използват само за входящи повиквания. Чрез тях се предоставя достъп до национални негеографски услуги, които имат и различно тарифиране. Предвид различните характеристики и предназначение на услугите, КРС счита, че крайните потребители не биха заменили повиквания към негеографски номера за достъп до мрежи – мобилни абонатни номера, с повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги.

В тази връзка, регулаторът поддържа заключенията направени в предходния кръг анализ, а именно че между услугите за терминиране на повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги и услугите за терминиране на повиквания към мобилни абонатни номера не съществува взаимозаменяемост при търсенето.

Кратки текстови съобщения (SMS) и пренос на данни като заместители на повиквания към мобилни мрежи.

Както и в предходните три кръга, така и сега, КРС поддържа мнението, че кратките текстови съобщения – SMS, не се възприемат като заместител на повикванията към мобилни мрежи. Характерните особености на кратките съобщения – ограничен брой символи, липса на пряка комуникация в реално време и възможно закъснение при предаване на информацията между страните, са причина потребителите да не смятат тези съобщения за достатъчно ефективен начин на комуникация и да не ги приемат като взаимозаменяеми на гласовите повиквания през мобилна мрежа.

В подкрепа на горното е фигура 12, където е представен средномесечният брой изпратени кратки текстови съобщения за периода 2014 – 2018 г.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 12

Видно от графиката, за периода на анализа средният брой изпратени SMS-и на месец непрекъснато намалява - от 8,8 изпратени кратки съобщения месечно през 2014 г. до 3,9 изпратени съобщения на месец през 2018 г., което представлява намаление с над 55%.

Регулаторът потвърждава своето мнение от преходния кръг на анализ, че не счита за взаимозаменяеми с гласовите повиквания в мобилни мрежи мултимедийните съобщения (MMS) и преноса на глас върху интернет протокол (т.н. unmanaged VoIP и др.). Неуправляемите VoIP услуги се характеризират с това, че не използват номера от ННП и не гарантират определено качество на услугата. Съгласно Разяснителната бележка³¹ неуправляемият VoIP обикновено се предоставя като ОТТ услуга. За да се извършват и получават повиквания е необходимо и двете страни едновременно да имат достъп до интернет и съответното специфично приложение, което да бъде включено с оглед използване на услугата. Пример за такива ОТТ приложения са Viber, Skype, WhatsApp и др., които дават възможност за изпращане на съобщения, мултимедийни файлове и осъществяване на гласови повиквания. В Разяснителната бележка³² е посочено, че някои ОТТ услуги биха могли да нараснат до такава степен, че да могат да се разглеждат като алтернатива на традиционните електронни съобщителни услуги, предоставяни обикновено от операторите (гласовите повиквания и кратките текстови съобщения – SMS), а безплатното предоставяне на тези услуги би могло да има отрицателно въздействие върху текущите бизнес модели на мобилните оператори. Предвид ограниченията при използване на ОТТ услугите в реално време, а именно: необходимост от достъп до интернет, използване на едно и също приложение, негарантирано качество на услугата, те не могат да бъдат считани за взаимозаменяеми на повикванията в мобилна мрежа, а по-скоро като допълващи услуги. Липсата на взаимозаменяемост се подкрепя и от непрекъснато увеличаващия се средномесечен брой повиквания за периода на анализа, показан на фигура 13.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 13

През 2018 г. средномесечният брой повиквания на един абонат е 83,5 или с 9,8 повиквания повече спрямо 2014 г.

³¹ Разяснителна бележка към Препоръка на ЕК 2014/710/ЕО, т. 4.1.2.

³² Разяснителна бележка към Препоръка на ЕК 2014/710/ЕО, т. 3.2.

Отчитайки гореизложеното, КРС смята, че не е налице взаимозаменяемост между кратките текстови съобщения и/или други форми на комуникация чрез мобилен пренос на данни от една страна и гласовите повиквания към мобилни мрежи от друга.

2.1.2. Взаимозаменяемост при търсенето на пазарите на дребно от гледна точка на поведението на потребителите, приемащи повикването

Предвид прилагането на принципа „Викащата страна заплаща повикването” (СРР), потребителите, приемащи повикването не заплащат такса за терминиране и следователно нямат стимул да реагират на цената за терминиране, определена от мрежовия доставчик. В тази връзка КРС поддържа заключението, изразено в предходните три кръга на анализ, че не съществуват услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми на терминирането на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

2.1.3. Взаимозаменяемост при търсенето на пазарите на едро

При генериране на повикване в мрежата на дадено предприятие, е необходимо гласовото повикване да бъде терминирано само и единствено в мрежата на предприятието, потребител на което е виканата страна. В противен случай обаждането ще бъде неуспешно. Затова предприятието, в чиято мрежа възниква повикването, няма друг избор освен да плати такса за терминиране на предприятието, за чийто абонат е предназначено това повикване. Поради тази причина КРС поддържа своите заключения от предходните кръгове на анализ, че към настоящия момент не са налице услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми с услугата терминиране на ниво пазар на едро.

2.1.4. Заключение – взаимозаменяемост при търсенето

След като анализира взаимозаменяемостта от гледна точка на търсенето на дребно и на едро КРС смята, че не са налице услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми по отношение на услугата терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

2.2. Взаимозаменяемост при предлагането

2.2.1. Взаимозаменяемост при предлагането на пазарите на дребно

Взаимозаменяемост при предлагането би могла да възникне в случай, че има възможност крайният потребител (виканата страна) да бъде достигнат чрез няколко мрежи едновременно. При хипотетично повишаване на цената за терминиране в мрежата на дадено предприятие, потребителят, който желае да се свърже с абонат на съответното предприятие не би имал възможност да избере друг доставчик на услугата терминиране, защото само и единствено операторът, който управлява мрежата на виканата страна може да терминира повикването. Технически невъзможно е при хипотетично малко, но трайно увеличение на цените за терминиране, алтернативни оператори да започнат да терминират повиквания във всяка мрежа, за която са предназначени тези повиквания. В този смисъл, регулаторът е на мнение, че не е налице взаимозаменяемост при предлагането на дребно.

2.2.2. Взаимозаменяемост при предлагането на пазарите на едро

Както беше посочено и в т. 2.2.1 по-горе, взаимозаменяемост при предлагането би била налице, ако беше технически възможно повикванията да се терминират от други оператори, на които виканата страна не е абонат. Предвид невъзможността това да бъде осъществено, КРС поддържа заключенията от предходните кръгове на анализ за липса на взаимозаменяемост на услугата терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. В Разяснителната бележка ЕК също заключава, че терминирането на повиквания няма заменяема услуга на ниво пазар на едро, тъй като операторът на викащата

страна не е в състояние да закупи услугата терминиране в дадена мрежа от алтернативен източник.

2.2.3. Заключение – взаимозаменяемост при предлагането

Вземайки предвид гореизложеното КРС стигна до заключение, че от гледна точка на предлагането на дребно и на едро не са налице услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми с услугата терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

3. Съответен географски пазар

След като се определи съответния продуктов пазар се определя и неговото географско измерение. Географският пазар включва определена територия, в която се предлагат съответните взаимозаменяеми обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги и в която конкурентните условия са достатъчно еднородни и се различават от тези в съседни географски райони, в които преобладаващите конкурентни условия са значително по-различни.³³

Съответният географски пазар може да бъде определен като местен, регионален, национален или обхващащ територията на две или повече страни въз основа на следните два основни критерия³⁴:

1. покритие по територия на обществените електронни съобщителни мрежи;
2. наличие на еднакви законови и регулаторни изисквания за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

При необходимост могат да се вземат предвид и критерии като характеристики на търсенето и предлагането, брой и размер на предприятията, пазарни дялове, цени и др.

В България, предприятията, предоставящи услугата терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, са – „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД, „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД и „БУЛСАТКОМ“ ЕАД, като всяко от тях предоставя услугата само и единствено в собствената си мобилна мрежа и на територията на цялата страна. Поради това, всяка мобилна мрежа следва да бъде разглеждана като отделен продуктов пазар с териториален обхват – Република България.

Като отчита горепосоченото и следвайки разпоредбите на европейското и националното законодателство, КРС дефинира съответния географски пазар на едро за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи като *национален* по своя обхват.

4. Заключение

В резултат на проведения анализ, целящ определянето на границите на съответния пазар, КРС прави следните заключения:

Съответният продуктов пазар, обект на анализа, е пазарът на едро на *терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи* (пазар 2) от Препоръка на ЕК 2014/710/ЕС. Той се състои от следните четири самостоятелно обособени продуктов пазара, всеки от тях с географски обхват *територията на Република България*:

³³ Чл. 4, ал. 4 от Методиката.

³⁴ Чл. 10, ал. 1 от Методиката.

- Пазар на едро за термиране на гласови повиквания в мобилната наземна мрежа, работеща в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz, на „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД;
- Пазар на едро за термиране на гласови повиквания в мобилната наземна мрежа, работеща в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz, на „А1 БЪЛГАРИЯ” ЕАД;
- Пазар на едро за термиране на гласови повиквания в мобилната наземна мрежа, работеща в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz, на „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД.
- Пазар на едро за термиране на гласови повиквания в мобилната наземна мрежа, работеща в обхват 1800 MHz на „БУЛСАТКОМ” ЕАД.

Посочените четири пазара включват мрежите, собственост на всички активни към настоящия момент предприятия, предоставящи мобилни мрежи и/или услуги. Евентуалната поява на ново предприятие, осъществяващо гласови повиквания посредством мобилна наземна мрежа, би формирала нов обособен пазар на едро, включващ предоставяните от предприятието услуги за термиране на гласови повиквания в неговата собствена мрежа.

V. Анализ и оценка на съответния пазар

1. Въведение

След определянето на границите и участниците на съответния пазар на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи (Раздел IV от документа) и въз основа на събраната информация по реда на Раздел III на Методиката, КРС преразглежда анализа на съответния пазар на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, който има за цел да оцени дали все още са налице предпоставки, които да възпрепятстват функционирането на пазара и свободната конкуренция и които могат да позволят на едно или повече предприятия, участници на съответния пазар, самостоятелно или съвместно, да имат господстващо поведение до степен на съществена независимост от конкуренти, потребители и крайни потребители.

2. Критерии, използвани при анализа на ефективността на конкуренцията и определяне на предприятия със значително въздействие върху съответния пазар

При анализа на пазара на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, следва да се отчете фактът, че предприятията, предоставящи услугата терминиране на повиквания, притежават качеството на естествени (фактически) монополисти на съответния пазар, включващ единствено собствената им мрежа.

Като отправна точка в анализа и показател за наличието на пазарна мощ се използват пазарните дялове на предприятията, включени в съответния пазар. При извършване на анализ на съответен пазар и на пазарното положение на предприятие/предприятия, наред с пазарния дял следва да се вземат предвид и други критерии³⁵, чрез които се измерва пазарната мощ на предприятията, като в зависимост от конкретните характеристики на разглеждания пазар националните регулаторни органи имат самостоятелност да решат кои от тях да се използват при анализиране ефективността на конкуренцията и определяне на предприятията със значително въздействие³⁶ на съответния пазар.

Отчитайки факта, че предприятията, предоставящи услугата терминиране на повиквания, притежават качеството на естествени (фактически) монополисти на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, КРС счита, че за анализа на ефективността на конкуренцията и определянето на предприятия със значително въздействие върху съответния пазар, е целесъобразно да бъдат изследвани следните критерии:

- пазарен дял на предприятието;
- наличие на бариери за навлизане и разширяване на съответния пазар;
- липса на или недостатъчна пазарна сила на потребителите.

КРС продължава да поддържа застъпената от нея позиция при предходния трети кръг на пазарния анализ, че анализът на критерии като общ размер на предприятието, наличие на икономии от мащаба, обхвата, вертикална интеграция, както и наличие на лесен или привилегирован достъп до капиталовите пазари и/или финансови ресурси по никакъв начин

³⁵ Чл. 29 и чл. 31 от Методиката.

³⁶ Съгласно чл. 21 от Методиката предприятие със значително въздействие върху пазара е предприятие, което самостоятелно или съвместно с други се ползва от позиция, равностойна на господстваща, т.е. позиция на икономическа сила, позволяваща му да следва поведение до съществена степен независимо от конкуренти, клиенти и крайни потребители.

не би променил изводите, направени по отношение на определянето на предприятия със значително въздействие върху пазара, поради факта, че на всеки един от разглежданите пазари дейност се осъществява само от предприятието, което притежава мрежата.

2.1. Пазарен дял

Оценката на пазарния дял е отправна точка при анализа на значителното въздействие върху пазара. Предприятия, които имат голям и устойчив във времето пазарен дял – над 50%, е вероятно да притежават значително въздействие върху пазара³⁷.

Както вече беше посочено, в рамките на предходните и настоящия анализ всяка мобилна мрежа, в която се терминират гласови повиквания, се разглежда като отделен пазар (Раздел IV, т. 4. „Заключение“). Това означава, че всяко предприятие по презумпция има 100% пазарен дял на съответния пазар на терминиране на гласови повиквания в собствената му мобилна мрежа както на база терминирани минути, така и на база приходи от терминиране на гласови повиквания в собствената мрежа. Обстоятелството, че този пазарен дял е бил стопроцентов през целия разглеждан изминал период и ще остане такъв и в периода до следващия пазарен анализ обуславя и техническата невъзможност за навлизане на други предприятия на съответните пазари на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи (разгледана по-подробно в следващата т. 2.2. на Раздел V).

Стопроцентовият пазарен дял е предпоставка всички предприятия, които предоставят услугата „терминиране“ в собствената си мобилна мрежа, да определят независимо своите цени за терминиране, което е признак, че всяко предприятие има значително въздействие върху съответния пазар, включващ собствената му мобилна мрежа.

2.2. Наличие на бариери за навлизане и разширяване на съответния пазар

Същността на предоставяната на съответния пазар услуга „терминиране на повиквания“ в индивидуални мобилни мрежи, изключва възможността за взаимозаменяемост при предлагане на тази услуга (Раздел IV, т. 2.2.2. „Взаимозаменяемост при предлагането на пазари на едро“).

Бариера за навлизане на пазара е технологичното ограничение единствено предприятието, собственик на дадена мрежа, да има възможност да терминира дадено гласово повикване, предназначено за негов потребител. Други предприятия, освен предприятието, чийто потребител е виканата страна, нямат възможност да предоставят услугата терминиране поради липсата на инфраструктура, която да осигурява тази възможност. Така контролът върху собствената инфраструктура на предприятията, която не може да бъде дублирана, се явява непреодолима бариера, изключваща навлизането на други предприятия на съответния пазар. Поради това пазарът се ограничава само в рамките на една мобилна мрежа.

Имайки предвид липсата на конкуренция на всеки от разглежданите пазари (при пазарен дял от 100% на всяко предприятие), както и непреодолимите бариери за навлизане на всеки от тях, КРС поддържа позицията си от предходния трети кръг на анализа, че всички предприятия, които предоставят услугата терминиране на гласови повиквания в собствената си мобилна мрежа, са предприятия със значително въздействие върху пазара. Липсата на регулация на тази услуга би могла да провокира поведение от страна на предприятия, което да затрудни достъпа на конкуренти до мрежите им, като поставят прекомерни изисквания при сключване на договори за взаимно свързване или определят високи цени за терминиране на повиквания. Определянето на цени за терминиране чрез търговско договаряне между

---

³⁷ Чл. 28 от Методиката

отделните предприятия е предпоставка за създаване на условия за непрозрачност и неравнопоставеност между договарящите се страни, което от своя страна ще се отрази неблагоприятно и на свързания пазар на дребно на повиквания.

2.3. Липса на или недостатъчна пазарна сила на потребителите

Ако дадено предприятие има потребители със силни позиции при водене на преговори, то те на теория имат възможност да окажат въздействие върху конкуренцията и да ограничат способността на предприятието да следва поведение, независимо от своите потребители. Подобен тип пазарна сила е налице, когато тези потребители закупуват голям дял от предлаганите от предприятието електронни съобщителни мрежи и/или услуги, реализират значителна част от постъпленията на предприятието, добре са информирани за алтернативни предприятия, предлагащи сходни електронни съобщителни мрежи и/или услуги, и са в състояние да преминат лесно и без значителни разходи към електронни съобщителни мрежи и/или услуги, предлагани от други предприятия, и/или дори да започнат сами да предоставят съответните електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

Обект на изследването е дали пазарната сила на потребителите на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи може да окаже достатъчно ефективно конкурентно въздействие върху поведението на доставчиците на услугата при определяне на цените за терминиране, така че значително да ограничи тяхната способност да следват поведение, независимо от своите потребители. Съгласно Методиката³⁸, ако се установи, че дадено предприятие няма потребители, за които са налице изброените в предходния абзац характеристики, може да се приеме, че потребителите на предприятието имат недостатъчна или слаба пазарна сила.

При оценката на критерия КРС отчита установеният принцип на предоставяне на услугата, а именно: „Викащата страна заплаща повикването” (Calling Party Pays Principle). При този принцип предприятието, в чиято мрежа се терминира повикването, определя цената, а предприятието, чийто абонат извършва повикването, я плаща. Поради това предприятието, купуващо услугата „терминиране на повикване”, няма техническата възможност да избере своя доставчик на услугата, тъй като тази услуга може да бъде предоставена само и единствено от предприятието, потребител на което е търсения при повикването абонат. Същевременно абонатът, който приема повикването не се таксува за тази услуга и той няма стимул да реагира на евентуално повишение на цената за терминиране, която неговият доставчик определя. Това предполага, че доставчикът на услугата може да следва поведение на съответния пазар независимо от своите потребители.

При изследването на пазарната сила на потребителите, освен общият принцип за предоставяне на услугата, КРС анализира и поведението на предприятията, реализиращи най-голямо потребление на услугата „терминиране на повиквания”, предоставяна от всички предприятия, собственици на мобилни наземни мрежи.

В таблицата по-долу са представени относителните дялове на терминиранияте в мобилните мрежи минути през периода 2014-2018 г. в зависимост от мрежите, генериращи повикването – фиксирани и мобилни мрежи в страната и международни мрежи (не са включени повиквания от собствени фиксирани и мобилни мрежи).

---

³⁸ Чл. 31, т. 4 от Методиката

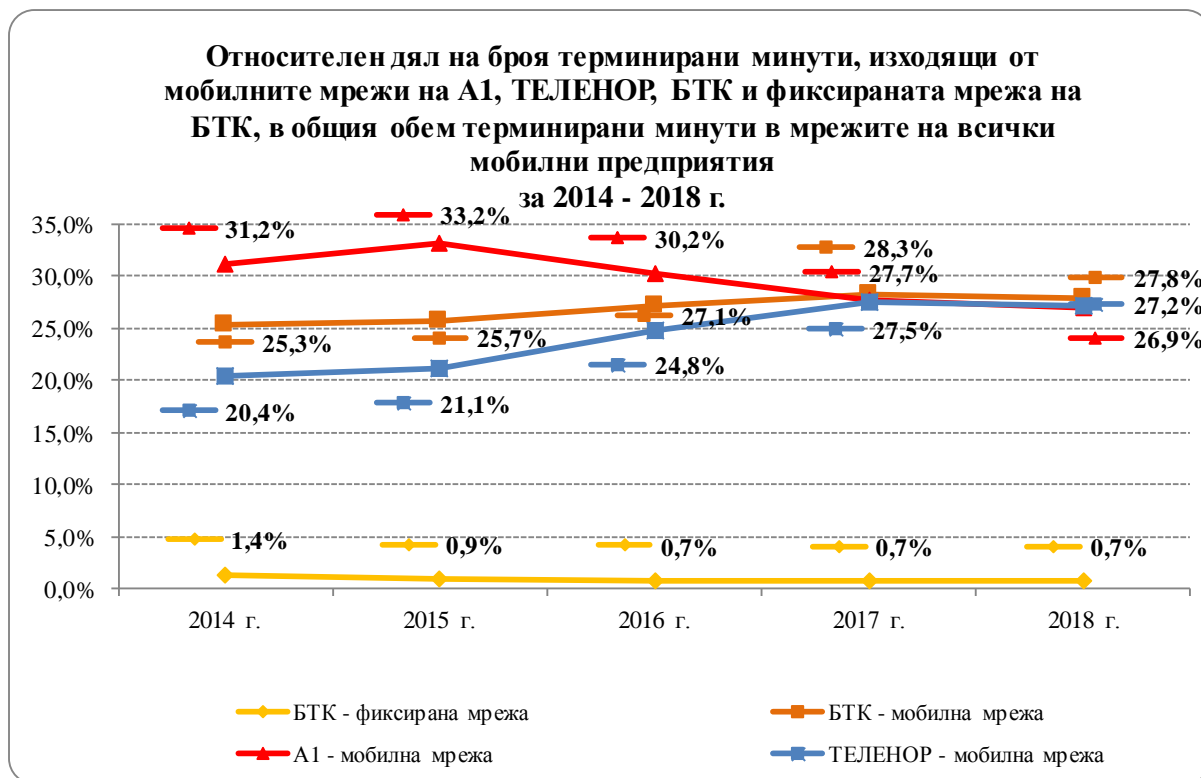
Таблица 3

Терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи през периода 2014 - 2018 г.					
	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
от фиксирани мрежи в страната	1,9%	1,3%	1,1%	1,0%	0,9%
от мобилни мрежи в страната	76,8%	80,0%	82,2%	83,5%	81,9%
от международни мрежи	21,3%	18,7%	16,8%	15,6%	17,2%

Източник: Данни, подадени в КРС

Делът на закупените минути за терминиране между мобилните предприятия, осъществяващи дейност на съответния пазар, следва тенденциите от предходните периоди на пазарния анализ. Спрямо данните от 2014 г. този дял нараства с 5,1 проценти пункта, като остава изключително висок към края на 2018 г. – 81,9%.

Отново БТК, А1 и ТЕЛЕНОР са предприятията, които чрез мобилните си мрежи генерират най-голям обем повиквания към мобилните мрежи в страната. На следващо място е историческото предприятие БТК – фиксирана мрежа. В рамките на периода 2014-2018 г. в посочените мрежи на тези предприятия са генерирани средно около 82% от всички минути, терминирани в мрежите на мобилните предприятия. През изследвания в анализа период, дялът на трафика, изходящ от мрежите на МАКС ТЕЛЕКОМ и БУЛСАТКОМ в общия терминиран трафик, е пренебрежимо малък. На фигура 14 е илюстрирана динамиката в относителните дялове на броя терминирани минути от гласови повиквания, изходящи от фиксираната мрежа на БТК и от мобилните мрежи на БТК, А1 и ТЕЛЕНОР и завършващи в мрежите на мобилните предприятия.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 14

За разлика от предходния разглеждан период, в края на който (2014 г.) МОБИЛТЕЛ е бил най-големия купувач на услугата „терминирани в мобилни мрежи“, през настоящия се наблюдава изравняване на дяловете на броя терминирани минути, изходящи от мобилните мрежи на А1, БТК и ТЕЛЕНОР. Историческото предприятие с фиксираната си мрежа също продължава да бъде един от основните купувачи на тази услуга, въпреки че в разглеждания период, относителният дял на броя терминирани минути от фиксираната мрежа на БТК в мобилните мрежи продължава да намалява и в края на периода (2018 г.) той е 0,7%.

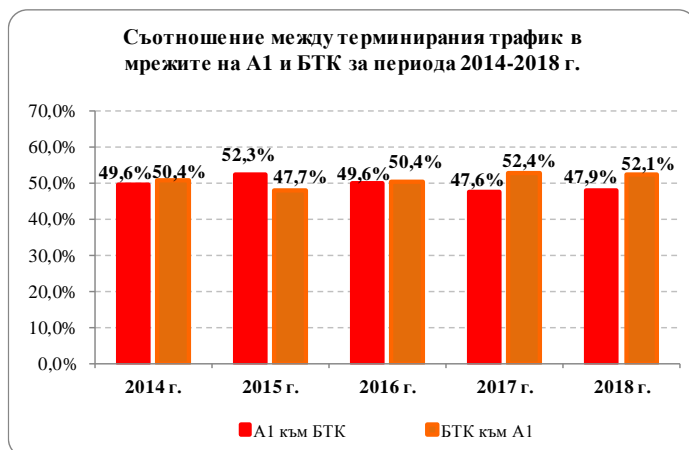
Въз основа на представените данни, може да се приеме, че тези три предприятия биха могли да притежават достатъчна пазарна сила за да оказват натиск върху поведението на предприятията, в чиито мрежи терминират гласовите повиквания на своите абонати.

По принцип мобилните предприятия, осъществяващи дейност на съответния пазар, закупуват терминирани минути един от друг, като делът на закупените минути за терминирани между тях нараства през разглеждания период. На следващите три фигури е представено съотношението между терминирания трафик в мрежите на трите мобилни предприятия, едно към друго, през периода 2014-2018 г.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 15

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 16

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 17

Приближението в стойностите на относителните дялове (според броя потребители) на свързания пазар на дребно и намаляването в разликите между дяловете на А1 и БТК през 2018 г. (фигура 8), води и до изравняване на взаимния трафик, терминиран в мрежите на А1, БТК и ТЕЛЕНОР – наблюдаваните различия не надвишават 4,2 процентни пункта (значително по-малко спрямо данните от 2014 г.). Тези данни водят до заключението, че разходите и приходите на мобилните предприятия за услугата терминиране на мобилни гласови повиквания са сходни, т.е., че нито едно от разглежданите предприятия не е в неизгодно положение в сравнение с другото.

Не такъв е случая с БУЛСАТКОМ, където, доколкото при трафика между мобилните мрежи на предприятието и А1 от една страна и БУЛСАТКОМ и БТК от друга, се наблюдава относително уравновесен трафик (разликата не надвишава 9 процентни пункта), то трафикът, терминиран от мобилната мрежа на БУЛСАТКОМ в мобилната мрежа на ТЕЛЕНОР значително надвишава трафикът, терминиран от ТЕЛЕНОР в мобилната мрежа на БУЛСАТКОМ (с 44 процентни пункта). Това обаче не означава, че БУЛСАТКОМ притежава достатъчна пазарна сила, така че да повлияе върху поведението на ТЕЛЕНОР, отчитайки, че делът на трафика, генериран от абонати на БУЛСАТКОМ, в общия терминиран в мрежата на ТЕЛЕНОР трафик от мобилни мрежи, е пренебрежимо малък.

Следва да се отчете, че върху покупателната пазарна сила на потребителите на услугата „терминиране“ влияние оказва законовото задължение за договаряне на взаимно

свързване. Също така, евентуалното поставяне на условия за намаляване на цените на услугата „терминиране“ е малко вероятно да бъде удовлетворено поради невъзможността някое от предприятията на пазара да откаже закупуването на услугата „терминиране“ от предприятия, осъществяващи електронни съобщения чрез мобилни наземни мрежи, тъй като това би възпрепятствало неговите абонати да извършват повиквания към абонати на тези мрежи.

Следователно същността на предоставянето на услугата силно ограничава покупателната способност на участниците на пазара и допълнително увеличава възможността за предприятията, предоставящи услугата „терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи“, да следват поведение независимо от своите потребители.

С оглед изложеното дотук, разглеждайки най-големите потребители на услугата „терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи“ за периода 2015-2018 г., КРС стига до заключението, че към настоящия момент не са налице предприятия, които имат възможност чрез своята покупателна способност да окажат въздействие върху цените на разглежданите услуги за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

VI. Определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара

Отчитайки изводите от анализа, имащ за цел да оцени наличието на предпоставки, възпрепятстващи ефективната конкуренция на разглеждания пазар на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, а именно:

- фактът, че всяко едно от разглежданите предприятия има 100% пазарен дял на съответния пазар, включващ собствената му мрежа;
- липсата на конкуренция на всеки от разглежданите пазари и непреодолимите бариери за навлизане на тях;
- липсата на предприятия, които имат възможност чрез своята пазарна сила да окажат въздействие върху цените на разглежданите услуги за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи,

КРС достигна до заключението, че следва да определи:

- „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в собствената му мобилна наземна мрежа, работеща в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz;
- „А1 БЪЛГАРИЯ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в собствената му мобилна наземна мрежа, работеща в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz;
- „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в собствената му мобилна наземна мрежа, работеща в обхвати 900 MHz, 1800 MHz и 2 GHz;
- „БУЛСАТКОМ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в собствената му мобилна наземна мрежа, работеща в обхват 1800 MHz.

За предприятия със значително въздействие на пазара са определени всички активни към настоящия момент предприятия, предоставящи гласови повиквания чрез мобилни наземни мрежи. Евентуалната поява на ново предприятие, осъществяващо електронни съобщения посредством мобилна наземна мрежа и предоставящо мобилни мрежи и/или услуги, би трябвало да бъде анализирана допълнително и да бъде доказана необходимостта то да бъде определено за предприятие със значително въздействие на пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в собствената му мобилна мрежа.

VII. Определяне на специфични задължения

1. Изводи относно необходимостта от регулаторна намеса

Резултатите от анализа на пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи сочат липса на ефективна конкуренция и наличие на предприятия със значително въздействие върху съответния пазар – БТК, А1, ТЕЛЕНОР и БУЛСАТКОМ. В процеса на анализ на съответния пазар беше установено, че последният се характеризира с наличие на бариери, изразяващи се в контрол върху собствената инфраструктура на предприятията, която не може да бъде дублирана. В качеството си на естествени (фактически) монополисти на съответния пазар, включващ единствено собствената им мрежа и поради наличието на технологични ограничения (единствено предприятието, собственик на дадена мрежа, има възможност да терминира дадено гласово повикване, предназначено за негов потребител), предприятията, предоставящи услугата терминиране на гласови повиквания, са в състояние да оказват негативно влияние върху конкурентната среда на пазара, както и имат възможност да прилагат ценова и продуктова дискриминация чрез „затваряне на трафик” в рамките на мобилната мрежа на всяко от тях. Тези пазарни дефекти ограничават възможностите за стимулиране на конкуренцията чрез намаление на цените на услугите, предлагани на пазара на едро за терминиране на гласови повиквания.

Предвид посоченото и в съответствие с разпоредбите на нормативната уредба, в сила към настоящия момент, за КРС е налице основание да наложи на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар поне едно от следните специфични задължения:

- Задължение за достъп до и използване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения – чл. 166, ал. 2, т. 4 от ЗЕС;
- Задължение за прозрачност – чл. 166, ал. 2, т. 1 от ЗЕС;
- Задължение за равнопоставеност (недискриминация) – чл. 166, ал. 2, т. 2 от ЗЕС;
- Задължение за разделно счетоводство – чл. 166, ал. 2, т. 3 от ЗЕС;
- Задължение за ценови ограничения, включително задължение за разходоориентираност на цените – чл. 166, ал. 2, т. 5 от ЗЕС.

2. Текущи задължения, наложени на предприятията

С Решение № 357/23.06.2016 г. КРС наложи на „МОБИЛТЕЛ” ЕАД, „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД, „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД и „МАКС ТЕЛЕКОМ“ ООД, като предприятия със значително въздействие на съответните пазари на едро на терминиране на повиквания в собствените им мобилни наземни мрежи, следните специфични задължения:

2.1. Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения:

- запазване на предоставения достъп за осигуряване на взаимно свързване;
- предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване за предоставяне на услугата терминиране на гласови повиквания без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията, които могат да бъдат терминирани в мрежата на съответното предприятие;

- предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите;
- добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп;
- допълнително изискване във връзка със задължението за достъп, посочено в т. V.1.2. от Решение № 357/23.06.2016 г.: мотивирано уведомяване в случай на невъзможност за сключване на договора или предоставяне на услуги.

2.2. Задължение за прозрачност:

- осигуряване прозрачност на условията, при които се предоставя взаимно свързване и необходимия за неговото реализиране достъп, включително по отношение на терминирането на международни повиквания, чрез публикуване и актуализиране на официалната страница в интернет и предоставяне при поискване на информацията относно:

- описание на предлаганите услуги за взаимно свързване, условия и срокове за предоставянето им;

- описание на точки на взаимно свързване - местоположение и брой на точките, капацитет на свързване, начини за маршрутизация; изисквания за управление, маршрутизиране, отчитане на трафика и прогнози за трафик;

- процедури и срокове за откриване, промяна и закриване на точки на взаимно свързване;

- стандарти, технически изисквания, интерфейси за реализиране на достъп с цел реализиране на взаимно свързване, протоколи за сигнализация;

- условия за предоставяне на терминиране на трафик;

- условия за предоставяне на необходимите технически и програмни средства за реализиране на взаимното свързване;

- условия за осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;

- цени на следните услуги по взаимно свързване: терминиране на повиквания с произход държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ по отделни дестинации, терминиране на повиквания без CLI, терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ и осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;

- изисквания за качество - стойности на параметри на качеството на услугите при взаимното свързване;

- изисквания за номериране, адресиране и за идентификация на линията на викация;

- срокове за отговор на заявките за предоставяне на всяка от услугите, процедури за отстраняване на повреди, процедури за възстановяване на услугата и нейното качество.

- в случаите, когато съответното предприятие предоставя услуги по съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, то следва да публикува и актуализира на официалната си страница в интернет и предоставя при поискване допълнителна информация, подробно посочена в т. т. V.2.2 от Решение № 357/23.06.2016 г.;

- публикуване и актуализиране на официалната страница в интернет и уведомяване на КРС за информация за неценовите условия за терминиране, цените за терминиране на повиквания с произход държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ по отделни дестинации, цената за терминиране на повиквания без CLI и цените за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ и цени за осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея, приложими към трети лица, свързани с предприятието, включително при осъществяване на взаимно свързване с обществената фиксирана телефонна мрежа на съответното предприятие.

- периодично актуализиране на горепосочената информация на интернет страницата на предприятието – при настъпили промени, относими към някои от условията, както и в случай на дадени указания от КРС.

2.3. Задължение за равнопоставеност:

- предоставяне на взаимно свързване при равностойни условия за сходни обстоятелства, при които вече е предоставено взаимно свързване на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги, включително на своето собствено поделение на дребно и/или на свързани лица;

- предоставяне на услуги и информация на предприятие, искащо взаимно свързване, при същите условия и качество като тези, ползвани от предприятието със значително въздействие върху пазара при предоставяне на собствени услуги, както и предлагани от предприятието със значително въздействие на пазара на свързаните с него лица и на предприятията, с които вече е сключен договор.

2.4. Задължение за разделно счетоводство, наложено на „МОБИЛТЕЛ“ ЕАД, „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД и „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД:

- водене на разделно счетоводство, което обхваща цялостната дейност на предприятието;

- изпълнение на задължението за разделно счетоводство в съответствие с изискванията на „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство“.

2.5. Ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност:

- прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания по отношение на националните повиквания и повиквания с произход държава-членка на ЕС/ЕИЗ въз основа на разходите на ефективен оператор, изчислени чрез BULRIC (Bottom-Up Long-Run Incremental Costs) модел на КРС;

- до определяне на стойностите на разходоориентирани цени съобразно BULRIC модел на прилагане на разходоориентирана цена за терминиране на повиквания в размер на 0,019 лв./мин., определена с Решение № 135/14.02.2013 г. на КРС.

2.6. Задължение за предоставяне на информация:

- предоставяне на КРС на справки за обема на приходите и на терминирания трафик в мобилната мрежа със степен на детайлност, описана в т. V.6.1. от Решение № 357/23.06.2016 г.;

- предоставяне на справките на всеки 6 месеца.

3. Оценка на въздействието на наложените специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар

3.1. Осигуряване на изпълнението на наложените на предприятията специфични задължения

КРС осъществяваше контрол за изпълнението на наложените специфични задължения чрез анализ на предоставената информация по изрични искания на КРС за прилаганите цени за терминиране на повиквания, изискваната информация за целите на изготвяне на годишните доклади, анализ на представяните договори за взаимно свързване и проверки по повод постъпили жалби на предприятия във връзка с изпълнение на наложените задължения.

През периода не са налагани санкции за неизпълнение на наложените задължения с Решение № 357/23.06.2016 г. и Решение № 585/24.11.2016 г.

3.2. Оценка на ефекта от наложените в трети кръг задължения на пазара на едро за термиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи

Оценка от ефекта на наложените специфични задължения в трети кръг на пазарния анализ е представена на много места в настоящия документ. С оглед прозрачност и изчерпателност в тази част от настоящия раздел КРС резюмира основните ефекти от регулаторните мерки, наложени в трети кръг на пазарния анализ.

Чрез наложените специфични задължения се постигат регулаторните цели, като се ограничава възможността за антиконкурентно поведение на предприятията и се гарантира максимална полза за потребителите при избора, цената и качеството на услугата, без ограничаване на конкуренцията.

Задължението за равнопоставеност допринася за реализирането на задълженията за достъп и спазване на ценови ограничения. В изпълнение на наложените специфични задължения предприятията са осигурили прозрачност на условията, при които се предоставя взаимно свързване и необходимия за неговото реализиране достъп. Задължението за достъп, което включва изрично изискване за предоставяне на услугата без ограничения на същата според произхода на повикванията, включително изискване за добросъвестно водене на преговори, се изпълнява от предприятията, адресати на Решение № 357/23.06.2016 г.

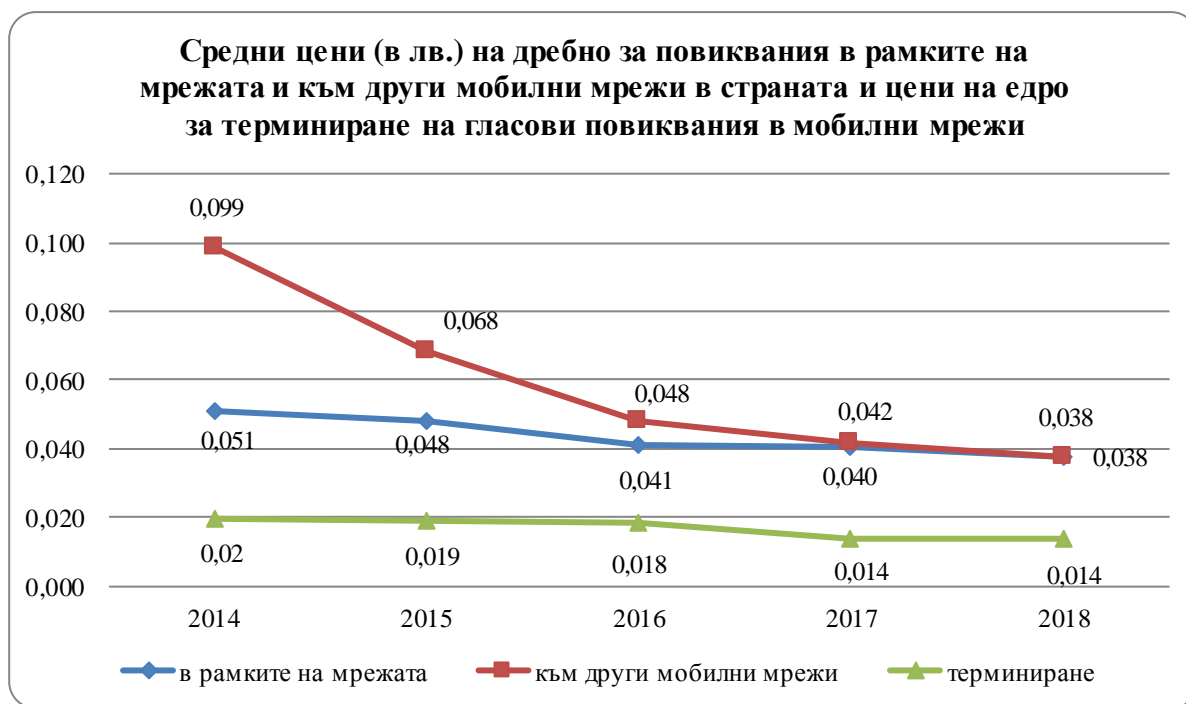
По отношение на констатирания в трети кръг на пазарния анализ проблем със „затваряне на трафик“ в рамките на собствената мрежа на предприятията регулаторната намеса оказва желания ефект. Данните, представени във фигура 5 сочат, че за периода 2014-2018 г. трафикът в рамките на мрежата (on-net) е намалял (с 16,7%), за сметка на значително увеличаване на трафика към други мобилни мрежи (off-net) – с близо три пъти.

Положителният ефект от намалението на цените на едро се наблюдава и върху цените на дребно, въпреки че последните не са предмет на регулация. Ефектът е представен на фигура 18 по-долу чрез сравнение на средните цени на дребно³⁹ за повиквания в рамките на мрежата (on-net) и към други мобилни мрежи (off-net), и цени на едро⁴⁰ за термиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи, съгласно ценовите ограничения на КРС. Видно от графиката намалението на цените на едро намира пряко и своевременно отражение върху средните цени на дребно за повиквания към други мобилни мрежи. В края на отчетния период последните са с 62% по-ниски в сравнение с края на 2014 г. и се изравняват със средните цени на дребно за повиквания в рамките на собствената мобилна мрежа, които намаляват с 26% за разглеждания период.

---

³⁹ Средните цени са изчислени като частно между общите приходи, генерирани от предоставянето на изходящи повиквания към определен тип мрежа, и общия обем на изходящия трафик към тази мрежа. Следва да се отбележи, че при изчисляването на средните цени са взети предвид и приходите от месечен абонамент, като тази сума е разпределена пропорционално в зависимост от съотношението на трафика.

⁴⁰ Наложени с Решения на КРС № 135/14.02.2013 г. и № 585/24.11.2016 г. За 2016 г. цената е изчислена като частно между общите приходи от термиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи и общия обем термиран трафик в тях.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 18

Данните от фигура 5 и фигура 18 показват, че в резултат на наложените с Решение № 357/23.06.2016 г. задължения проблемът „затваряне на трафик” в рамките на собствената мрежа на предприятията е преодолян.

Наред с положителното въздействие от регулирането на цените за терминиране върху обема на мобилния трафик в разглеждания период вече се наблюдава нарастване на броя минути на повиквания, изходящи от фиксирани мрежи⁴¹ и терминирани в мобилните мрежи. За разлика от предходния период 2010-2014 г., когато е отбелязано намаление на този трафик, съответно на ТЕЛЕНОР с 38%, на МОБИЛТЕЛ с 50%, в периода 2014-2018 г. данните за анализирания период показват увеличение на терминираните повиквания от фиксирани мрежи в мрежата на ТЕЛЕНОР с 39,4%, на А1 с 16,4% и на БТК с 68,6%.

Предвид изложеното КРС счита, че наложените специфични задължения са довели до преодоляване на проблемите със затваряне на трафика и дискриминацията по отношение на произхода на повикванията. По този начин се насърчава конкуренцията и са създадени възможности за крайните потребители да извлекат максимални ползи от избора, цената и качеството на електронните съобщителни услуги.

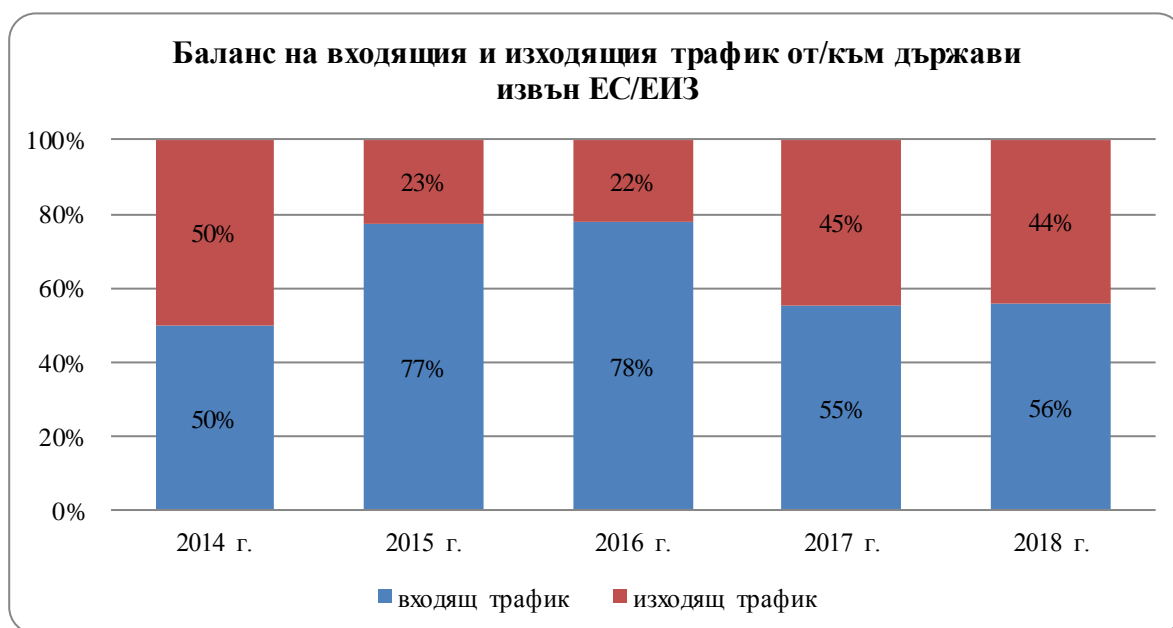
Съгласно Решение на КРС № 357/2016 г. ценовите ограничения, включително прилагане на разходоориентирани цени, определени въз основа на разходите на ефективен оператор, изчислени чрез BULRIC (Bottom-Up Long-Run Incremental Costs) модел на КРС, които са наложени на задължените предприятия се прилагат само по отношение на националните повиквания и повикванията с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ. Обхватът на посоченото задължение бе определен след анализ на данните за терминирания трафик на международни повиквания от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ, според резултатите от който българските мобилни предприятия бяха в неблагоприятна позиция спрямо предприятията от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ, предвид липсата на задължение за последните да прилагат разходоориентирани цени, определени в

⁴¹ Не включва трафик от собствената фиксирана мрежа на предприятието.

съответствие с Препоръка 2009/396 на ЕК относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС.

Вследствие на прилагането на ценовите ограничения само по отношение на националните повиквания и повиквания с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ съгласно Решение на КРС № 357/23.06.2016 г. се наблюдава преодоляване на неблагоприятната позиция на българските мобилни предприятия спрямо предприятията от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ.

От фигура 19 по-долу се вижда, че през 2015 г. и 2016 г. когато предприятията са били задължени да прилагат регулираните цени за терминиране независимо от произхода на повикването балансът на входящия и изходящия трафик на международни повиквания от/към държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ е нарушен. След ограничаване на задължението за прилагане на ценовите ограничения за терминиране на гласови повиквания само за национални повиквания и повиквания от държави-членки на ЕС/ЕИЗ, през 2017 г. и 2018 г. се наблюдава тенденция в посока балансиране на трафика.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 19

Анализът на баланса на приходите от терминиране на входящи международни повиквания от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ спрямо общите приходите от терминиране на входящи международни повиквания потвърждава, че прилагането на разходоориентираните цени само за националните повиквания и повиквания с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ преодолява проблема с неблагоприятната позиция на българските мобилни предприятия.

От данните на фигура 20 ясно се вижда, че приходите от терминиране на международни повиквания с произход от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ, през 2014 г. са едва 15% от общите приходи от терминиране на международни повиквания, а през 2015 г. спадат до 12%. Чрез избора от КРС подход, през 2016 г. се отчита рязък ръст на приходите от терминиране на международни повиквания с произход от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ, което сочи, че се постига желанието ефект от наложените специфични задължения.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 20

Видно от горната графика за целия разглеждан период общите приходи от терминиране на международни повиквания нарастват със 130% през 2018 г. спрямо 2014 г., а приходите от терминиране на международни повиквания с произход държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ нарастват с повече от 4 пъти (473%) през 2018 г. спрямо 2014 г.

Описаната динамика на трафика и приходите от международни повиквания в и извън ЕС/ЕИЗ в разглеждания период показва, че с наложените специфични задължения с Решение № 357/23.06.2016 г. е преодолян и компенсиран негативния ефект за българските мобилни предприятия, установен през 2014 г.

4. Конкурентни проблеми

Видно от заключенията в Раздел IV, на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи липсва ефективна конкуренция, поради което са определени предприятия със значително въздействие на съответните самостоятелно обособени продуктови пазари. В тази връзка КРС изследва конкурентните проблеми, които биха възникнали на анализирания пазар, в случай че регулаторните мерки се отменят.

Отчитайки характеристиките на съответния пазар КРС е на мнение, че при липса на регулация е вероятно да възникнат следните конкурентни проблеми:

4.1. Негласно единодействие (Tacit collusion)

Негласното единодействие е проблем, който е характерен за пазари, на които действат малко на брой предприятия, с близки пазарни дялове и сходна структура на разходите. Както беше посочено в предходните три кръга на анализа на пазара на терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи, конкурирайки се на пазара на дребно, мобилните

предприятията могат да се възползват от пазарната си сила, координирано и в ущърб на конкуренцията, като прилагат еднакви цени за терминиране, водещи до „негласно единодействие”.

Това е конкурентен проблем, отнасящ се до взаимното свързване с мобилни мрежи, осъществявано при прилагане на реципрочни и високи цени за терминиране, които не се регулират.

Фактът, че предприятията биха могли да влязат в негласно единодействие помежду си, сам по себе си не води до извода, че това би се реализирало в действителност. Има определени фактори, които спомагат за създаването на негласно единодействие и други, които ограничават тази практика.

Предвид малкия брой оператори на мобилни мрежи, близките пазарни дялове на част от участниците на пазара, наличието на бариери за навлизане на пазара, КРС счита, че при липса на регулаторна намеса съществуват възможности за възникване на негласно единодействие.

4.2. Отказ за съвместна търговия и за предоставяне на взаимно свързване

Отказът за съвместна търговия и за предоставяне на взаимно свързване е съществен конкурентен проблем, тъй като осигуряването на свързаност от край до край е от изключително значение за осъществяване на повиквания от потребители на една мрежа към потребители на други мрежи. Липсата на регулация благоприятства въвеждането на дискриминационни и/или прекомерни изисквания за предоставяне на взаимно свързване, както и за прилагане на тактики на забавяне на процеса на договаряне от страна на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар. Това по своята същност също представлява отказ за взаимно свързване.

При отсъствие на регулация съществува възможност за ограничаване на конкуренцията посредством създаване на условия, които забавят или възпрепятстват осъществяването на взаимното свързване и така отказват новонавлизащите предприятия от участие на пазара.

Предвид изложеното КРС счита, че евентуална отмяна на наложените на предприятията специфични задължения би създавала условия за тях да се възползват от положението си на предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи и да ограничат възможностите за развитие на другите участници на пазара, както и на новонавлизащи такива, затваряйки пазара на терминиране и свързаните с него пазари на дребно. В тази връзка КРС е на мнение, че отказът за съвместна търговия и за предоставяне на взаимно свързване представлява конкурентен проблем, който може да бъде преодолян само чрез регулаторна намеса.

4.3. Прекалено високи цени

Прекалено високите цени се категоризират като конкурентен проблем, при който предприятие със значително въздействие, благодарение на принципа на „викащата страна заплаща“, е мотивирано да увеличи цената за терминиране на гласови повиквания на едро в собствената си мрежа. Чрез тези си действия терминиращото предприятие ще увеличи разходите на конкурентите, като това няма да окаже влияние върху цените на дребно за неговите собствени абонати.

Съответният пазар на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи се характеризира със 100% пазарен дял, непреодолими бариери пред навлизането, свързани с контрола върху инфраструктурата, малко или никакво поле за потенциална

конкуренция и недостатъчно влияние на покупателната сила. Поради това предприятията със значително въздействие на разглеждания пазар могат да действат независимо от своите конкуренти и клиенти по отношение на цените си, заради липсата на достатъчен конкурентен натиск. Определянето на прекалено високи цени на едро за терминиране на гласови повиквания води до ръст на разходите за услугата, заплащани от предприятията, генериращи повикването, но също така и до нарастване на дохода, реализиран от предприятията, предоставящи услугата терминиране. В крайна сметка прекалено високите цени за терминиране на гласови повиквания се възстановяват чрез по-високи цени за повиквания на дребно, които се заплащат от крайните потребители.

В заключение, КРС счита че регулирането на цените за терминиране е необходимо, с оглед преодоляване на конкурентния проблем, свързан с прилагането на прекалено високи цени за терминиране на гласови повиквания.

4.4. Ценова дискриминация

КРС запазва без изменение становището си, че в условията на един хипотетичен вътрешен пазар на едро за терминиране на гласови услуги може да се появи дискриминация по отношение на равнището на цените, ако предприятието със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на гласови повиквания се опитва да прехвърли пазарната си сила върху пазара на дребно, като прилага цени за терминиране по-високи от тези, които прилага за повикванията спрямо свои собствени подразделения или спрямо свързани с него предприятия. Това би поставило конкурентите с по-нисък пазарен дял, определен на база брой абонати, в неизгодна позиция, и ще доведе директно до нарастване на разходите за конкурентите, което може да ги принуди да преустановят дейността си на разглеждания пазар.

Отчитайки горното, КРС счита, че при липса на регулаторна намеса предприятията със значително въздействие на съответния пазар имат възможност да се възползват от пазарната си сила, прилагайки ценовата дискриминация, която има за резултат нарастване на разходите на конкурентите и евентуалното им излизане от пазара.

Затварянето на трафик в мрежата може да бъде окачествено като ценова и продуктова дискриминация от страна на мобилните предприятия по отношение повикванията към други мобилни и фиксирани мрежи в полза на повикванията в рамките на една мобилна мрежа. При липса на регулация предприятията имат стимул да прилагат високи цени за терминиране. От своя страна по-високата цена за терминиране не позволява на останалите предприятия да предоставят цени на дребно за повиквания към други мрежи (off-net трафик), които да бъдат конкурентни на цените за повиквания в рамките на собствената мрежа (on-net трафик). Диференцирайки цената на дребно за off-net и on-net трафик, предприятията увеличават относителната икономическа ползност, която даден потребител получава като краен потребител на определено предприятие. В резултат от липсата на натиск от пазара на дребно върху прилаганите цени за терминиране на едро, предприятията, предоставящи мобилни услуги, до въвеждане на регулация нямаха стимул да прилагат по-ниски цени за терминиране, отчитайки че хипотетично увеличение на тези цени ще рефлектира само върху цените на дребно за потребителите на конкурентните мрежи.

При липса на регулация предприятията с по-голям пазарен дял на база брой абонати ще имат стимул да се възползват от предимствата, които би им дало свободното ценообразуване, като биха използвали възможността да прилагат по-високи цени на терминиране като инструмент за отстраняване на по-малките предприятия и/или за възпрепятстване на пазара на нови предприятия.

Предвид посоченото при липса на регулаторна намеса КРС счита, че ценовата дискриминация изразяваща се в поддържане на значително по-ниски цени за on-net повиквания се явява конкурентен проблем на пазара.

Крос-субсидиране

КРС поддържа становището си, че антиконкурентното крос-субсидиране е потенциален конкурентен проблем, идентифициращ възможностите за надценяване на разходите за терминиране с оглед приходите, покриващи надценените разходи (непредизвикани от услугата), да покрият реални разходи за предоставяне на услуги на други, свързани пазари, за които предприятието умишлено поддържа ниво на приходите (крайни цени) непокриващи разходите. Това води до значително увреждане на конкуренцията и накърнява интересите на крайните потребители.

В заключение предвид горепосочените потенциални неценови и ценови конкурентни проблеми, КРС счита, че липсата на регулация и отмяната на съществуващите специфични задължения, биха довели до увреждане на конкуренцията. КРС запазва позицията си от предходните кръгове на анализ на пазара на едро на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, че обосноваването и пропорционалните мерки са необходими с оглед защита от и противодействие на прилагането на тактики за прехвърляне на ценови и неценови вертикални предимства от страна на предприятията със значително въздействие на съответния пазар на вертикално свързаните пазари на дребно.

5. Избор на специфични задължения

5.1. Цели

Предвид ефекта от наложените в предходния кръг на анализа специфични задължения, разгледан в т. 3 от настоящия раздел и идентифицираните конкурентни проблеми т. 4 от същия раздел, Комисията следва да определи и наложи на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар регулаторни мерки, по начин, осигуряващ постигане на целите, определени в чл. 4 от ЗЕС, а именно:

- създаване на условия за развитие на конкуренцията;
- подпомагане развитието на единния вътрешен пазар на електронни съобщения на Общността;
- подкрепа на интересите на гражданите.

При спазване на принципа за пропорционалност и в изпълнение на целите, регламентирани в ЗЕС, КРС следва да избере най-подходящите задължения, целящи отстраняване на идентифицираните конкурентни проблеми на пазара на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

Едновременно с посоченото по-горе, КРС следва да приложи в максимална степен съгласуван регулаторен подход за избора на специфични задължения, като вземе предвид следното:

- ✓ Общата позиция на Групата на европейските регулатори (ГЕР/ERG) относно подхода за налагане на специфични задължения в областта на електронните съобщителни мрежи и услуги;
- ✓ Коментарите на ЕК в съответствие с членове 7 и 7а от Рамковата директива във връзка с регулаторните мерки, нотифицирани от държавите членки в рамките на консултативния механизъм на ЕС в областта на електронно-съобщителните услуги;
- ✓ Препоръка на ЕК от 2009 г. относно хармонизирания подход при регулиране на цените за терминиране в ЕС;

✓ Препоръка на Европейската комисия от 2005 г. за разделно счетоводство и отчитане на разходите.

5.2. Принципи

Разпоредбите на чл. 166 от ЗЕС дават възможност на КРС да налага, продължава, изменя или отменя специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар, като спазва принципите за обективност, прозрачност, пропорционалност и равнопоставеност.

Според разпоредбите на чл. 157 от ЗЕС, наложеното специфично задължение е пропорционално тогава, когато съответства на причината за установената неефективна конкуренция и на целения резултат. В допълнение, съгласно разпоредбите на чл. 175 от ЗЕС, при налагане на специфично задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения, КРС следва принципа на пропорционалност, като взема предвид:

1. техническа и икономическа жизнеспособност на ползването или инсталирането на съоръжения от конкурентни предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, с оглед развитието на пазара и характера и вида на използваното взаимно свързване и достъп;
2. възможност за предоставяне на достъп с оглед на наличния капацитет;
3. направени първоначални инвестиции от собственика на инфраструктурата, отчитайки всички направени публични инвестиции и свързаните с тях рискове;
4. запазване на конкуренцията в дългосрочен аспект и по-специално икономически ефективна конкуренция по отношение на инфраструктурата;
5. права на интелектуална собственост, когато са относими;
6. предоставяне на общоевропейски услуги;
7. наложени специфични задължения на същото предприятие на съседни свързани пазари.

Вземайки под внимание законовите разпоредби и възможностите за избор на специфично задължение, регулаторът е на мнение, че чрез прилагането на принципа за пропорционалност се оценяват възможностите за налагане на най-подходящите и най-малко обременяващи специфични задължения.

5.3. Анализ на пропорционалността на задълженията

КРС е на мнение, че прилагането на принципа на пропорционалност при избор на специфични задължения означава регулаторният орган да избере най-малко обременяващата мярка за съответното предприятие със значително пазарно въздействие, като в същото време тази мярка следва да е обоснована от гледна точка на целения резултат.

5.3.1. Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения

Както е отбелязано в т. 4.2 от настоящия раздел, предприятията, предоставящи мобилни гласови услуги, притежават цялостен контрол върху достъпа до своите мрежи. Поради тази причина евентуален отказ да се осигури взаимно свързване за терминиране на трафик в техните мрежи ще доведе до нарушаване на условията на конкуренцията. За потенциални конкурентни проблеми на пазара на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи се считат отказът за съвместна търговия,

съответно отказът на достъп, и умишленото забавяне или отлагане, което може да се възприема като отказ от предоставяне на достъп или услуга. Отчитайки факта, че за всяко от предприятията със значително въздействие върху съответния пазар е налице пълен контрол върху собствената му мрежова инфраструктура, то връзката между техните абонати и тези на други предприятия е в пряка зависимост от реализирането на взаимно свързване.

Съгласно разпоредбите на чл. 173 от ЗЕС, КРС може да наложи на предприятие със значително въздействие върху съответен пазар задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения, когато прецени, че отказът за предоставяне на такъв достъп или налагането на срокове и условия, които се приравняват на отказ, ще доведе до възпрепятстване на конкуренцията на пазарите на дребно или е в ущърб на крайните потребители. С цел изпълнението на принципа на пропорционалност, КРС разглежда алтернативните регулаторни опции, които биха имали сходен със задължението за достъп краен ефект, с оглед преодоляване на конкурентните проблеми, свързани с отказа на достъп или антиконкурентно поведение, имащо ефекта на отказ от достъп.

Задължението за равнопоставеност, чрез което на търсещите достъп предприятия се гарантират еквивалентни условия за продуктите на едро спрямо свързаното надолу по веригата условно подразделение на вертикално интегрираното предприятие, може да бъде разглеждано като алтернативна опция на задължението за достъп. От своя страна задължението за прозрачност засилва действието на мярката за равнопоставеност чрез публичност на информация, нужна на пазарните участници за постигане на равни условия при реализиране на дългосрочните им инвестиционни решения.

КРС е на мнение, че горепосочените алтернативни задължения не биха разрешили основния конкурентен проблем, свързан с отказа на достъп, тъй като същите се налагат във връзка с условията за предоставянето му. Осигуряването на достъп за реализиране на взаимно свързване с цел предоставяне на услугата терминиране и осигуряването на цялостна свързаност на крайните потребители е пряко свързано със защита на техните интереси и създаване на условия за разнообразие на предлагането и възможност за избор на услуги. КРС счита, че регулаторната намеса във връзка с удовлетворяване на основателните искания за достъп, следва да е насочена към улесняване на ефективното използване на съществуващите обществени телефонни мрежи и навлизането на пазара на нови предприятия. В тази връзка, според КРС задълженията за равнопоставеност и прозрачност не са достатъчни, за да се осигури ефективен достъп. В таблица 4 е направена съпоставка между съотносимите към задължението за достъп конкурентни проблеми и възможните алтернативни мерки за решаването им.

Същевременно, КРС е на мнение, че задълженията за прозрачност и за равнопоставеност, в допълнение към задължението за достъп, биха подпомогнали нормалното развитие на конкуренцията и биха спомогнали за ограничаване на практики, сходни с отказа на достъп, като поставяне на прекомерни и неравнопоставени изисквания, включително поставяне на ограничения, свързани с произхода на терминирания трафик, както и от случаи на забавено удовлетворяване на искания за осъществяване на взаимно свързване.

Таблица 4

Регулаторна мярка	Задължение за прозрачност	Задължение за равнопоставеност	Задължение за спазване на ценови ограничения	Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения
Конкурентен проблем				
Отказ за взаимно свързване	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Самостоятелно изпълнява целите на регулатора
Умишлено забавяне или отлагане	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Възможно при комбинация със задължение за прозрачност и равнопоставеност
Прекомерни изисквания	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Възможно при комбинация със задължение за прозрачност и равнопоставеност

Видно от посоченото в горната таблица, задължението за достъп, самостоятелно или в комбинация с други мерки, ограничава всеки един от разгледаните случаи на потенциално антиконкурентно поведение. В тази връзка КРС поддържа мнението си, че задължението за предоставяне на достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения е в основата за постигането на регулаторните цели. В същото време задълженията за прозрачност и/или равнопоставеност могат да бъдат считани по-скоро за спомагателни мерки, които улесняват прилагането на задължението за достъп. В съответствие с посоченото дотук, няма друг ефективен и по-малко обременяващ инструмент, който да ограничава възможността за едностранно определяне на условия за реализиране на взаимно свързване и за осигуряване на необходимия достъп за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

Вземайки под внимание посоченото по-горе, КРС счита, че задължението за достъп до и използване на необходими мрежови средства и съоръжения, е единствената мярка, която противодейства на антиконкурентно поведение, свързано с отказа на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване. В тази връзка КРС е на мнение, че предвид постигането на целите, посочени в т. 5.1 от настоящия раздел, мярката е обоснована и пропорционална.

5.3.2. Задължение за равнопоставеност

Задължението за достъп не предотвратява напълно възможността на предприятията със значително пазарно въздействие да препятстват развитието на конкуренцията на съответния пазар посредством неценови дискриминационни форми на поведение. Тъй като участниците на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи осъществяват дейност на свързани пазари, същите имат възможност и стимул да третират при различни условия своето подразделение надолу по веригата спрямо конкурентите.

В съответствие с анализа на потенциалните конкурентни проблеми, в т. 4 е обърнато внимание върху естеството на поведението, свързано с дискриминационни тактики. Подобно поведение може да доведе до повишаване разходите на новонавлизащите предприятия и на предприятията с по-нисък пазарен дял, както и до ограничаване на техните приходи, което неминуемо би намалило конкурентоспособността им. Рискът от дискриминационно поведение може да бъде елиминиран в голяма степен благодарение на

задължението за прилагане на еквивалентни условия при еквивалентни обстоятелства за всяко предприятие със значително въздействие върху пазара. По тази причина КРС намира задължението за равнопоставеност за подходящо от гледна точка на реализацията на посочените в т. 5.1. цели, която спомага за гарантирането на равните условия на пазара.

Комисията следва да оцени и съпостави ефекта от задълженията за прозрачност, достъп и спазване на ценови ограничения (в случай на ценова дискриминация). КРС отчита, че налагането на задължение за равнопоставеност би имало само допълващи функции при дискриминационно поведение, изразяващо се в асиметрия между цените за терминиране на повиквания. В тази ситуация е малко вероятно задължението за равнопоставеност самостоятелно да предотврати затварянето на пазарите на дребно на повиквания, при условие, че липсват задължения за ценови ограничения и прозрачност на съответния пазар на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

Като взема предвид, че предприятията със значителна пазарна сила могат неправомерно да прикрият и/или използват информация, регулаторът е на мнение, че задължението за недопускане на дискриминация е подходящо, когато свързаното подразделение на дребно на съответното предприятие със значителна пазарна сила и конкурентът на дребно, искащ достъп, се нуждаят от една и съща информация.

Таблица 5

Регулаторна мярка	Задължение за прозрачност	Задължение за равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство	Задължение за спазване на ценови ограничения	Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения
Конкурентен проблем				
Неценова дискриминация (използване и непредоставяне на информация, дискриминация по отношение на качеството)	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Възможно при комбинация със задължение за равнопоставеност и прозрачност
Ценова дискриминация	Възможно при комбинация със задължение спазване на ценови ограничения и равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство	Възможно при комбинация със задължение за спазване на ценови ограничения и прозрачност	Възможно при комбинация със задължение спазване на прозрачност и равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство	Не е в съответствие с естеството на проблема

Изхождайки от гореизложеното, КРС счита, че налагането на задължение за равнопоставеност е подходяща мярка, която ефективно ще допринесе за премахване на пазарните недостатъци, намиращи израз най-вече в неценови проблеми, свързани основно с наличие на бариери и неравни условия за навлизане на пазара. Също така, задължението за равнопоставеност ще гарантира, че всяко предприятие със значително въздействие върху пазара като цяло ще прилага еднакви условия спрямо което и да е от останалите конкурентни предприятия при наличие на сходни обстоятелства. Последното е аргумент, че ще се ограничи насърчаването на собственото звено на дребно надолу по веригата и от страна на предприятието (предимно) с най-висок пазарен дял спрямо потенциални новонавлизащи предприятия.

Предвид изложеното до тук Комисията смята, че за постигане на целите посочени в т. 5.1, задължението за равнопоставеност е обоснована и пропорционална мярка.

5.3.3. Задължение за прозрачност

Задълженията за прозрачност и за изготвяне и публикуване на типово предложение са използвани главно за предоставяне на информацията, необходима на страните при взаимно свързване. Разликата между тях са условията, които задължително следва да присъстват в типовото предложение (примерна оферта). Също така, задължението за типово предложение подлежи на обществено обсъждане, т.е. има по-голяма тежест от задължението да се публикува определена информация, необходима за предоставяне на достъп и взаимно свързване. КРС счита, че посочените задължения се прилагат като допълваща мярка, която спомага за реализирането на останалите наложени задължения. Като се отчитат заключенията от предходните точки, КРС е на мнение, че задължението за прозрачност е необходимо допълнение и заедно със задълженията за равнопоставеност и достъп е подходяща мярка, която ще допринесе за преодоляването на потенциалните конкурентни проблеми, посочени в т. 4 от настоящия раздел. В същото време задължение за изготвяне на типово предложение ще бъде утежняващо, тъй като не би предоставило допълнителни ползи на предприятията и потребителите, които да компенсират по-високите регулаторни разходи. До последния извод КРС достига, отчитайки факта, че пазарните участници са относително малко в сравнение с други съответни пазари и транзакционните разходи за директно договаряне при ясно дефинирани и публични условия не са толкова големи за търсещите взаимно свързване. Вземайки предвид относително големия обем на терминирания трафик от гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи между предприятията, КРС счита, че участниците на съответния пазар имат взаимен интерес и достатъчни стимули и възможности да договорят взаимното свързване помежду си, без това да бъде уточнено изрично в типово предложение.

Изхождайки от гореизложеното, КРС счита, че задължението за прозрачност е обоснована и пропорционална мярка, която спомага за реализирането на посочените в т. 5.1 цели.

5.3.4. Задължение за разделно счетоводство

Прилагането на задължение за водене на разделно счетоводство гарантира, че регулаторът ще има необходимата информация да ограничи възможните нарушения на задълженията за равнопоставеност и прозрачност или неизпълнение на ценови ограничения в случаите, в които са налице стимули и възможност за пренасяне на предимства към други пазари. Предвид наличието на вертикално интегрирани предприятия със значително въздействие на свързания нагоре по веригата пазар на едро, КРС е на мнение, че налагането на задължение за разделно счетоводство ще ограничи възможностите за антиконкурентно кръстосано субсидиране в посока пренасяне на ценови предимства към широк кръг от пазари на дребно от страна на предприятията с относително висок дял на приходите, постъпващи от терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи, каквито са А1, ТЕЛЕНОР и БТК. Същевременно, поради все още незначителния брой абонати, които БУЛСАТКОМ има на свързания пазар на дребно, и съответно относително малък дял на приходите от терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи, КРС е на мнение, че налагането на задължение за разделно счетоводство на същото предприятие би било непропорционално предвид ограничената възможност за съществено кръстосано субсидиране в посока пренасяне на ценови предимства към други пазари, което да увреди конкурентната среда.

Налагането на задължение за разделно счетоводство е един от основните регулаторни инструменти, без които осъществяването на мониторинг и контрол не би било

възможно. КРС счита, че прилагането му ще допринесе за реализирането на желаните цели, тъй като благоприятства създаването на регулаторна сигурност по отношение постигането на равни условия за конкуренция на дребно.

Вземайки предвид посоченото до тук Комисията е на мнение, че с оглед постигане на целите, посочени в т. 5.1., задължението за разделно счетоводство е обоснована и пропорционална мярка, която допринася за реализирането на задълженията за равнопоставеност, прозрачност и спазване на ценови ограничения.

5.3.5. Ценови ограничения

С изложеното по-горе КРС обоснова пропорционалността на задълженията за достъп, равнопоставеност, прозрачност и разделно счетоводство. Изброените задължения обаче не ограничават възможностите на предприятията със значително въздействие върху пазара да приложат ценови стратегии за прехвърляне на вертикални предимства. Последното води до опасност от повишаване на цените по цялата производствена верига до крайните потребители.

В съответствие с посоченото в т. 4.3. от настоящия раздел, пазарната сила на отделните пазари за терминиране е вероятно да доведе до прекалено високи цени на услугата терминиране, което на свой ред би довело до алокативна неефективност и деструктивно ценообразуване. В частта относно потенциалните конкурентни проблеми, КРС достигна до заключението, че при липса на регулация предприятията със значително въздействие върху пазара имат стимул да прилагат високи цени за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. Регулаторът отчете възможните пазарни нарушения, свързани с пренасянето на ценови вертикални предимства, а именно прилагането на асиметрични цени и ценова дискриминация, както и негласно единодействие между предприятията на пазара.

Във връзка с горепосоченото КРС поддържа изразената в приложението към Решение 357/2016 г. позиция относно целесъобразността и необходимостта от регулиране на цените за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. КРС счита за най-подходяща мярка прилагане на разходоориентирани цени за терминиране, определени въз основа на разходите на ефективен оператор чрез методологията чисти дългосрочни допълнителни (инкрементални) разходи (pure Long Run Incremental Costs – pure LRIC) при модел „отдолу нагоре” (BU) или чист BU-LRIC модел на регулатора в съответствие с Препоръка 2009/396/ЕО, с която се преодоляват идентифицираните конкурентни проблеми.

В допълнение, важно е да се отбележи, че в Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения, като най-подходяща мярка се идентифицира разходоориентираността, предвид характера на пазарите и принципа, че плаща мрежата на повикващата страна. Включително съгласно параграф 196 от Преамбюла се предвижда, че за да се намали по съгласуван начин в целия Съюз регулаторната тежест във връзка с преодоляването на проблемите пред конкуренцията, свързани с терминирането на гласови повиквания на едро, ЕК следва да установи чрез делегиран акт единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания при мобилни услуги и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания при фиксирани услуги, които да се прилагат в целия Съюз. Съответно в Приложение III към Директивата са установени подробни критерии и параметри, на чиято основа се определят стойностите на тарифите за терминиране на гласови повиквания. Видно от цитираното Приложение, единните цени ще се определят въз основа на чист BULRIC модел.

Във връзка с горепосоченото, КРС счита, че задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания в индивидуални мрежи е подходяща и пропорционална мярка. Същевременно, КРС е на мнение, че мярката е подходяща и пропорционална само по отношение на повикванията с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ. Като се отчита, че цените за терминиране на предприятията от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ не се регулират в съответствие с Препоръка 2009/396 на ЕК относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС, тези предприятия прилагат цени значително по-високи от регулираните цени за терминиране, прилагани от българските мобилни предприятия. Това на практика поставя в неблагоприятна позиция българските мобилни предприятия и техните абонати спрямо предприятията на държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ. В тази връзка КРС поддържа мнението си, че такава позиция може да се счита за бариера на пазара, която е в ущърб на крайните потребители в България и на предприятията със значително въздействие върху този пазар, поради което счита, че цените за терминиране на повиквания с произход извън ЕС/ЕИЗ не следва да попадат в обхвата на регулираните цени.

Като се вземе предвид посоченото и с оглед постигането на целите в т. 5.1, КРС приема за подходящо и пропорционално задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи въз основа на риге ВU-LRIC. Чрез задължението се допринася за преодоляване на конкурентните проблеми, свързани с прекалено високи цени, ценова дискриминация и асиметрия, и осигурява равни условия за конкуренция между участниците на европейския пазар, както и съвместимост с препоръчания от ЕК подход. Същевременно вземайки предвид идентифицираните конкурентни проблеми и по-конкретно неблагоприятната позиция на българските мобилни предприятия в сравнение с предприятията извън ЕС/ЕИЗ, КРС е на мнение, че мярката е подходяща и пропорционална само по отношение на повикванията с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ.

5.3.6. Обобщение

Като заключение КРС посочва, че задълженията за достъп, равнопоставеност, прозрачност, разделно счетоводство и спазване на ценови ограничения под формата на разходоориентираност, са пропорционални по отношение дефинираните конкурентни проблеми и целените резултати. Според Комисията не е налице задължение, което следва да бъде наложено на предприятията със значително въздействие, но което да не допринася за предотвратяването на един или повече потенциални конкурентни проблеми, като по този начин се спазва принципа на пропорционалността. Последното е представено в таблица 6.

Таблица 6

Регулаторна мярка Конкурентен проблем	Задължение за прозрачност	Задължение за равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство	Задължение за спазване на ценови ограничения	Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения
Отказ на взаимно свързване	✓	✓		✓
Негласно единодействие			✓	
Прехвърляне на вертикални предимства посредством неценови модели на поведение	✓	✓		✓
Прехвърляне на вертикални предимства посредством ценови модели на поведение	✓	✓	✓	

В заключение КРС счита за целесъобразно последващото конкретизиране на гореописаните мерки.

5.4. Налагане на конкретни специфични задължения

5.4.1. Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения

В т. 4 от настоящия раздел беше посочено, че всяко от предприятията със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи има възможността и стимула да откаже или да предоставя взаимно свързване и достъп до съоръжения, необходими за взаимното свързване, на своите конкуренти по веригата надолу, при дискриминационни условия или прекомерни изисквания, в т.ч. и по отношение на цените.

Задължението за достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване е законово регламентирано и наложено на предприятията още в първия кръг на анализа на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. Не са налице основания, които да водят до извода, че посредством продължаване на наложените задължения биха се засегнали нормалното функциониране на мрежите и икономическата стабилност на предприятията.

По отношение на предлагането на общоевропейски услуги КРС счита, че налагането на посочените по-долу задължения би се отразило позитивно върху предлагането на тези услуги.

С оглед посоченото и в съответствие с разпоредбите на чл. 166, ал. 2, т. 4, чл. 173, чл. 174, ал. 1, т. т. 1, 2, 3, 5 и 9 и чл. 174, ал. 2 от ЗЕС, КРС е на мнение, че задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения следва да бъде продължено по отношение на „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД, „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД и наложено на „БУЛСАТКОМ“ ЕАД, както следва:

- запазване на предоставения, преди налагане на настоящото задължение, достъп за осигуряване на взаимно свързване;

- предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване за предоставяне на услугата терминиране на гласови повиквания без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията, които могат да бъдат терминирани в мрежата на БТК, А1, ТЕЛЕНОР и БУЛСАТКОМ;

- предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите;

- добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп.

В предходния пазарен анализ бе наложено задължение за терминиране на гласови повиквания без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията, което бе изпълнено от предприятията и в тази връзка КРС не счита, че продължаването на задължението представлява затруднение за предприятията.

КРС счита, че услугата терминиране трябва да се предоставя винаги, когато в мрежата на съответното предприятие е налице постъпило входящо повикване от друга мрежа. В тази връзка, както и с оглед разпоредбата на чл. 9, ал. 3 от Наредба № 1 за условията и реда за осъществяване на достъп и/или взаимно свързване, КРС е на мнение, че специфичното задължение за достъп следва да включва изрично изискване за предоставяне на услугата без ограничения на същата според произхода на повикванията.

Въвеждането на изискването за добросъвестно водене на преговори също е продиктувано от конкурентните проблеми като тактики на забавяне и необосновано усложняване на преговорите, установени в разглеждания в анализа период и при постъпили спорове между предприятия.

Условието за предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите е обосновано от необходимостта от наличие на достъп до мрежови елементи и ресурси, които позволяват достъп на потребителите до услугите, предоставяни от мрежите.

Предвид посоченото и с оглед разпоредбата на чл. 174, ал. 2 от ЗЕС, КРС е на мнение, че е необходимо да постави условия, при които се изпълнява задължението за достъп, за да бъдат преодолени проблемите, свързани с недобросъвестно водене на преговори и тактики на забавяне, както и да се осигурят условия за проверка изпълнението на задължението за равнопоставеност. Тези условия могат да бъдат предмет и на изричен акт на КРС, различен от настоящия анализ. В същото време, КРС счита за необходимо определени условия, наложени с предходния пазарен анализ, да бъдат продължени предвид важността им за осигуряване на устойчива конкурентна среда.

С оглед посоченото, всяко едно от предприятията със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи (БТК, „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД и „БУЛСАТКОМ“ ЕАД,) се задължава:

- да уведомява писмено предприятията, с които води преговори за сключване на договор за взаимно свързване и/или за предоставяне на услуги, регламентирани във вече сключен договор за взаимно свързване, като предоставя писмено обосновано уведомление до съответното предприятие, когато не може да сключи договора за взаимно свързване и/или да предостави услугата в срока, определен респективно в действащата нормативна уредба, в публичните условия на предприятието за предоставяне на услуги по взаимно свързване и/или в сключения договор за взаимно свързване.

Тъй като задължението за достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване с мрежите на предприятията е обвързано със законово регламентираното задължение за

осъществяване на взаимно свързване при наличие на искане от страна на друго предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи, с оглед осигуряване на оперативна съвместимост между услугите и отчитайки текущите задължения, КРС не счита, че продължаването на тяхното прилагане би създадо значителни затруднения за предприятията и че би имало за последствие застрашаване на техническата и икономическата им жизнеспособност.

5.4.2. Задължение за прозрачност

Налагането на задължение за прозрачност ще гарантира на заинтересованите предприятия достатъчно информация и яснота в процеса на осъществяване на взаимно свързване. В т. 4 от настоящия раздел, КРС установи, че предприятията със значително въздействие на разглеждания пазар имат възможността и стимула да осъществяват антиконкурентно поведение, което може да окаже въздействие върху конкуренцията на пазарите по веригата надолу. Прехвърлянето на пазарна сила на свързаните пазари може да осъществи чрез информационната асиметрия, тактики на забавяне като продължителните преговори по отношение на предоставянето на взаимно свързване или налагане на необосновани условия на взаимното свързване. Задължението за прозрачност е необходимо, тъй като позволява на КРС да осъществява мониторинг и контрол за гарантиране ефективността на всеки достъп, равнопоставеността и други задължения, като например контрол върху цените.

Предвид посоченото, КРС е на мнение, че действието на наложеното задължение за прозрачност трябва да бъде продължено по отношение на „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД, „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД и наложено на „БУЛСАТКОМ“ ЕАД, както следва:

БТК, А1, ТЕЛЕНОР и БУЛСАТКОМ, следва да осигуряват прозрачност на условията, при които се предоставя взаимно свързване и необходимия за неговото реализиране достъп, включително и по отношение на неценовите и ценовите условия за терминиране на повиквания. БТК, А1, ТЕЛЕНОР и БУЛСАТКОМ, следва да публикуват и актуализират на официалната си страница в интернет и да предоставят при поискване от заинтересовани предприятия информация, относно следното:

- описание на предлаганите услуги за взаимно свързване, условия и срокове за предоставянето им;
- описание на точките за взаимно свързване – местоположение и брой на точките на взаимно свързване, капацитет на свързване, начини за маршрутизация; изисквания за управление, маршрутизиране, отчитане на трафика и прогнози за трафик;
- процедури и срокове за откриване, промяна и закриване на точки на взаимно свързване;
- стандарти, технически изисквания, интерфейси за реализиране на достъп с цел реализиране на взаимно свързване, протоколи за сигнализация;
- условия за предоставяне на терминиране на трафик;
- условия за предоставяне на необходимите технически и програмни средства за реализиране на взаимното свързване;
- условия за осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;

• в случаите, когато БТК, А1, ТЕЛЕНОР и БУЛСАТКОМ, предоставят услуги по съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, те публикуват и актуализират на официалната си страница в интернет и предоставят при поискване от заинтересовани предприятия информация, относно следното:

а) информация за местата за съвместно разполагане и процедура за предоставяне на тази информация на заинтересованите лица;

б) възможности за съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване;

в) условия за достъп до компютърни и софтуерни системи за поддръжка;

г) характеристики и технически ограничения за съоръженията, които могат да бъдат съвместно разполагани;

д) мерки за сигурност;

е) условия за допускане на служители на конкурентни предприятия;

ж) стандарти за безопасност;

з) правила за разпределяне на пространството, когато то е ограничено;

и) условия за проверка от конкурентни предприятия на местата, в които е възможно физическо съвместно разполагане, или на местата, където съвместното разполагане е отказано поради липса на възможност;

к) цени за предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване.

• цени за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ, определени въз основа разходите на ефективен оператор, съобразно наложените ограничения в т. 5.4.4;

• цени за терминиране на повиквания с произход държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ по отделни дестинации, цена за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викация (CLI),

• изисквания за качество – стойности на параметри на качеството на услугите при взаимно свързване;

• изисквания за номериране, адресиране и за идентификация на линията на викация;

• срокове за отговор на заявките за предоставяне на всяка от услугите, процедури за отстраняване на повреди, процедури за възстановяване на услугата и нейното качество.

Предприятията следва да публикуват изчерпателно всички съществени условия за ползване на съответните услуги. Това изисква задължително публикуване и на условията за изпълнение на акцесорни задължения, като например банкови гаранции, изисквани във връзка с основните задължения по договорите за взаимно свързване.

КРС счита, че БТК, А1, ТЕЛЕНОР и БУЛСАТКОМ, следва да публикуват и актуализират на страницата си в интернет и да уведомяват комисията за неценовите условия за терминиране на повиквания, за цените за терминиране на повиквания с произход държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ по отделни дестинации, за цената за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викация (CLI), за цените за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ и за осигуряване на необходимия за реализиране на взаимното свързване достъп, приложими към трети лица, свързани с всяко от горепосочените предприятия, включително при

осъществяване на взаимно свързване с обществената си фиксирана телефонна мрежа. По този начин ще бъдат избегнати възможностите за крос-субсидиране, предвид конвергенцията между мрежите.

БУЛСАТКОМ следва да публикува посочената информация в срок от един месец от съобщаването на настоящото решение.

Публикуването на информация в интернет страницата на предприятията, съобразно посоченото по-горе, следва да се извърши в срок до 14 дни, съответно един месец за тези предприятия, на които задължението се налага за пръв път, от уведомяване за настоящото решение.

Публикуването на информация в интернет страницата на предприятията, съобразно посоченото по-горе, следва да се извършва в съответствие с определените от КРС срокове и да се актуализира от предприятията в срок от три работни дни от настъпване на промяна, относима към някое от условията, както и да се актуализира съобразно дадени от регулатора указания на основание чл. 167, ал. 2 от ЗЕС, в случай, че от регулатора са дадени указания относно степента на подробност на публикуваната информация.

В срок от 7 дни, считано от датата на публикацията или актуализацията на посочената информация предприятията уведомяват писмено КРС за мястото на страницата си в интернет, на което е извършена публикацията.

5.4.3. Задължение за равнопоставеност

Както е посочено в преамбюла на Директивата за достъпа, задължението за равнопоставеност принципно е предназначено да гарантира, че предприятията със значително въздействие на съответния пазар не изкривяват конкуренцията, по-специално, когато те са вертикално интегрирани предприятия, които предоставят услуги на други участници на пазара, с които се конкурират на пазарите по веригата надолу.

Същността на задължението за равнопоставеност е регламентирана в разпоредбата на чл. 168 от ЗЕС, съгласно която задължението за осигуряване на равнопоставеност обхваща предоставяне на равностойни условия при сходни обстоятелства на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги, както и предоставяне на услуги и информация при същите условия и качество като тези, при които предприятието предоставя собствени услуги и/или които предприятието предоставя на свързаните с него лица или търговски партньори. С други думи, всяко от предприятията със значително въздействие върху пазара, при липсата на регулаторни изисквания, би могло да дискриминира други съществуващи или нови предприятия, като предлага услуги с по-ниско качество, или предлага услуги на цена по-висока от тази, която прилага спрямо свое собствено поделение на дребно (за собствени нужди) или спрямо свързани с него предприятия.

Целта на налагането на задължение за равнопоставеност е да се осигури разглеждането на подобните ситуации на пазара по подобен начин от предприятията със значително въздействие на съответния пазар по отношение на цена, информация и други условия, без значение към кой от останалите участници на пазара се отнасят или се прилагат. Задължението за равнопоставеност не предвижда задължително предлагане на идентични или еднакви условия, а се отнася до това всяко едно различие в предложените условия на отделните предприятия да бъде базирано на обективни критерии.

Така например изпълнението на задължението за равнопоставеност към изискваните от предприятията банкови гаранции по договорите за взаимно свързване изисква да се различават две групи предприятия: коректни и редовни платци с добра кредитна оценка и

съответно - длъжници, които са с повишен риск да не заплатят дължимите суми по договора. Прилагането на едни и същи условия спрямо двете групи длъжници без използването на какъвто и да е критерий за това представлява нарушение на задължението за равнопоставеност. „Равностойни условия при сходни обстоятелства“ трябва да се разбира в смисъл, че условията спрямо двете групи длъжници, в които всяко предприятие е в сходна ситуация, са равностойни. Не е налице равнопоставеност, в случай че коректният длъжник е принуден да предостави банкова гаранция наравно с длъжника, за който е доказано, че е с повишен кредитен риск. Изискването за продължителен период на предоставяне на гаранцията води до дискриминация на редовните платци, които се третират както нередовните. Съответно, допълнителните разходи за предоставяне на банкова гаранция са необосновани и утежняващи спрямо тези предприятия, които са доказали своята надеждност и коректност като платци.

В настоящия раздел КРС разгледа възможността и стимулите на предприятия със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи да прилагат антиконкурентно поведение, с което да попречат на развитието на устойчива и ефективна конкуренция на пазара на дребно надолу по веригата. Например, предприятия със значително въздействие на разглеждания пазар биха могли да предложат различни цени за терминиране в мобилната си мрежа, различни срокове, условия и качество на обслужване, на различните предприятия. Също така, тези предприятия биха могли да влошат качеството на преноса на входящия в мрежите им трафик, генериран от други предприятия. По тези причини е необходимо да се гарантира, че мобилните предприятия няма да се възползват от възможността да налагат различни условия при сходни обстоятелства на отделни предприятия. Налагането на задължения за ценови ограничения и прозрачност сами по себе си не са достатъчни, за да предотвратят ценовата дискриминация или друго дискриминационно поведение.

Изхождайки от горепосоченото, както и в съответствие с разпоредбите на чл. 166, ал. 2, т. 2, във връзка с чл. 168 от ЗЕС КРС счита, че задължението за равнопоставеност, наложено с Решение № 357/2016 г. на предприятията със значително въздействие на пазара на едро за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи – „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД, „МОБИЛТЕЛ“ ЕАД (понастоящем „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД) и „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД трябва да бъде продължено, и съответно да бъде наложено на „БУЛСАТКОМ“ ЕАД.

КРС счита, че продължаването действието на задължението за равнопоставеност е подходяща мярка, която гарантира прилагане на еднакви условия спрямо което и да е от конкурентните предприятия при наличие на сходни обстоятелства. Мярката ефективно ще допринесе за премахване на пазарните недостатъци, намиращи израз във възможностите за прехвърляне на пазарна сила към свързани пазари и най-вече към хоризонтално свързаните пазари на едро, както и в неценовите проблеми, свързани с наличие на бариери за навлизане на пазара.

5.4.4. Ценови ограничения

Видно от разгледаните в т. 4 от настоящия раздел потенциални конкурентни проблеми, КРС е на мнение, че при липса на регулация и предвид естеството на съответния пазар предприятията със значително въздействие на съответния пазар биха имали стимули да прилагат прекомерно високи цени и/или ценова дискриминация. Позицията на КРС, изразена в предходните три кръга на анализа, че всяко от предприятията със значително въздействие върху съответния пазар има интерес да се възползва от монополната си позиция, произтичаща от контрола върху собствената му мрежа, остава непроменена. Тази позиция се

потвърждава от изводите в анализа относно наличието на високи и непреходни бариери за навлизане на конкурентите на съответния пазар. Тези бариери, съчетани с принципа „викащата страна заплаща повикването“ водят до липса на пазарен стимул от страна на предприятията със значително въздействие, които нямат интерес да предприемат действия за доброволно намаляване на цените за терминиране в индивидуални мобилни мрежи или биха се възползвали от възможностите за антиконкурентно кръстосано субсидиране, с оглед пренасяне на ценови предимства на вертикално свързаните пазари, при евентуално оттегляне на регулаторната намеса.

В тази връзка и вземайки предвид заключенията от анализа на пропорционалността КРС смята, че е обосновано и при този преглед на пазара да бъдат продължени задълженията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство. В съответствие със заключенията относно ефекта от прилаганите унифицирани цени за терминиране на гласови повиквания КРС е на мнение, че с настоящия четвърти кръг на анализа на съответния пазар е обосновано и пропорционално да бъдат продължени и изменени задълженията за прилагане на разходоориентирани цени, определени в съответствие с Препоръката за цените за терминиране на ЕК.

5.4.4.1. Разделно счетоводство

В съответствие с разпоредбите на чл. 169 от ЗЕС във връзка с ал. 2 на чл. 166 КРС може да наложи на предприятията със значително въздействие на съответен пазар задължение за разделно счетоводство. То е необходимо с оглед гарантиране изпълнението на задължението за равнопоставеност и препятстване на възможностите за прилагане на антиконкурентно кръстосано субсидиране. В тази връзка, вземайки предвид възможностите и стимулите на предприятията със значително въздействие на този пазар за прилагане на антиконкурентно поведение, както и в съответствие с посоченото в т. 4 от Раздел VII на настоящия документ, КРС е на мнение, че текущото задължение за разделно счетоводство, наложено на А1, БТК и ТЕЛЕНОР следва да бъде продължено. Текущото задължение за прилагане на разделно счетоводство обхваща цялостната дейност на задължените предприятия, включително и на пазари, за които предприятията не са определени като притежаващи значително въздействие, съобразно посоченото в съображение 5 от преамбюла и т. 4 на Препоръката за разделно счетоводство и разходни системи от 2005 г.⁴²

Въз основа на заключенията от анализа на пропорционалността КРС е на мнение, че налагането на задължение за разделно счетоводство по отношение на новонавлезлия участник на пазара БУЛСАТКОМ, се явява непропорционално и обременително.

При изпълнение на задължението за прилагане на разделно счетоводство БТК, А1 и ТЕЛЕНОР следва да спазват изискванията към Методологията, съобразно Анекс, приложен към настоящия документ. Мотивите за определяне на формата и методологията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство са посочени в Решение № 1882/23.08.2012 г. на КРС, включително в резултатите от проведеното обществено обсъждане.

Следва да се отбележи, че в приетата с Решение на КРС № 1882/23.08.2012 г. Методология (Анекс 1 към настоящото приложение) не са правени изменения по същество. Направените промени представляват актуализация във връзка с измененията на специфичните задължения в периода 2013 г. – 2019 г. С оглед на по-лесното попълване от страна на предприятията, както и по отношение на проверката от страна на КРС, във

---

⁴² *Commission Recommendation of 19 September 2005 on accounting separation and cost accounting systems under the regulatory framework for electronic communications (2005/698/EC)*

формите на регулаторните отчети се запазва цветова индикация за входни данни, калкулационни клетки и резултати, която следва да бъде спазвана от задължените предприятия.

5.4.4.2. Разходоориентираност

Задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания в мобилни мрежи е текущо за мобилните предприятия, като към момента те прилагат ценовите ограничения съобразно Решение № 585/24.11.2016 г. на КРС.

Конкурентният натиск върху пазара на едро за предоставяне на услугата терминиране в индивидуални мобилни мрежи е недостатъчен, поради което липсата на регулаторна намеса е възможно да доведе до прилагане на прекомерно високи цени на този монополен по своя характер пазар. В тази връзка, задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране е единствената регулаторна мярка, чрез която могат да се предотвратят практиките за прилагане на прекалено високи цени. Изхождайки от специфичните характеристики на пазарите на терминиране на гласови повиквания, с Препоръка 2009/396/ЕО ЕК въведе „общ подход за формиране на разходоориентирани цени, основаващ се на ефективен стандарт за разходите”, който се изразява в определяне на разходоориентирани цени, изчислени въз основа на BULRIC модел. В изпълнение на посочената Препоръка, с Решение на КРС № 135/14.02.2013 г. са определени стойностите на разходоориентираните цени за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи за три годишен период в съответствие с чист BULRIC модел на комисията, разработен от консултанта „Екорис Саут Ййст Юроп” ЕООД. Моделът е осъвременен от същия консултант и с Решение на КРС № 585/24.11.2016 г. са определени стойностите на цените за терминиране в съответствие с адаптирания чист BULRIC модел на комисията за срок от 5 г., включително 2020 г.

Важно е да се отбележи, че в края на 2018 г. бе приета Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения. В съображение 195 от преамбюла на посочената Директива ЕК посочва факта, че фиксираниите и мобилните пазари за терминиране на гласови повиквания имат общи потенциални конкурентни проблеми. В тази връзка отчитайки възможността и стимулите на терминиращите оператори да увеличават цените значително над разходите, разходоориентираността се счита за най-подходящият начин на намеса, с който да се преодолее този проблем в средносрочен план. Съгласно съображение 196 от преамбюла за да намали по съгласуван начин в целия Съюз регулаторната тежест във връзка с преодоляването на проблемите пред конкуренцията, свързани с терминирането на гласови повиквания на едро, Комисията следва да установи чрез делегиран акт единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания при мобилни услуги и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания при фиксирани услуги, които да се прилагат в целия Съюз.

Съответно според чл. 75 от Директива (ЕС) 2018/1972 до 31 декември 2020 г. Комисията, като отчита в максимална степен становището на ОЕРЕС, приема делегиран акт, определящ единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания в мобилни мрежи и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи (наричани заедно „цени за терминиране на гласови повиквания в целия Съюз“), които се налагат на всички доставчици на услуги за терминиране на гласови повиквания съответно в мобилни или във фиксирани мрежи в държава членка.

Както е посочено по-горе нивата на разходоориентираните цени за термиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи в България са определени до 2020 г. включително въз основа на чист BULRIC модел на регулатора и същите са под средните цени за термиране в ЕС. Наред с това, като се отчете факта, че в рамките на 2020 г. ЕК ще приеме делегиран акт с единна максимална цена за термиране на гласови повиквания в мобилни мрежи, с който да облекчи регулаторната тежест във връзка с преодоляването на проблемите пред конкуренцията, КРС счита, че разходите за осъвременяването на BULRIC модела ще бъдат непропорционални в сравнение с ползите за конкуренцията и потребителите.

Предвид изложеното КРС счита, че следва да продължи задължението за разходоориентираност на цените за термиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи по отношение на повикванията с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ, както следва:

а) Прилагане на разходоориентирани цени за повикванията с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ в съответствие с адаптирания чист BULRIC модел на регулатора в съответствие с нивата за 2020 г., определени с Решение на КРС № 585/24.11.2016 г.

б) Ценовите ограничения се прилагат до влизане в сила на задълженията за прилагане на единна максимална цена за термиране, определена с делегиран акт на ЕК, приет на основание чл. 75(1) от Директива на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения.

Чл. 75 от Директива (ЕС) 2018/1972 изисква да се налага единна максимална цена за термиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи на всички доставчици на услуги за термиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи в България, което не е оставено на избора на националния регулаторен орган. Поради това, настоящото решение налага ценови ограничения до влизането в сила на задълженията за прилагане на единна максимална цена за термиране на гласови повиквания в мобилни мрежи, предвидени с разпоредбите на делегирания акт на Европейската комисия по чл. 75(1) от Директива (ЕС) 2018/1972 и/или разпоредбите на Закона за електронните съобщения, които въвеждат чл. 75 от Директива (ЕС) 2018/1972.

По отношение на регулирането на цените за термиране на международни гласови повиквания, въз основа на резултатите от третия кръг на анализа на пазара на термиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, КРС измени задължението за прилагане на регулирани цени за термиране на повиквания независимо от произхода на повикването. Българските предприятия, предоставящи гласови услуги чрез мобилните си мрежи бяха задължени да прилагат регулирани цени само за повиквания с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ (т. V.5.3 от Решение № 357/23.06.2016 г. на КРС).

Това изменение бе направено след анализ на данните за термирания трафик в мрежите на българските мобилни предприятия. Като се отчита, че цените за термиране на предприятията от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ не се регулират в съответствие с Препоръка 2009/396 на ЕК относно подхода за регулиране на цените за термиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС, тези предприятия прилагат цени значително по-високи от регулираните цени за термиране, прилагани от българските мобилни предприятия. Това на практика поставя в неблагоприятна позиция българските мобилни предприятия и техните абонати спрямо предприятията на държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ. Поради това КРС поддържа възприетия на предишния кръг пазарни анализи подход за прилагане на диференцирани цени за термиране на международни гласови повиквания в зависимост от това дали те са генерирани от държави в

или извън ЕС/ЕИЗ. В тази връзка регулаторът посочва, че задължението за прилагане на разходоориентирани цени за гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи е приложимо по отношение на цените за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ.

КРС поддържа мнението си, че по отношение на трафика с произход държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ, както и този, който не съдържа информация за произхода на повикването (държавата, мрежата/платформата на произход на повикването) или същата не може да бъде определена, предприятията могат да прилагат цени за терминиране, определени при условията на търговско договаряне и съответно публикувани на интернет страницата на задълженото предприятие. В тази връзка КРС счита за необходимо да направи уточнение по отношение на използваното понятие „повиквания/трафик без CLI”, което е валидно само за целите на разплащане при терминиране на международен трафик. КРС счита, че когато предприятията, в съответствие с Препоръка ITU-T E.157, могат да определят произхода на повикването по: кода на държавата, или по идентификационния код на мобилната мрежа, или съответно по географския код при фиксираните мрежи, или по конкретен национален номер, предоставен на клиента, предприятията следва да таксуват трафика по приложимата за съответното направление цена.

КРС е на мнение, че мярката е пропорционална и чрез нея се постига целта потребителите да извличат максимална полза, що се отнася до избора, цената и качеството на услугата, без ограничаване на конкуренцията.

На следващо място, с цел намаляване на административната тежест за задължените предприятия, КРС отменя изискването за предоставяне на определен обем информация на всеки 6 месеца съгласно т. V.6 от Решение № 357/23.06.2016 г. наложено на предходния кръг на пазарен анализ. КРС посочва, обаче, че за целите на периодичен контрол за спазване на задължението за равнопоставеност, включително при възникване на спорове, при поискване от страна на регулатора предприятията следва да предоставят изискваната информация за реализираните международни повиквания.

6. Оценка на ефекта от задълженията

В анализа на пропорционалността (т. 5.3. от настоящия раздел) КРС посочи, че налагането на задължения за достъп, прозрачност, равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство, и разходоориентирани цени, е подходящо и необходимо за постигането на целите, посочени в т. 5.1. от настоящия раздел. Налагането на задълженията оказва въздействие както върху конкурентната среда, така и върху крайните потребители. В тази връзка КРС разглежда въздействието по отношение на отделните групи заинтересовани страни както следва:

- *Въздействие върху конкурентната среда от гледна точка на предприятията*

Налагането на посочените в т. 5.4. специфични задължения цели запазване на устойчива конкурентна среда и насърчаване на инвестициите и ефективността на предприятията. Осигуряването на достъп до мрежите на предприятията със значително въздействие, при прилагане на равностойни условия при сходни обстоятелства, както и предоставяне на услуги и информация при същите условия и качество като тези, при които се предоставят собствени услуги и/или на свързани лица или търговски партньори, гарантира свързаността от край-до-край при предоставяне на гласови услуги на крайни потребители. Наличието на достатъчно информация и яснота в процеса на осъществяване на взаимното

свързване, както и предвидимите нива на цените за терминиране, отстраняват евентуални пречки за навлизане на пазара в резултат от антиконкурентно поведение на предприятията със значително въздействие на съответния пазар. В резултат се създава регулаторна предвидимост и сигурност за участниците на пазара. Преобладаващо симетричните задължения и предвидимото ниво на цените за гласова телефония осигуряват последователна отправна точка за инвестиции за всички предприятия, като улесняват бизнес планирането. Това стимулира краткосрочните инвестиции в услуги и дългосрочните инвестиции в мрежи.

Наред с това следва да се отбележи, че ценовите ограничения на цените за терминиране имат стимулиращ ефект върху оптимизирането на дейността на предприятията. Това от една страна допринася за повишаване на ефективността им, а от друга – насърчава иновациите по отношение на услугите на дребно в търсене на продукти, допринасящи за генериране на допълнителни приходи от страна на предприятията.

- *Въздействие върху конкурентната среда от гледна точка на крайните потребители*

Специфичните задължения, които се налагат на предприятията със значително въздействие върху пазара, на практика дават възможност на крайните потребители да избират между няколко доставчика на услуги. Наличието на свързаност от край-до-край на достъпни цени допринася за повишаване на благосъстоянието на крайните потребители, като отстранява възможностите за антиконкурентно поведение, свързано със затваряне на трафик в мрежата и прекомерно високи цени.

От друга страна е възможно, понижаването на приходите от услугата терминиране, да се отрази в цените на други услуги, с оглед балансиране на намалените приходи за задължените предприятия. Това, както е посочено и в предходния кръг на анализа е ефект, известен като „ефект на водното легло (waterbed effect)“.

Запазването на устойчива конкурентна среда и насърчаването на иновациите в предлаганите продукти и услуги създава условия за предоставяне на разнообразни и качествени услуги на крайните потребители.

За пълнота на оценката на въздействието, КРС прилага подхода, използван при предходния кръг на пазарен анализ, за да оцени ефикасността на посочените специфични мерки, като сравнява ефектите на агрегирано ниво, изчислявайки ползите и разходите на всички пазарни участници, породени от задълженията.

Основните групи разходи и ползи, които регулаторът отчита са (1) разходи за пряко регулиране, (2) ефекти върху пазара (статични и динамични) и (3) други (социални) ефекти. Същите са илюстрирани в таблица 7.

Таблица 7

Разходи	Ползи
Преки допълнителни разходи за регулатора, възникващи вследствие от наложените задължения (Разходи за вътрешно-организационни дейности, в т.ч. и за заетост на персонала; Разходи за външни услуги; Разходи за дълготрайни активи, в т.ч. спомагателни средства за осъществяване на регулацията.)	
Преки допълнителни разходи за регулираното предприятие, възникващи вследствие от наложените задължения (Разходи за вътрешно-организационни дейности, в т.ч. и за заетост на персонала; Разходи за външни услуги; Разходи за дълготрайни активи, в т.ч. нематериални дълготрайни активи и други спомагателни средства за изпълнение на наложените задължения.)	
Икономически разходи (негативно пазарно влияние) (Алокативна неефективност; Производствена неефективност; Редуциране на конкуренцията и иновативността; Намаляване на качеството на услугите; Ограничения върху пазарното функциониране.)	Икономически ползи (положително пазарно влияние) (Алокативна ефективност; Производствена ефективност; Насърчаване конкуренцията и иновативността; Повишаване на качеството на услугите; Гарантиране на пазарното функциониране.)
Непреки регулаторни разходи (Регулаторна несигурност.)	Непреки регулаторни ползи (Регулаторна сигурност, Подобро регулаторно качество.)
Социални разходи (негативни ефекти върху потребителите с увреждания и ниски доходи; Несигурност на предлагането на услугата; Отрицателни външни ефекти върху обществото.)	Социални ползи (Положителни ефекти върху потребителите с увреждания и ниски доходи; Гарантиране сигурността на предлагането на услугата; Положителни външни ефекти върху обществото.)

Забележка: В скоби „( )” са отбелязани примерни видове разходи и ползи за съответните категории.

КРС прилага анализа „Разходи-ползи” (cost-benefit analysis, CBA), при който се използват дисконтови фактори, за да представи паричната стойност на въздействията за даден период към обща базова година. За осъществяването на анализа на въздействието от наложените специфични задължения КРС запазва подхода си и изчислява статичните и динамични пазарни ефекти, като актуализира преките регулаторни разходи и разходите на предприятията.

Преките регулаторни разходи включват допълнителните (инкрементални) разходи за мониторинг и оценка, както и други свързани дейности, доколкото същите се диференцират от вече изпълняваните дейности на регулатора. Освен това, във връзка с изпълнението на предвидените задължения, в преките регулаторни разходи следва да се включат разходите на КРС за уреждане на евентуални съдебни спорове, обработване и

предоставяне на информация за участниците на пазара, както и участието в работните групи, ангажирани с конкретизиране на стойността на цените за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи съгласно чл. 75 от Кодекса на електронните съобщения. От друга страна, към преките регулаторни разходи е необходимо да бъдат отчетени и тези разходи, извършени от задължените предприятия, за привеждане в съответствие с наложените специфични задължения. Последните са дефинирани като оперативни и капиталови разходи, които А1, БТК, ТЕЛЕНОР и БУЛСАТКОМ в качеството си на предприятия със значително въздействие на съответния пазар на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, не биха направили, ако е налице пълна дерегулация на посочения съответен пазар.

Отчитайки анализа на пропорционалността на специфичните мерки, КРС не счита, че са налице значителни допълнителни разходи за задължените предприятия, тъй като задълженията, посочени в т. 5.4.1. – 5.4.4. от настоящия раздел, са сходни с наложените на предприятията на други съответни пазари. В тази връзка не се очаква да възникнат допълнителни разходи във връзка с регулацията за предприятията. Същевременно, КРС отчита, че наложените задължения ще генерират разходи за задължените предприятия от гледна точка на изпълнение и техническо обслужване и за регулатора, предвид необходимостта от мониторинг, контрол и обработване на жалби от заинтересовани страни. В тази връзка, очакваните от КРС общи преки разходи са в размер близък до 250 000 лв. годишно, като същите са формирани на база предполагаемата стойност за дейностите по мониторинг и контрол за изпълнение на наложените задължения и предполагаемата изискуема заетост, измерена в отработени часове на база сравнителен анализ⁴³, и средната стойност на компенсацията на наетите за един отработен час съответно в секторите „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти, и далекосъобщения” по данни на НСИ и разходите на КРС за възнаграждения за 2018 г.

По отношение на статичните и динамични пазарни ефекти, КРС поддържа посоченото в предходния кръг на пазарния анализ, че статичният ефект отразява промяната на общественото благосъстояние при наличните вече технологии и пазарни условия, докато динамичният ефект се проявява на по-късен етап под формата на процес.

Резултатът от направената оценка на влиянието на наложените специфични задължения върху заинтересованите страни е представен в таблица 8, като се отчита, че потребителите се влияят от крайните цени след данъци, а предприятията - от цените без ДДС, то е изчислен и ефектът върху държавния бюджет от гледна точка на постъпленията от ДДС.

---

⁴³ Решение на АСМ от май 2013 г. АСМ/DTVP/2013/200840.

Таблица 8

година	Дисконтиран ефект върху CS за година, в лв.	Дисконтиран ефект върху PS за година, в лв.	Дисконтиран ефект върху VAT за година, в лв.	Нетен ефект, в лв.	Дисконтиран ефект за регулатора за година, в лв.	Дисконтиран ефект за предприятията за година, в лв.
/	(1)	(2)	(3)	(4)= (1)+(2)+(3)+(5)+(6)	(5)	(6)
1	95,821,320	(31,293,023)	13,499,008	77,863,481	(41,489)	(122,335)
2	87,110,291	(28,448,203)	12,271,826	70,784,983	(37,718)	(111,213)
3	79,191,173	(25,862,003)	11,156,205	64,349,984	(34,289)	(101,103)
общо	262,122,784	(85,603,228)	36,927,039	212,998,448	(113,495)	(334,651)

Забележка: В (xxx) са представени отрицателни стойности

CS – потребителски излишък; PS – производствен излишък; VAT- ефект върху приходите от ДДС за държавния бюджет

Източник: КРС

Видно от таблицата, потребителският излишък е значителен, при условие, че се прилагат наложените задължения. Този положителен ефект се оценява (с описаните по-горе допускания и приближения) на 95 821 320 лв. годишно (за базовата година), което за период от три години и отчитайки стойността на парите във времето е еквивалентно на сумата от 262 122 784 лв. Въздействието върху производствения излишък отново е с отрицателен знак, като неговите стойности зависят изключително от ценовата еластичност на търсенето и комбинацията между ефекта на водното легло и степента на пренасяне на разходите върху крайната цена. Ефектът върху държавния бюджет от повишаване на приходите от ДДС е в размер на 13 499 008 лв. за базовата (първата) година. След дисконтиране и при отчитане на преките регулаторни разходи (колона 5) и разходите за четирите мобилни предприятия (колона 6), дефинирани по-горе, може да се заключи, че нетният ефект от налагането на специфичните задължения с настоящия пазарен анализ е положителен и е оценен от КРС в общ размер близък до 213 млн. лв. общо за следващите три години, при условие, че регулаторът не измерва количествено отбелязаните социални и икономически ползи в дългосрочен план, както и мултиплициращия положителен ефект върху други сектори на икономиката.

С цел пълнота на оценката, КРС тества и някои от граничните предполагаеми стойности на параметрите при измерване на общия нетен ефект на годишна база. Това е представено в матрична форма на таблица 9:

Таблица 9

Еластичност на търсенето	Степен на пренасяне на разходите върху крайните цени / Ефект на водното легло		
	0.5 / 0.5	0.75 / 0.75	1 / 1
-0.5	53,709,896	77,863,481	97,961,381
-0.4	45,419,278	65,620,000	81,582,333
-0.6	62,171,439	90,573,958	115,280,083

Източник: КРС

Видно от горната таблица, дори при песимистичен вариант на обсъжданите чувствителни параметри, КРС отчита, че са налице нетни ползи в размер близък до 45,5 млн. лв. на година, докато при оптимистичен сценарий нетните ползи биха надхвърлили 115 млн.

лв. годишно. Все пак регулаторът е на мнение, че е вероятно крайните потребители, които имат относително по-малка необходимост от разговори от типа „всички-към-всички” да получат пропорционално по-малка част от общите ползи. Същевременно, предприятията, които са нетни получатели на входящ трафик, е вероятно да имат пропорционално по-голяма част от загубите на производствен излишък. КРС счита, че въпреки факта, че основаните на регулацията промени ще засегнат различните пазарни участници по различни начини, представената оценка за пазара като цяло предоставя доказателства, подкрепящи налагането на посочените в т. 5.4. специфични мерки.

Въз основа на анализа, КРС счита, че са налице еднозначни доказателства в подкрепа на избраните специфични задължения, като тяхното прилагане би имало достатъчно благоприятен ефект върху крайните потребители, който надхвърля разходите на регулатора, задължените предприятия и негативните ефекти за пазарните участници.

VIII. Приложения

Анекс 1

КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

ФОРМА И МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА РАЗДЕЛНО СЧЕТОВОДСТВО

Съдържание

Въведение

1. Обхват на документа
2. Документи на ниво Общност, свързани със задължението за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство
3. Пазарни анализи и връзката им с настоящия документ

Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

I. Общи изисквания към финансовата информация и разделното счетоводство за целите на регулирането

1. Качествени характеристики на финансовата информация за нуждите на регулирането
2. Обхват на задължението за разделно счетоводство

II. Изисквания за разделяне (дезагрегиране) на счетоводната информация за разходите, приходите, активите и пасивите

1. Общи принципи за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство
2. Цели на въвеждането на разделно счетоводство
3. Задачи в процеса по въвеждане на разделно счетоводство

III. Идентифициране на пазарите, за които да се прилага разделно счетоводство и да се изготвят и предоставят индивидуални регулаторни отчети

1. Необходимост от разделяне на дейностите на предприятието
2. Необходимост от вертикално разделяне на дейностите на предприятието
3. Необходимост от представяне на регулаторни отчети за всеки от дефинираните продуктови пазари
4. Необходимост от включване в регулаторни отчети на продуктови пазари, които не са част от анализирани пазари

IV. Методология и принципи за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите

1. Принцип на причинно-следствената връзка
2. Методология и принципи на процеса на разпределяне
  - 2.1. Принципи за разпределение на разходите
3. Прилагане на основните принципи спрямо оперативните разходи и разходите за капитал, включително амортизационните отчисления
4. Разходи за капитал и зает капитал
  - 4.1. Цена на капитала
  - 4.2. Средно претеглена цена на капитала и стойност на капитала
  - 4.3. Зает капитал. Идентифициране на мрежовите елементи и начин на отнасянето им към услугите

- 4.4. Необходимост от последователност при третирането на зетия капитал
5. Приходи
  - 5.1. Примери за отнасяне на приходите към бизнес единиците
  - 5.2. Приходи от инвестиции във фиксирани активи (дълготрайни материални активи)
  - 5.3. Приходи от инвестиции в текущи активи (краткотрайни материални активи)
6. Методология и принципи за определяне и отнасяне на трансферните разходи и приходи

V. Подходи за определяне на разходите

1. Видове подходи за определяне на разходи за предоставяне на електронни съобщителни услуги
2. Разновидности на разходните бази за определяне на разходите

VI. Определяне на капитала на предприятието

VII. Изисквания към формата и съдържанието на регулаторните отчети

1. Общи изисквания
2. Изисквания при изготвяне на регулаторните отчети.
3. Предоставяне и публикуване на регулаторни счетоводни документи
4. Поддържане на счетоводни записи
5. Изменения на изискванията за „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”

Заклучение

Приложения:

Приложение 1 – Дефиниции на бизнес единиците

Приложение 2 – Списък на услугите, групирани според дефинираните бизнес единици, за които да се предоставят регулаторни отчети

Приложение 3 – Примерен списък на мрежовите елементи на фиксирана и мобилна мрежи

Приложение 4 – Форми и съдържание на регулаторните отчети

Приложение 5 – Указания за попълване на регулаторните отчети

Въведение

1. Обхват на документа

В този документ се определят:

1.1. Основните принципи, правила и методологии при въвеждането и прилагането на разделно счетоводство, наричано също регулаторно или управленско счетоводство.

1.2. Формата и съдържанието на отчетите, по които задължените предприятия следва да представят финансовата информация, получена в резултат от прилагането на разделното счетоводство, наричани по-нататък в този документ регулаторни или регулаторни счетоводни отчети.

2. Документи на ниво **Общност**, свързани със задължението за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

Основните принципи, изисквания и методологии за прилагане на задължението за водене на разделното счетоводство съответстват на следните документи на ниво **Общност**:

⇒ Директива 2002/19/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно достъпа до и взаимното свързване на електронни съобщителни мрежи и прилежащи съоръжения (Директива за достъпа);

⇒ Директива 2002/22/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга);

⇒ Препоръка на Европейската комисия (ЕК) от 8 април 1998 г. относно взаимосвързаността на либерализирания далекосъобщителен пазар (част 2 – Отделна счетоводна отчетност и отчитане на себестойността (98/322/ЕО);

⇒ Препоръка на ЕК от 19 септември 2005 г. относно разделяне на отчетността и осчетоводяване на разходите съгласно регулаторната рамка за електронни съобщения (2005/698/ЕО);

⇒ Обща позиция на Групата на европейските регулатори: Ръководство за прилагане на Препоръка на ЕК (2005/698/ЕО) относно отделната счетоводна отчетност и системи за отчитане на разходите в съответствие с регулаторната рамка за електронни съобщения;

⇒ Препоръка на ЕК от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС (2009/396/ЕО).

3. Пазарни анализи и връзката им с настоящия документ

С Решения № 356 и № 357 от 23 юни 2016 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) продължи действието на наложените с Решения № 1361 и № 1362 31 май 2012 г. задължения за водене на разделно счетоводство на БТК, А1 и Теленор, определени за предприятия със значително въздействие на пазарите на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи и на терминиране на гласови повиквания от/в определено местоположение на обществени телефонни мрежи. Задължението, съобразно посоченото в съображение 5 от преамбюла и т. 4 на Препоръка 2005/698/ЕО⁴⁴, обхваща цялостната дейност на задължените предприятия, включително и на пазарите, на които те не са определени като предприятия със значително въздействие. Задължението се изпълнява от

⁴⁴ *Commission Recommendation of 19 September 2005 on accounting separation and cost accounting systems under the regulatory framework for electronic communications (2005/698/EC)*

предприятията съобразно изискванията на регулатора към методологията за въвеждане на разделно счетоводство и формите за представяне на регулаторни счетоводни отчети, определени с решение на комисията след провеждане на консултации със задължените предприятия.

Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

I. Общи изисквания към финансовата информация и разделното счетоводство за целите на регулирането

1. Качествени характеристики на финансовата информация за нуждите на регулирането

Задължението за разделно счетоводство е инструмент от първостепенно значение за провеждането на коректна и адекватна политика на регулиране с цел подобряване на конкуренцията в сектора на електронните съобщения. Чрез неговото прилагане КРС ще подобри качествено контрола по изпълнението на специфичните задължения във връзка с ограничаване на възможностите за прилагане на антиконкурентни практики от предприятията със значително въздействие на съответните пазари.

Целта, с която КРС е наложила задължението за въвеждане и прилагане на разделното счетоводство е анализ на финансовата информация, получена въз основа на счетоводни данни за предоставяне на различните електронно съобщителни услуги от вертикално интегрирано предприятие. Тази информация следва да бъде представена от всяко задължено предприятие така, че да доказва:

- Изпълнението на наложени на съответните пазари специфични задължения за: прозрачност, равнопоставеност, както и липса на антиконкурентно крос-субсидиране;
- Изпълнението на изискванията във връзка с определяне на цени от предприятия със значително въздействие на съответни пазари, регламентирани в чл. 219, ал. 5 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), а именно:
  - да не съдържат елементи на ценообразуване, основаващи се единствено на значителното въздействие на предприятието върху съответния пазар;
  - да не съдържат отстъпки, които нарушават възможностите за конкуренция от страна на други предприятия, предоставящи съответната електронна съобщителна услуга;
  - да не създават предимства за отделни потребители на същата или сходна електронна съобщителна услуга;
  - да не са под нивото на разходите за предоставянето им.

Между историческото счетоводство и изготвянето на годишните финансови отчети (ГФО) и регулаторното счетоводство и изготвянето на регулаторни счетоводни отчети (РСО) има съществена разлика. Докато при изготвянето на ГФО се цели да се представи финансовото състояние към даден момент на определено предприятие като цяло, то при изготвянето на РСО се цели представянето финансовата информация за всяка една отделна дейност и/или услуга, така че да улеснява вземането на управленски решения. За тази цел е необходимо да се извърши разпределение на разходите, приходите, активите и пасивите към дейностите и услугите.

Двете основни разлики между историческото счетоводство, наричано още финансово счетоводство, и регулаторното счетоводство са:

- Регулаторното счетоводство осигурява информация за разходите, оценени въз основа на разходна база по т.нар. текущи цени (Current Cost Accounting – CCA). Според

икономическата теория, разходите оценени по текущи цени дават по-адекватни сигнали за вземането на инвестиционни решения при условията на променящи се цени. Историческото счетоводство осигурява информация за разходите, оценени въз основа на историческа разходна база (Historical Cost Accounting – HCA), при която се отчита стойността на фактически реализирани разходи през даден минал период (финансова година);

- Регулаторното счетоводство осигурява детайлизирана информация за дейностите по предоставяне на фиксирани услуги и за дейностите по предоставяне на мобилни услуги, така както би изглеждала финансовата информация за тях, ако дейностите се извършват от самостоятелни предприятия. Историческото счетоводство осигурява информация за финансовото състояние и резултатите от дейността на предприятието като цяло.

2. Обхват на задължението за разделно счетоводство

Разделното счетоводство е съвкупност от счетоводната политика, методологията и методите, които се прилагат при подготвянето на финансовата информация по начин, чрез който да се доказва изпълнението на задълженията за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране.

Получените резултати от прилагането на разделното счетоводство трябва да бъдат представени във форма, която честно да представя трансферните разходи и приходи на вертикално интегрирано предприятие със значително въздействие на съответни пазари на едро и/или дребно.

Основна задача при въвеждане на разделно счетоводство е систематично разделяне (дезагрегиране) на разходи, приходи, активи и пасиви между дейностите и/или услугите и съставянето на регулаторни отчети на вертикално интегрирано предприятие. За тази цел е необходимо да се определят и изискванията (Методологията), по които разходите, приходите, активите и пасивите да се разпределят и отнесат към разделените (дезагрегираните) дейности и услуги.

Методологията е съвкупност от последователни действия за прилагане на принципи, правила и методи за разделяне на данните от историческото счетоводство, така че да се получат приходи и разходи за всеки един вид услуга, които съответно да бъдат представени в определена форма на регулаторни отчети.

Настоящият документ „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство” обхваща:

- изискванията за разделяне (дезагрегиране) на счетоводната информация за разходите, приходите, активите и пасивите;
- методологията за разпределяне на разходите, приходите, активите и пасивите;
- формата и съдържанието на отчетите, които представят резултатите от прилагането на задължението за разделно счетоводство.

II. Изисквания за разделяне (дезагрегиране) на счетоводната информация за разходите, приходите, активите и пасивите

1. Общи принципи за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

При въвеждането и прилагането на разделно счетоводство задължените предприятия следва да спазват изискванията на Международните счетоводни стандарти (IAS) и Международните стандарти за финансови отчети (IFRS).

Същевременно, задължените предприятия следва да прилагат разделното счетоводство при спазването на следните регулаторни счетоводни принципи:

Приоритетност: доколкото е налице конфликт между изискванията на някои или всеки от тези регулаторни счетоводни принципи, същите следва да се прилагат в реда на приоритетност, в който са посочени в настоящия документ.

Дефиниции: Понятие или обяснение, употребени в счетоводните документи, следва да имат същото значение, каквото имат в разрешенията за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, с изключение на случаите, когато контекста изисква друго.

Причинност: Приходите (вкл. трансферните приходи), разходите (вкл. трансферните разходи), активите и пасивите следва да бъдат разпределени по разходните компоненти, услуги и бизнес единици или дезагрегираните им дейности в съответствие с причинно-следствената връзка между съответната дейност/услуга, която води до генериране на приходите или пораждаване на разходите, дейностите, заради които се придобиват активите и възникват задълженията.

Обективност: Процесът на разпределение следва да бъде обективен и да не предвижда ползи за предприятието със значително въздействие върху съответния пазар или друго предприятие, продукт, услуга, компонент, бизнес единица или дезагрегираните им дейности.

Последователност: Следва да има последователност в счетоводното третиране на информацията през годините. Когато има съществени промени в регулаторните счетоводни принципи и методите за разпределение и/или счетоводната политика, които оказват влияние върху информацията в регулаторните отчети за бизнес единиците, частите от регулаторните отчети за предишни години, засегнати от промяната, следва да бъдат преработени.

Прозрачност: Използваните методи за разпределение следва да бъдат прозрачни. Разходите и приходите, които се отнасят директно по услугите, бизнес единиците или дейностите, следва да бъдат изрично отличени от онези, които подлежат на разпределение. Прилаганите от задълженото предприятие бази за разпределение следва да бъдат подробно описани.

2. Цели на въвеждането на разделно счетоводство

За да бъде ефективно задължението за прилагане на разделно счетоводство КРС следва да определи еднакви принципи и методи, така че да се постигнат следните цели:

- Доказване на изпълнението на наложени специфични задължения за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране от предприятия със значително въздействие на съответен пазар;
- Доказване, че предприятието със значително въздействие на съответен пазар не прилага прекалено високи цени, като по този начин възпрепятства навлизането на нови участници на пазара;
- Доказване, че предприятието със значително въздействие на съответен пазар не прилага прекалено ниски цени, като по този начин стимулира неефективното навлизане на пазара;
- Сигурност за конкурентните предприятия. Чрез информацията от регулаторните отчети за конкурентните предприятия ще се осигури гаранция, че в съответствие с наложено задължение за разходоориентираност, цените на услугите съответстват на разходите за предоставянето им;

- Гарантиране на прозрачност при предоставянето на услуги на пазари, които подлежат на ex ante регулиране и на които е определено предприятие със значително въздействие;
- Предоставяне на достатъчна счетоводна информация, детайлизирана по необходимия начин, която да осигурява възможност за установяване на наличие или липса на прекалено високи цени, хищническо ценообразуване, ценова преса или антиконкурентно крос-субсидиране при предоставяне на услуги от предприятие със значително въздействие на съответен пазар;
- Осигуряване на необходимите данни за установяване на ефективността при предоставянето на различните услуги на едро и дребно.

3. Задачи в процеса по въвеждане на разделно счетоводство

Основните задачи в процеса по въвеждане на разделно счетоводство са:

- Идентифициране на дейностите, пазарите и услугите, за които да се прилага разделно счетоводство и да се изготвят и предоставят регулаторни счетоводни отчети;
- Определяне на методологията и принципите за разпределяне и отнасяне на разходите (FAC/LRIC) и на разходната база или начинът, по който ще се определя стойността на активите за целите на разпределението (НСА и ССА);
- Идентифициране на мрежовите елементи и на начина на отнасянето им към услугите. Определяне на начина, по който ще се отнасят разходите, приходите, активите и пасивите към дейностите, мрежовите елементи, а след това и към разделените (дезагрегираните) бизнес единици и услуги (ABC метод).
- Дефиниране на трансферните разходи и приходи (транзакциите между разделените бизнес единици и предоставяните от тях услуги на вертикално интегрирано предприятие). Ясно дефинираните трансферни разходи и приходи са необходими за доказване на изпълнението на задълженията за прозрачност и равнопоставеност. Трансферните разходи и приходи трябва да се представени за единица продукт/услуга. Цената на услуга, предоставена от една бизнес единица на друга (вътрешнофирмено осигуряване на услугите на пазара на дребно от пазара на едро) се определя така, че да е еквивалентна на прихода, който предприятието би получило, ако я предостави на алтернативно предприятие. Начинът на определяне на трансферната стойност на услугата трябва да бъде последователен в годините. Ако се правят промени те трябва да бъдат обосновани пред КРС чрез представяне на анализ на ефекта, който ще настъпи от тях;
- Определяне на начин, по който ще се установява цената на зетия капитал⁴⁵;
- Определяне на форма на регулаторните счетоводни отчети и на придружаващите допълнителни счетоводни документи, както и на необходимите приложения с детайлна и допълнителна информация.

---

⁴⁵ *Подходите, които ще се използват за изчисляване на средно претеглена цена на капитала (WACC) съответно за дейностите по предоставяне на фиксирани и мобилни електронни съобщителни услуги са обект на отделна консултация.*

III. Идентифициране на пазарите, за които да се прилага разделно счетоводство и да се изготвят и предоставят индивидуални регулаторни отчети

КРС определя, анализира и оценява съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на ех ante регулиране, съгласно Глава Девета на ЗЕС и Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара (Методиката за пазарни анализи) (обн. ДВ. бр. 89 от 13.11.2012 г., изм. и доп., бр. 101 от 7.12.2018 г.). В съответствие с нормативните изисквания КРС определя съответните пазари, за които извършва анализ за наличието на ефективна конкуренция, съобразно списъка от пазари, посочени в актуалната към момента (трета) Препоръка от 9 октомври 2014 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащи на ех ante регулиране в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Препоръка за съответните пазари от 2014 г.).

В тази връзка, за да може да се доказва изпълнението на наложените задължения за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране от предприятия със значително въздействие на съответен пазар, разделното счетоводство следва да обхваща цялостната дейност на задължените предприятия.

1. Необходимост от разделяне на дейностите на предприятието

Поради навлизането на нови технологии за предоставяне на електронни съобщителни услуги, еволюцията на мрежите към опорни мрежи и мрежи за достъп от следващо поколение (NGN и NGA) и все по-активното предоставяне на пакетни услуги за крайни потребители от предприятията при въвеждането на разделното счетоводство на първо място е необходимо да бъдат разграничени дейностите по предоставяне на фиксирани услуги от дейностите по предоставяне на мобилни услуги и от другите дейности, които задълженото предприятие осъществява по смисъла на Търговския закон (ТЗ).

И трите предприятия (БТК, Теленор и А1), на които е наложено задължение за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство, притежават разрешения за ползване на ограничен ресурс за предоставяне на фиксирани и мобилни мрежи и/или услуги. В тази връзка е необходимо разделното счетоводство да дава детайлизирана информация за дейностите по предоставяне на фиксирани услуги и за дейностите по предоставяне на мобилни услуги, така както би изглеждала финансовата информация за тях, ако дейностите се извършват от самостоятелни предприятия. Това разделение се прави с оглед доказване изпълнението на задълженията за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране между посочените дейности.

Разделянето на информацията ще даде възможност за:

- ограничаване на действията на прехвърляне на конкурентни предимства на предприятие със значително въздействие на даден пазар към друг, хоризонтално свързан пазар;
- спазване на задължението цените на предлаганите услуги да не са под нивото на разходите за предоставяне на съответните услуги;
- оценка за антиконкурентно обвързване на фиксирани и мобилни услуги и ограничаване на възможностите за конкуренция на предприятия, предоставящи подобни оферти.

В тази връзка предприятията следва първо да разграничат следните дейности:

- А) Дейност по предоставяне на мобилни услуги;**
- Б) Дейност по предоставяне на фиксирани услуги; и**
- В) Други дейности по смисъла на ТЗ.**

2. Необходимост от вертикално разделяне на дейностите на предприятието

В офертите на БТК, свързани с дейностите по предоставяне на услуги чрез фиксираната мрежа на предприятието, до момента могат да се разграничат два основни типа цени, породени от:

- разходите за услуги за комутация и пренос. Цените за този вид услуги се определят за дадена мерна единица потребление (секунда, минута, брой и др.); и
- разходите за услуги за достъп до мрежата. Цените за тези услуги са еднократни и се отнасят до свързване на потребителя към мрежата и месечна поддръжка на тази свързаност.

Тази структура на цените за предоставяните услуги е предопределена от инженерните особености на архитектурата на фиксираните електронни съобщителни мрежи и на функционалното различие на мрежовите им елементи.

В тази връзка, по отношение на фиксираните мрежи и/или услуги относимите документи на ЕК и най-добрите практики показват, че обичайно досега за целите на разделното счетоводство са се дефинирали следните бизнес единици:

- Бизнес единица „Опорна мрежа“;
- Бизнес единица „Мрежа за достъп“;
- Бизнес единица „Услуги на дребно“;
- Бизнес единица „Други дейности“.

За точка на разграничение между мрежата за достъп и опорната мрежа обикновено се дефинира линейната карта в централата. Инфраструктурата между абоната и линейната карта се разглежда като свързана с линията, а инфраструктурата от страната на опорната мрежа се разглежда като свързана с трафика. Трябва да се отбележи, обаче, че както беше споменато и по-горе в документа, еволюцията на мрежите към опорни мрежи и мрежи за достъп от следващо поколение (NGN и NGA) означава, че това разграничение става все по-малко ясно. Части от мрежата за достъп могат да станат свързани с трафика, а въвеждането на широколентовите услуги означава, че гласовият трафик може да се пренася независимо от традиционните комутационни вериги. Поради тази причина някои съвременни варианти на прилагане на разделно счетоводство избягват разграничението между бизнес единицата „Мрежа за достъп“ и бизнес единицата „Опорна мрежа“ в полза на бизнес единицата „Единна мрежа“.

По отношение на мобилните мрежи няма ясно дефиниране на мрежата за достъп и опорната мрежа. В тази връзка подходящите бизнес единици по отношение на мобилните мрежи, които се анализират, са:

- Бизнес единица „Мобилна мрежа“;
- Бизнес единица „Мобилни услуги на дребно“;
- Бизнес единица „Други мобилни дейности“.

Този подход би бил в унисон с подхода на държавите-членки на ЕС, в които има утвърдени оператори с фиксирани и мобилни услуги.

Поради особеностите на структурата на електронните съобщителни мрежи от следващо поколение, при въвеждане и прилагане на разделното счетоводство задължените предприятия следва да разграничат така наречените бизнес единици за дейностите по предоставяне на мобилни и фиксирани мрежи и/или услуги, както следва:

За дейността по предоставяне на мобилни услуги:

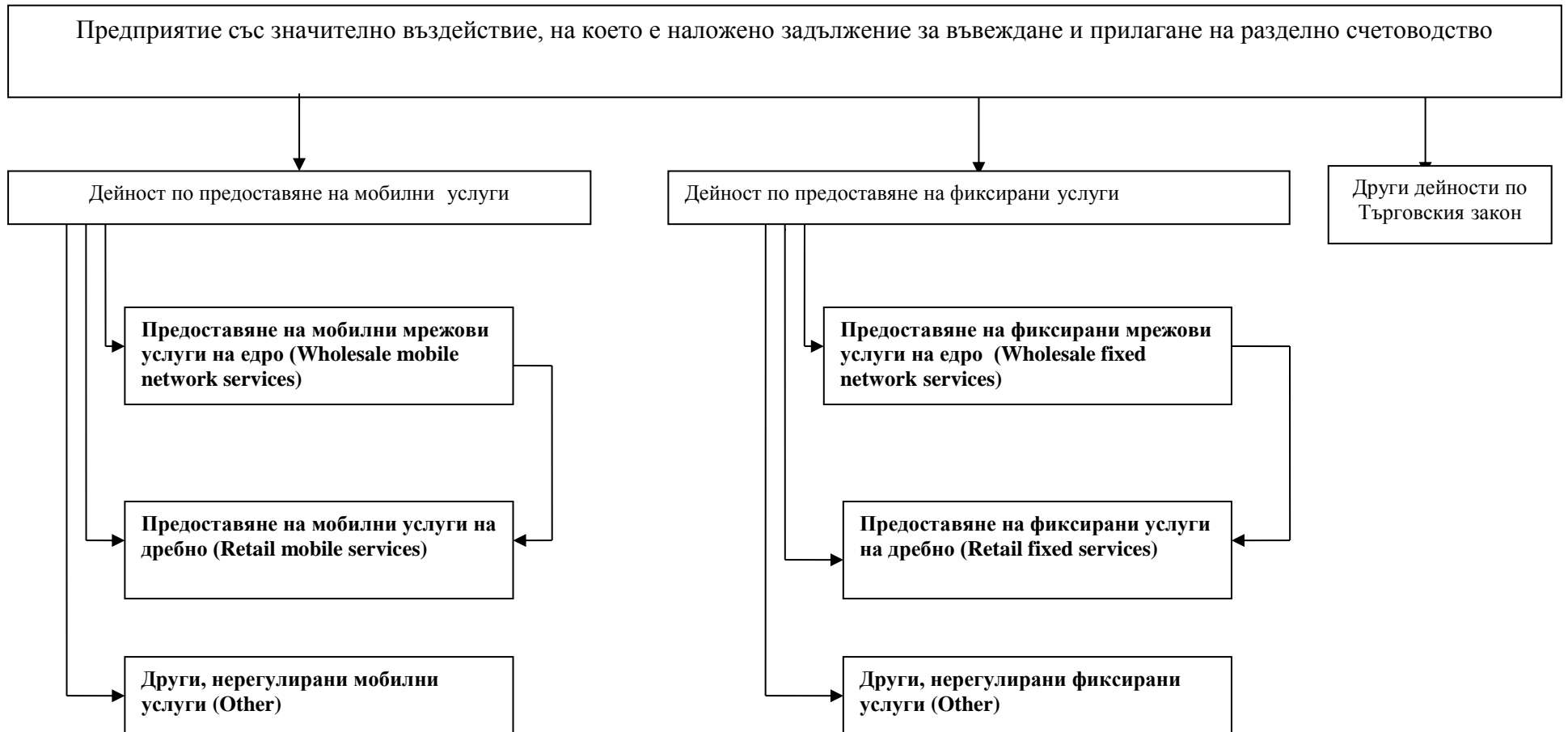
- 1) Предоставяне на мобилни мрежови услуги на едро (Wholesale mobile network services);**
- 2) Предоставяне на мобилни услуги на дребно (Retail mobile services);**
- 3) Други, нерегулирани мобилни услуги, различни от тези по точки 1) и 2).**

За дейността по предоставяне на фиксирани услуги:

- 1) Предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale fixed network services);**
- 2) Предоставяне на фиксирани услуги на дребно (Retail fixed services);**
- 3) Други, нерегулирани фиксирани услуги, различни от тези по точки 1) и 2).**

На Фигура 1 по-долу е представено схематично, съобразно регулаторните цели, разграничение на дейностите по предоставяне на фиксирани и мобилни услуги от цялостната дейност на предприятията и как след това да се дезагрегират на бизнес единици, предоставящи услуги на едро и дребно.

Фигура 1

В Приложение 1 към настоящия документ са дадени подробни дефиниции на така разделените дейности по предоставяне на мобилни и фиксирани услуги и техните бизнес единици.

3. Необходимост от представяне на регулаторни отчети за всеки от дефинираните продуктови пазари

Точното определяне на нивото на детайлизиране на финансово-счетоводната информация има ключово значение за въвеждане и прилагане на задължението за разделно счетоводство и е основа за представянето ѝ в регулаторните отчети.

В тази връзка е необходимо информацията в регулаторните отчети да бъде дезагрегирана до ниво услуги на дефинираните продуктови пазари в съответствие с извършените пазарни анализи, на които има предприятие със значително въздействие и на това предприятие са наложени задължения за разделно счетоводство.

По този начин ще се осигури достатъчна детайлност на информацията, за да се контролира изпълнението на наложените задължения и да се преустановяват възможностите за антиконкурентно ценообразуване.

В подкрепа на това, обръщаме внимание, че в доклад „Карта на регулаторните резултати 2009” (Regulatory Scorecard 2009) на Европейската асоциация за конкурентни телекомуникации – European Competitive Telecommunications Association (ECTA)⁴⁶ е направен извода, че най-добрите практики по отношение на задължението за разделно счетоводство са на английския регулаторен орган – OFCOM, на ирландския – ComReg и на белгийския – ВІРТ. КРС се запозна с консултативните документи за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство на OFCOM и ComReg, от които е видно, че представянето на финансово-счетоводната информация, дезагрегирана до ниво услуги на дефинираните продуктови пазари, има решаващо значение за ефективното изпълнение на задължението. Първоначално ирландският регулаторен орган е изискал регулаторни отчети само за бизнес единиците Опорна мрежа (Core) и Мрежа за достъп (Access) без да са детайлизирани по продуктови пазари (услуги). Практиката обаче показва, че по този начин детайлността на данните е недостатъчна за целите на регулирането, което налага ComReg да измени и допълни документа, с който се определят изискванията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство⁴⁷.

4. Необходимост от включване в регулаторни отчети на продуктови пазари, които не са част от анализирани пазари

Отчитайки, че задължението за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство, наложено с решения на КРС № 1361 и № 1362 от 31.05.2012 г. и продължено с решения 356 и 357 от 23.06.2016 г. „*обхваща цялостната дейност на задълженото предприятие, включително и на пазарите, на които то не е определено като предприятие със значително пазарно въздействие, в съответствие с § 5 от преамбюла и чл. 4 на Препоръката от 2005 г.*”, както и поради възможностите за антиконкурентно крос-субсидиране, КРС си запазва правото да изисква от БТК, Теленор и А1 да предоставят и регулаторни отчети за услуги на свързани пазари, които не са анализирани.

⁴⁶ <http://www.ectaportal.com/en/REPORTS/Regulatory-Scorecards/Regulatory-Scorecard-2009/>

⁴⁷ http://www.comreg.ie/publications/response_to_consultation_document_no__09_75_and_final_direction_and_decision_accounting_separation_and_cost_accounting_review_of_eircom_limited.507.103728.p.html

Пълен списък на услугите, групирани според дефинираните в настоящия документ бизнес единици, за които да се предоставят регулаторни отчети е представен в Приложение 2 към настоящия документ. Той обхваща и услуги, предоставяни на пазарите на едро и дребно, които не попадат в обхвата на списъка от пазари, посочени в Препоръката за съответните пазари от 2014 г. .

КРС счита, че включването на посочените по-горе услуги в регулаторните отчети е от съществено значение за доказване на спазването на задълженията за равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране.

IV. Методология и принципи за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите

Както вече беше подчертано, задължението за разделно счетоводство е практически пряко обвързано с определянето на методология за разпределяне на разходите, приходите, активите и пасивите. Методологията обхваща стъпките, принципите и изискванията за разпределяне на разходите, приходите, активите и пасивите към т.нар. бизнес единици на предприятието и след това към продуктовете пазари/предоставяните услуги.

Резултатите от разпределението трябва да бъдат представени по начин, по който да се доказва изпълнението на специфичните задължения прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране.

1. Принцип на причинно-следствената връзка

Предоставената услуга е резултат от организирането на капиталов и човешки ресурс, използването на които поражда извършване на разходи и получаване на приходи. В това се изразява спазването на причинно-следствената връзка между услугите и ресурсите, необходими за тяхното предоставяне. Предоставянето на даден вид услуга е причината, а следствието е извършването на определени разходи и получаването на приходи.

Принципът на причинно-следствената връзка или т.нар. Activity Based Costing – ABC метод има ръководеща роля при дезагрегирането на разходите, приходите, активите и пасивите. Съгласно този принцип степента на дезагрегиране на финансовата информация се определя от вида и диференциацията на предоставяните услуги.

В тази връзка, разпределението на финансовата информация в разделното счетоводство трябва да бъде базирано на принципа на причинно-следствената връзка (метода ABC), което означава, че оперативните разходи, разходите за капитал и приходите следва да бъдат разпределени към тези услуги/продукти, които са причина тези разходи и приходи да възникват. Това изисква въвеждането на подходящи и детайлизирани методологии за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите. На практика предприятията следва да:

- прегледат всеки оперативен разход, разход за капитал и приход;
- определят разходоопределящи фактори (драйвъри), според които разходите да бъдат разпределени към отделна дейност, бизнес единица и услуга;
- определят как да се отнасят приходите към отделна дейност, бизнес единица и услуга/и;

- да определят трансферните разходи и приходи и да ги остойностят.

Всеки разход и приход трябва да бъде разпределен към услуга/продукт по т.нар. подход „Пълно разпределение на разходите” по дейности и услуги – Fully Allocated Cost (FAC) или Fully Distributed Cost (FDC).

По отношение на приходите се очаква, че повечето, ако не всички, могат да бъдат разпределени директно към отделна дейност, бизнес единица и услуга, с които те са свързани. Разпределението на разходите, обаче, е доста по-сложно и трудоемко, защото относително голяма част от разходите на предприятията са споделени между различни услуги/продукти.

2. Методология и принципи на процеса на разпределяне

Процесът на разпределяне на разходите следва да бъде извършен при спазване на следните изисквания:

Разходната информация, съдържаща се в Главната книга или други разходни и финансови системи, ползвани от предприятието, следва да се раздели/групира между следните категории (групи) разходи:

- Оперативни разходи;
- Разходи за капитал;
- Счетоводни записвания, такива като амортизации.

При подхода за пълно разпределение на разходите (FAC/FDC), според това по какъв начин могат да се отнесат към дадена услуга разходите се класифицират на:

Директни (Directly Attributable Costs) – директно относими разходи.

Това са разходите, които могат директно и недвусмислено да се отнесат към свързаните с тяхното възникване услуга/услуги. Ако услугата не се предоставя, разходът няма да възникне. Такива разходи са например разходите по предоставяне на достъпа до метални кабели и те са директно относими към прираста на достъпа и осигуряването на услуги за различен достъп (local loop). Международният шлюз (gateway switch) е директно относим към прираста на международните разговори (ако няма такива, този разход може да се избегне). Директно относимите разходи могат да бъдат фиксирани или променливи, в зависимост от това дали техният размер се изменя с изменение на обема на услугата.

Индиректни (Indirectly Attributable Costs) – индиректно относими разходи.

Това са разходите, които могат да се разпределят към повече от една услуга чрез определени драйвъри и имат връзка с директните разходи. Например разходите за екипа, който отстранява повреди по кабелите могат да бъдат разпределени между металните, оптичните и друг вид кабели примерно на база относителния дял на времето (човекодни/човекочасове), което е отнело поправката на един от видовете кабели от общото отработено време (човекодни/човекочасове) на дадения екип. След това се разпределят между услугите, които се предоставят чрез тези кабели.

Индиректно относимите разходи могат да бъдат фиксирани или променливи, в зависимост от това дали техният размер се изменя с изменение на обема на услугите.

Общи

Това са разходите по „Планиране”, „Човешки ресурси”, „Организация и управление” и „Счетоводство и Финанси” или т.нар. общи разходи за управление и

администрация на предприятието като цяло. Те не могат да бъдат отнесени директно или индиректно към дадени услуги, но възникват в следствие на съществуването на предприятието като организация. Подходящ начин за разпределяне на общите разходи е т.нар. подход „equi-proportionate mark up – ЕРМУ”, при който те се разпределят в пропорциите, по които са разпределени директно относимите разходи.

2.1. Принципи за разпределение на разходите

Директните разходи могат да бъдат отнесени директно към услугите. За индиректните разходи се определя връзката им с директните, след което се определя подходящият драйвър или база за тяхното разпределение към „разходни центрове” (cost pools), наречени: **мрежови елементи, свързани дейности и други дейности**. Тези „разходни центрове” (cost pools) са дефинирани както следва:

- Услуги – този център съдържа разходите, които могат да бъдат директно идентифицирани с дадена услуга;
- Мрежови елементи – този център съдържа разходите, свързани с различните елементи за предаване, насочване (switching) и други мрежови съоръжения и системи. В този център ще се отнасят разходите за мрежовите елементи, които не могат да бъдат отнесени директно към дадена услуга;
- Свързани дейности – този център съдържа разходите за дейности, необходими за предоставяне на услуги до потребителите такива като фактуриране, поддръжка и обслужване на клиенти;
- Други дейности – този център съдържа дейности, които не са пряко свързани с предоставянето на услуги, но са важна част за съществуването на предприятието. Това са разходи като „Планиране”, „Човешки ресурси” и „Финанси” или т.нар. общи разходи за управление и администрация.

Методологията за разпределяне на разходите е серия от стъпки, като в началото разходите се разпределят към разходните центрове („Услуги”, „Мрежови елементи”, „Свързани дейности” и „Други дейности”), след което натрупаните разходи по разходните центрове се отнасят към услугите. Разпределението на всяка от стъпките се извършва чрез подходящи драйвъри. Последователността на основните стъпки на Методологията е представена на Фигура 2, като:

Стъпка 1 – разпределяне на разходен център „Други дейности” към „Свързани дейности”, „Мрежови елементи” и „Услуги”;

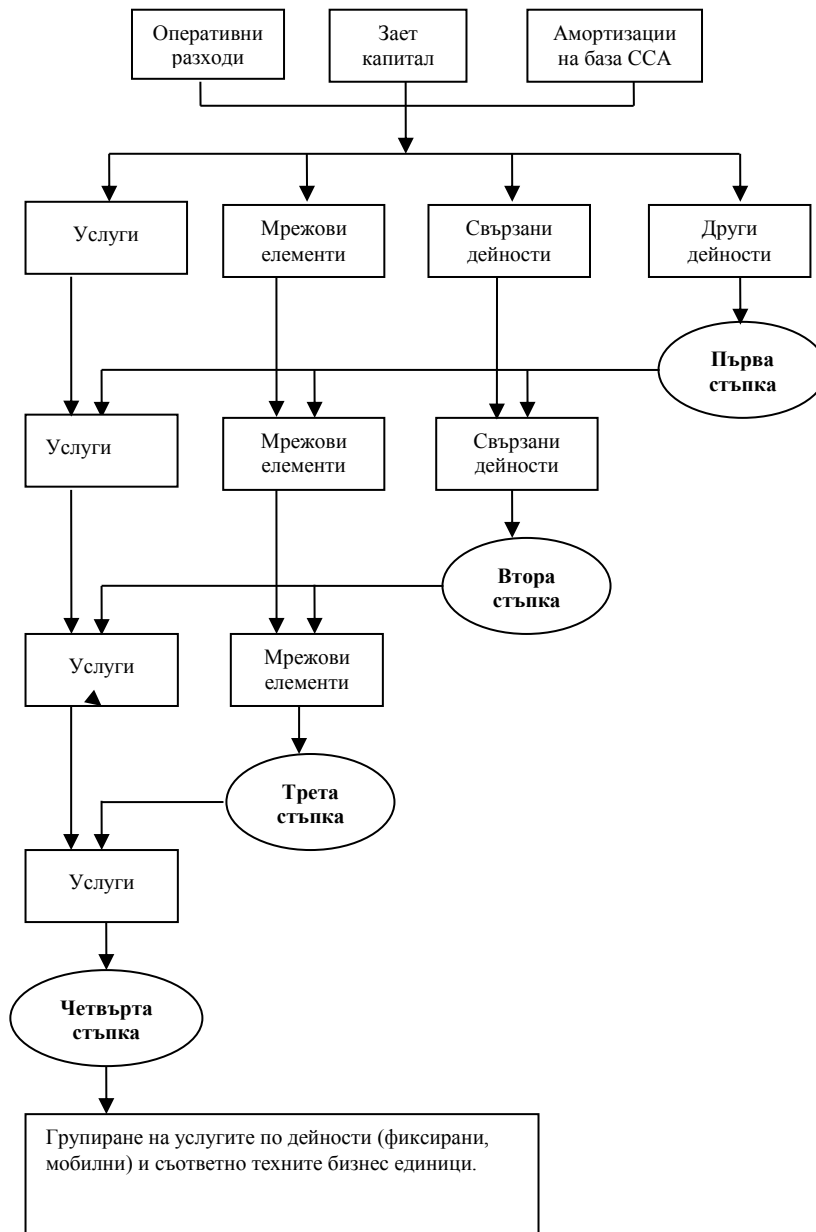
Стъпка 2 – разпределяне на „Свързани дейности” към „Мрежови елементи” и „Услуги”;

Стъпка 3 – разпределяне на „Мрежови елементи” към „Услуги”;

Стъпка 4 – групиране на „Услугите” по дейности, както са дефинирани за целите на разделното счетоводство.

Представената последователност на основните стъпки не изключва използването на подстъпки в процеса на разпределение, в случаите когато са мотивирани и обосновани предложени и от трите задължени предприятия, с цел постигане на по-достоверна финансова информация.

Фигура 2

3. Прилагане на основните принципи спрямо оперативните разходи и разходите за капитал, включително амортизационните отчисления

Процесът на разпределяне на разходите, описан по-горе в т. 2.1, по принцип се прилага и за оперативните, и за капиталовите разходи, включително и за амортизационните отчисления. Като начало оперативните и капиталовите разходи се групират в разходни категории, които се определят според структурата на предприятието и дейностите свързани с функционирането и поддържането на мрежата и с предоставянето на услуги. Категориите са следните:

- Амортизации;
- Разходи за снабдяване/доставка, инсталиране и поддръжка;

- Разходи за планиране и развитие на мрежата;
- Разходи за управление на мрежата;
- Разходи за маркетинг и продажби;
- Разходи за фактуриране и събиране на вземания;
- Разходи за услуги, предоставяни чрез оператор;
- Разходи за справочни услуги;
- Плащания към други предприятия, и
- Разходи за администрация и управление (Общи разходи или т.нар. „Други дейности”).

Таблица 3, по-долу описва най-общо **примерни** възможни методи за разпределяне на оперативните разходи, **без претенции за изчерпателност**.

Таблица 4, по-долу описва най-общо **примерни** възможни методи за разпределяне на разходите за капитал, **без претенции за изчерпателност**.

Представените в Таблица 3 **примерни** възможни методи за разпределяне на оперативните разходи не изключват използването на други, в случаите когато са мотивирани и обосновани предложени от задължено или от задължените предприятия, с цел постигане на по-достоверна финансова информация.

Представените в Таблица 4 **примерни** възможни методи за разпределяне на разходите за капитал не изключват използването на други, в случаите когато са мотивирани и обосновани предложени от задължено или от задължените предприятия, с цел постигане на по-достоверна финансова информация.

Таблица 3 – Методи за разпределяне на оперативните разходи			
Категория оперативни разходи	Описание	Метод за разпределение	Дейности към, които се разпределят
Амортизации	Амортизации	Разпределението на амортизациите трябва да следва разпределянето на активите, с които са свързани.	Към всички дейности, като следват разпределението на активите
Доставка и инсталиране на оборудване	Общата сума в разплащателната ведомост за разходите по доставка	Разходите за доставка се разпределят директно към мрежовите елементи и други съоръжения, или на базата на използваното време за инсталационна работа.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile and/or fixed network services)”.
	Инсталации/монтаж, договори и разходи за поддръжка	Инсталации/монтаж, договори и разходи за поддръжка директно към мрежовите елементи/други съоръжения на базата на инсталирани или поддържани съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Поддръжка и Ремонт	Общата сума в разплащателната ведомост за разходите	Разходите за Поддръжка и Ремонт се разпределят директно към мрежовите елементи и други съоръжения, или на базата на използваното време за работа по поддръжка и ремонт.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Други разходи	Другите разходи се разпределят директно към мрежовите елементи и други съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Разходи за планиране и развитие на мрежата	По разплащателната ведомост и ползвани външни услуги	Директно към мрежовите елементи/съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Разходи за управление на мрежата	По разплащателната ведомост	Разпределя се към мрежовите елементи/съоръжения на база използвано време от персонала за управление на всеки вид съоръжение.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Други разходи	Разпределя се към мрежовите елементи/съоръжения на база управлявани съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Разходи за маркетинг и продажби	По разплащателната ведомост	Директно към продукти/услуги, ако е възможно или разпределени на база работно време.	Предоставяне на мобилни и/или фиксирани услуги на дребно
	Разходи за продажба на оборудване	Разпределено услуги по потребителско оборудване в „Други дейности”.	„Други дейности”
	Публикуване на реклама Промоции Пазарни проучвания Дистрибуционни такси	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, или разходи за няколко услуги, рекламирани и промотирани заедно трябва да се разпределят между така свързани услуги на подходяща база.	„Други дейности”

	Други разходи		
Разходи за фактуриране и събиране на вземания	По разплащателната ведомост	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, или разпределени на база работно време.	„Други дейности” и част от тях към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
	Други разходи за фактуриране, включително лоши дългове.	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, или разпределени на база използваемост (брой отпечатани сметки)	„Други дейности” и част от тях към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
Разходи за услуги, предоставяни чрез оператор	По разплащателната ведомост	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, разходите за персонал, който отговаря за няколко услуги трябва да се разпредели между тях на базата на използвано време за изпълнение на задачата.	Предоставяне на мобилни и/или фиксирани услуги на дребно
Разходи за справочни услуги	По разплащателната ведомост и други разходи	Директно към продукти/услуги	Предоставяне на мобилни и/или фиксирани услуги на дребно
Плащания към други предприятия	Плащания за изходящ международен трафик	Директно към продукти/услуги	Предоставяне на мобилни и/или фиксирани услуги на дребно
	Плащания за договори по взаимно свързване	Директно към продукти/услуги	Предоставяне на мобилни и/или фиксирани услуги на дребно
Разходи за администрация и управление (Общи разходи)	Човешки ресурси	Разходите за функциониране на отдел ЧР трябва да се разпределят към персонала, за който отговаря отдела, използвайки базата, по която са разпределени и разходите по ведомост за заетия персонал в ЧР.	Към всички
	Финансов и административен отдел	Ако са свързани определено с продукт/услуга или дейност съответно	Към всички
	Разходи за сгради и наем	Разходите трябва да са разпределени същия начин, по който са разпределени земята и сградите	Към всички
	ИТ	Разпределени към поддържани приложения на базата на използвани компютри за поддържане на всяко едно приложение. Разпределенията към приложенията разходи след това се отнасят към тези продукти услуги, които те поддържат.	Към всички

Таблица 4 – Методи за разпределение на зетия капитал (останалите неотнoсими разходи трябва специално да се идентифицират от предприятието и те ще се третираг отделно от КРС)*			
Категория активи и задължения	Описание	Метод за разпределение	Дейности към, които се разпределят
А. Материални активи			
1. Мрежови – основни: Комутационно оборудване	Локални централи	Директно към „Достъп” или към „мрежови компоненти където е възможно. В противен случай се разпределят към мрежа за достъп и към мрежови компоненти на базата на свързаните разходи за оборудване, необходимо за осигуряване на клиентските линии и частите за насочване на трафика, съответно. Локалните комутационни мрежови компоненти могат да се разпределят на базата на използвани секунди.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Тандемни централи	Директно към мрежовите компоненти. В противен случай на базата на използвани минути.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Международни централи	Директно към мрежовите компоненти. В противен случай на базата на използвани минути.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Комутационно оборудване за специални мрежови услуги	Директно към „Опорна мрежа”, ако е подходящо/изисквани от регулаторен режим или към специални услуги осигурявани от друга мрежа – например комутационното оборудване за пренос на данни трябва да се разпредели директно към услугите за пренос на данни.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services) и „Други дейности”
	Друго комутационно оборудване	Директно към мрежовите услуги, където е възможно. В противен случай на към други комутационни мрежови компоненти на базата на използваемостта на оборудването.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
1. Мрежови – основни: Оборудване за пренос	Оборудване, необходимо за пренос на трафик	Директно към мрежови компоненти, където е възможно. В противен случай разпределено на базата на използваемостта на трасето.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Кабели и жици	Директно към мрежови компоненти, където е възможно. В противен случай разпределено на базата на частта използвана за предоставяне на различните услуги.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Оборудване за local loop	Директно към продукти, където е възможно (например идентифицирано ISDN оборудване). В противен случай разпределено между услугите за достъп на базата на използваемост на линиите.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Радио и сателитно	Директно към мрежовите компоненти, където е възможно. В	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани

	оборудване	противен случай разпределено на базата на използвани канали.	мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
	Преносно оборудване за специални мрежови услуги	Директно към специфични не-PSTN/не-ISDN услуги, предоставяни от мрежата – например оборудването за пренос на данни се отнася директно към услугите за пренос на данни.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
	Международни/подводни кабели	Директно отнесени към мрежовите компоненти, където е възможно. В противен случай разпределени на база на използваемостта им.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
1. Мрежови – основни: Други мрежови активи	Специални мрежови съоръжения	Съоръжения или оборудване, които се използват единствено за предоставяне на специална услуга трябва да се разпределят директно към нея. Примерно: интелигентно мрежово оборудване, оборудване за пренос на данни, ММ оборудване.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services) и към „Други дейности”.
	Оборудване в помещения на крайни потребители	Директно към продукти и услуги	Към „други дейности”
	Обществени телефони и свързано с тях оборудване	Директно към услугата	„Услуги на дребно”
2. Поддържащи мрежата съоръжения	Канали	Канализацията може да се разпредели към кабели и жици и да се разпределят както тях.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
	Енергия	Разпределят се към мрежовите-основни активи на базата на енергията, която използва всяко едно от съоръженията – киловат на час. Активите следва да се разпределят към продуктите както свързаните мрежови основни активи.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
	Система за управление на мрежата	Разпределят се към мрежовите основни съоръжения а всяка мрежа на базата на използваемостта на системата от всяко съоръжение – изразходвано време за контрол на локални централи и т.н. Разходите трябва да се отнесат по същия начин както групите свързани мрежови основни активи.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
3. Немрежови активи	Земя и сгради	Разпределят се към продукти/услуги и мрежови компоненти на базата на заемана площ за поддръжка на продукти/услуги и мрежови компоненти.	Към всички
	Компютри	Разпределят се към приложенията управлявани от оператора на базата на използваемостта на компютри за поддръжане на приложението. Разходите разпределени към приложенията могат тогава да се разпределят към тези продукти/услуги, които поддържат.	Към всички
	Моторни превозни средства	Разпределят се към продукти и мрежови компоненти на базата на използваемост.	Към всички

	Обзавеждане и офис оборудване	Разпределят се към продукти и мрежови компоненти на базата на използваемост	Към всички
Б. Нематериални активи			
	Нематериални фиксирани активи	Директно към продуктите, където е възможно. Тези, които не могат да се отнесат директно или са неотносими следва да се отнасят на избрана подходяща база, съгласувана с НРО.	Към всички
В. Работещ капитал			
Фиксирани инвестиции в активи:	а) инвестиции финансови активи	Директно към други дейности	Към други дейности
	б) инвестиции в несвързани дейности	Директно към други дейности	Към други дейности
	в) други инвестиции	Директно към услугата, с която е свързана инвестицията. В противен случай разпределена на базата на използваемост	Към всички
	г) краткосрочни инвестиции (вкл. Налични пари по банкови сметки и каса)	Директно към дейности, където е възможно. В противен случай на базата на оперативните нужди на всяка дейност.	Към всички
	д) Стоки	Директно към продукти/услуги	Към всички
	е) търговски дебитори	Търговските дебитори могат да се разпределят към продукти/услуги на база на информацията от билинг системата, където е възможно. Неотносимите сметки трябва да се отнесат на избрана база, съгласувана с НРО.	Към всички
	ж) други дебитори	другите дебитори могат да се разпределят към продукти/услуги на база на информацията от билинг системата, където е възможно. Неотносимите сметки трябва да се отнесат на избрана база, съгласувана с НРО.	Към всички
	з) Търговски кредитори	Търговските кредитори трябва да се отнесат директно към продукти и услуги, ако е възможно. Неотносимите сметки трябва да се отнесат на избрана база, съгласувана с НРО.	Към всички
	и) дългосрочни провизии	Директно към дейностите, които ги изискват	Към всички
	й) задължения за данъци и дивиденди	Не се изисква разпределение. „виж краткосрочни инвестиции”	Към всички

* Това са категориите активи и методи за разпределение съгласно Препоръка на Европейската комисия (ЕК) от 8 април 1998 г. относно взаимосвързаността на либерализирания далекосъобщителен пазар (част 2 – Отделна счетоводна отчетност и отчитане на себестойността (98/322/ЕО).

4. Разходи за капитал и зает капитал

Съгласно чл. 13.1. от Директива 2002/19 ЕО (директива за достъпа), когато регулаторният орган налага задължения за ценови контрол на цените по взаимно свързване и/или достъп трябва да се вземат под внимание направените от предприятието инвестиции, като се предвиди обоснована норма на възвращаемост на зетия капитал при отчитане и на поетия риск.

В тази връзка КРС счита, че при определянето на разходите за капитал на задължените предприятия следва да се отчита средно претеглената цена на зетия капитал.

4.1. Цена на капитала

Цената на капитала на предприятието следва да отразява алтернативната цена на инвестираня в мрежови елементи и други свързани активи капитал. Средно претеглената цена на капитала (Weighted average cost of capital - WACC) следва да се определя по формулата:

$$WACC = r_e \cdot E/(D+E) + r_d \cdot D/(D+E)$$

където:

r_e е цена на собствения капитал в проценти,

r_d е цената на зетия капитал в проценти,

E е общата стойност на собствения капитал,

D е общата стойност на привлечен капитал.

Среднопретеглената цена на капитала преди лихви и данъци се определя въз основа на следната формула:

$$WACC = \frac{r_e}{1-t_e} * \frac{E}{(D+E)} + r_d * \frac{D}{(D+E)};$$

като t_e е корпоративният данък върху печалбата по Закона за корпоративното подоходно облагане, в проценти.

Среднопретеглената цена на капитала може да бъде диференцирана спрямо нивото на риска относимо към дезагрегираните дейности, бизнес единици или услуги. Като отчита, че към настоящия момент, не са налице публични данни за измерване на системния риск в българската икономика, КРС е на мнение, че диференцирането на среднопретеглената цена на капитала следва да бъде ограничено до дейностите по предоставяне на: фиксирани телефонни услуги и на мобилни телефонни услуги, при отчитане на нивата на риска за тези дейности, прилагани в държавите-членки на Общността.

С оглед на съгласуваност и съпоставимост на финансовите резултатите получени от разделното счетоводство и моделите за определяне на дългосрочни допълнителни разходи (BULRIC) е необходимо използването на един и същ подход за изчисляване на средно претеглена цена на капитала (WACC). Определянето на среднопретеглената цена на капитала е предмет на отделна обществената консултация.

4.2. Средно претеглена цена на капитала и стойност на капитала

Средно претеглената цена на капитала (WACC) следва да бъде приложена като цена на капитала за мрежовите елементи и други свързани активи за да се определи необходимата норма на възвращаемост. Докато определянето на стойността на зетия и собствения капитал на предприятието като цяло може да е лесно, то за отделните дейности не е така, тъй като решенията за дългово финансиране са предимно корпоративни решения, взети според различни фактори. Така, че задължността на предприятието може да не е съобразена с потребностите за финансиране на индивидуалните дейности. За това е необходим алтернативен подход за определяне на стойността на капитала за регулираните пазари.

Единият от подходите се получава от следното равенство на баланса:

Собствен капитал + Задължения (дългосрочни/нетекущи) = нетни активи⁴⁸

От това следва, че стойността на капитала на регулираните дейности може да бъде определен чрез разпределяне на нетните активи или зетия капитал. Това разпределение трябва да се извърши на базата на причинно-следствената връзка и съгласно методологията за оценка на настоящата стойност (current valuation methodologies), използвайки ССА (Current Cost Accounting) разходна база.

4.3. Зает капитал. Идентифициране на мрежовите елементи и начин на отнасянето им към услугите

С решение № 1252 от 12.10.2009 г. КРС поиска от задължените предприятия БТК, Теленор и А1 информация относно структурата на мрежите, мрежовите елементи включени в тях и предложения за критерии и подходи за отнасянето им към дефинираните бизнес единици. В отговор предприятията внесоха писма с вх. № № № 04-04-658/26.11.2009 г. от БТК, 04-04-602/23.11.2009 г. от „Космо България Мобайл” ЕАД и 04-04-602/23.11.2009 г. от „Мобилтел” ЕАД. Въпреки несъвършенствата на представената информация, КРС е отчела, доколкото това е възможно, внесените от предприятията данни при дефинирането на мрежовите елементи на фиксирана и мобилна мрежа.

Примерен списък на мрежовите елементи на фиксираната и мобилната мрежи е представен в Приложение 3 към настоящия документ. Предложеният списък е примерен и следва предприятията да го допълнят и променят в зависимост от спецификите на архитектурата, организацията и управлението на своите мрежи.

За целите на формиране на цените, КРС счита, че предприятията следва да вземат под внимание и средната стойност на зетия капитал през даден период вместо зетия капитал в определен момент от време към края на финансовата година, защото в определен момент от времето стойността може да не представя средното ниво на зетия капитал на предприятието. За това сметките следва да отразяват средният зет капитал, изчислен на база началото и края на периода (календарната година), вместо стойността в края на годината.

---

⁴⁸ Нетни активи = дългосрочни/нетекущи/фиксираны активи + краткотрайни/текущи активи – краткотрайни задължения.

4.4. Необходимост от последователност при третирането на заетия капитал

Представеното в таблица 4 разпределение на капитала е примерно и както вече беше посочено по-горе не изключва използването на други, в случаите когато са мотивирани и обосновани предложени от предприятията, с цел постигане на по-достоверна финансова информация. При изготвяне на предложения за разпределяне на капитала, предприятията следва да отчитат следното:

- Необходимостта от последователност между третирането на активите, разходите и приходите, свързани с тях;
- Включването или изключването на части от капитала трябва да се отразява в WACC. Тези два ефекта се компенсират взаимно от гледна точка на цялостния ефект върху възвращаемостта за предприятието.

5. Приходи

Някои приходи от предоставяне на мобилни/фиксираните мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services) могат директно да се отнесат към услугите, с които са свързани, на базата на счетоводната информация и информацията от системата за фактуриране. Тези приходи, които не могат да се отнесат директно, следва да се разпределят на базата на причинно-следствената връзка.

5.1. Примери за отнасяне на приходите към бизнес единиците

Приходите от плащания за изграждане на свързване към телефонна мрежа на крайни потребители (различни от тези за изграждане на точка за взаимно свързване) се отнасят към бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”.

Месечните приходи от абонамент на краен потребител за абонатна линия (абонаментни такси) също следва да се отнесат към бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”.

Приходите от отдадени под наем линии следва да се отнасят към бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”, когато линиите са наети за собствени нужди на крайни потребители (включително и предприятия).

Приходите от линии под наем отдадени на други предприятия, за целите на предоставяне на електронни съобщителни услуги, съгласно договори за отдаване на абонатни линии под наем на едро и договори за необвързан достъп се отнасят към бизнес единицата „Предоставяне на мобилни/фиксираните мрежови услуги на едро” (Wholesale mobile and/or fixed network).

Приходите от предоставяне на достъп до фиксираната телефонна мрежа като част от универсалната услуга, от предприятие със задължение за предоставяне на универсална услуга, следва да се отнасят към бизнес единицата „Предоставяне на фиксирани услуги на дребно”.

Приходите от услуги по взаимно свързване, свързани с обема на трафика се разпределят към бизнес единицата „Предоставяне на мобилни/фиксираните мрежови услуги на едро” (Wholesale mobile/fixed network services).

Приходите от осъществени повиквания се разпределят към съответната услуга от бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”.

Приходите от наем и продажби на крайни телефонни или факс устройства се отнасят към „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

Приходите от реклами се отнасят към бизнес единица „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

Приходите от инженерни консултантски услуги, несвързани с услугата взаимно свързване се отнасят към „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

Други приходи

Предприятията могат да реализират приходи и от не електронни съобщителни услуги, следователно следвайки принципите на причинно- следствена връзка те ще се отнасят към продуктите и услугите, с които са свързани.

Пример за такива приходи могат да са приходи от отдаване под наем на части от помещения, ползвани от бизнес единицата „Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services). Тези приходи могат да се отнесат към аналитична сметка „отдаване под наем на помещения” или направо към „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

5.2. Приходи от инвестиции във фиксирани активи (дълготрайни материални активи)

Ако инвестициите са във фиксирани активи, които се ползват при предоставянето на услуги от бизнес единиците „Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services) или „Мобилни/фиксирани услуги на дребно” съгласно принципите на причинно-следствената връзка, те следва да се разпределят към съответните услуги от тях. Но ако инвестициите са в активи, които не участват в предоставянето на електронни съобщителни услуги, те следва да се отнасят към бизнес единицата „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

5.3. Приходи от инвестиции в текущи активи (краткотрайни материални активи)

Приходи от инвестиции в текущи (краткотрайни материални активи) следва да се отнасят към бизнес единиците и дейностите по същите принципи, по които се отнасят и инвестициите в дълготрайните материални активи.

6. Методология и принципи за определяне и отнасяне на трансферните разходи и приходи

Задължението за равнопоставеност изисква от задължените предприятия да доказват, че предоставят мрежови услуги на други предприятия при условия и цени, които са еквивалентни на тези, при които тези услуги се ползват за предоставянето на услуги на дребно.

За да докажат изпълнението на задължението за равнопоставеност при предоставяне на услуги на едро, задължените предприятия следва да отчетат трансферните разходи и приходи във формите на регулаторните отчети.

Трансферните разходи и приходи са транзакциите между дезагрегираните бизнес единици и услуги на вертикално интегрирано предприятие. Те следва да бъдат определени за единица и да са еквивалентни на приходите, които биха били получени ако услугата се предоставя на друго предприятие.

За целите на разделното счетоводство се приема, че бизнес единицата „Мобилни/фиксираны услуги на дребно” (Retail) заплаща същата стойност за услуга на едро, каквато се заплаща от друго предприятие.

Информацията за трансферните разходи и приходи следва да бъде в съответствие със следните принципи:

а) трансферните приходи или разходи трябва да се разпределят по услуги и бизнес единици или дезагрегираните им дейности (услуги) в съответствие с причинно-следствената връзка между съответната дейност/услуга, която води до генериране на приходите или пораждаване на разходите;

б) отнасянето на трансферните разходи или приходи следва да бъде обективно и да не показва намерение за облагодетелстване на някоя бизнес единица или дезагрегираните услуги;

в) трябва да има последователност в счетоводното третиране на трансферните разходи или приходи през различните години;

г) използваните методи за разпределяне на трансферни разходи или приходи следва да бъдат прозрачни. Всеки трансферен приход или разход следва да бъде ясно обоснован. Всички използвани бази за разпределение трябва да бъдат подробно обяснени;

д) трансферните разходи или приходи за предоставяне на услуги в рамките на предприятието се определят като употреба на услуга и плащане за единица;

е) трансферните разходи или приходи за предоставяне на услуги в рамките на предприятието трябва да бъдат еквивалентни на цените (тарифите), които биха били посочени за заплащане при ползване от друго предприятие на услугата;

ж) регулаторните отчети следва да показват трансферните разходи или приходи между отделните бизнес единици и дезагрегираните им услуги;

з) по отношение на услуги на дребно, при които няма пряк еквивалент на едро, трансферната цена следва да се основава на национална еквивалентна услуга на едро.

Цената следва да бъде определена на равнище, при което операторът на мрежата би таксувал други оператори за такава услуга, ако тя се предлагаше извън дружеството. В подкрепа на използваната цена следва да се представи анализ и доказателства.

Методологията за определяне на трансферните разходи се прилага последователно в годините.

V. Подходи за определяне на разходите

1. Видове подходи за определяне на разходи за предоставяне на електронни съобщителни услуги

В регулаторната практика най-често ползваните подходи за определяне на разходите по услуги са:

- разходът за предоставянето на допълнителната услуга се определя като се приема, че предприятието не предоставя други услуги и съответно всички общи разходи се отнасят към тази допълнителна услуга, т.нар. „Stand-alone cost (SAC);
- разходът за предоставянето на допълнителната услуга се определя като се разпределят абсолютно всички разходи на предприятието, включително общите разходи, т.нар. „Fully allocated cost (FAC)” или “Fully distributed cost (FDC)”;
- определяне на перспективните дългосрочни допълнителни разходи (ДДР) или Long Run Incremental Cost (LRIC) за допълнителната услуга.

От така посочените варианти, КРС счита, че за определяне на разходите за услуги, предоставяни на регулирани пазари на едро и дребно от предприятия с наложено задължение за разделно счетоводство следва да се основава на подхода на „пълно разпределение на разходите” (FDC/FAC).

2. Разновидности на разходните бази за определяне на разходите

Във финансовото счетоводство разходите, активите, пасивите и приходите се представят по техните исторически стойности, т.нар. разходна база по исторически цени (Historical Cost Accounting - HCA), която понякога дава недостатъчна информация за целите на регулирането. За да бъде отчетен ефектът от промяната на цените, вследствие на инфлация и бързото технологично развитие в сектора, е необходимо стойностите на активите да бъдат оценени въз основа на разходна база по т.нар. текущи цени (Current Cost Accounting - CCA). Определянето на текущата (настояща) стойност на активите следва да се извършва при спазване на международните счетоводни стандарти и при ползване на следния метод:

➤ Метод за оценка по брутни разходи за подмяна (Gross replacement cost – GRC)

При този метод за преоценяването на активите могат да се използват пазарните цени, към които се добавят, ако са необходими, и разходите за монтаж и инсталиране на актива. Това са разходите за придобиване на идентичен или на модерен еквивалент на актива (МЕА), като се има предвид, че в телекомуникационния сектор, поради бързото развитие на технологиите рядко един актив се подменя с идентичен, поради морално остаряване. Ефектът от оценката на активите намира отражение върху печалбата или загубата като увеличава или намалява печалбата изчислена на базата на историческите счетоводни данни (Положителна/Отрицателна репутация). За целите на регулаторните отчети получената положителна/отрицателна репутация се третира по същия начин като амортизационните отчисления, като с увеличението на стойността на актива се намаляват разходите, а с неговото намаление разходите се увеличават.

Брунтните разходи за подмяна ще са равни на нетните разходи за подмяна и на историческите разходи само тогава, когато активът е закупен в същия отчетен период за който се изготвят регулаторните счетоводни сметки и затова е и в началото на своя полезен икономически живот.

В регулаторния отчет на зетия капитал активите следва да се отразяват по тяхната нетна текуща стойност за подмяна (Net Current Replacement Cost).

Амортизационните отчисления се изчисляват на базата на текущите стойности на активите като могат да се използват същите методи, които се ползват за целите на историческото финансово счетоводство. В общия случай активите с отчетна стойност равна на нула, т.е. напълно амортизираните, но които още се използват приемат нетна текуща стойност на подмяна нула за целите на регулаторните отчети. Тяхната текуща (настояща) стойност се променя и намира отражение в регулаторните отчети при доказано закупуване на модерен техен еквивалент.

Друга възможност за изключения от общия случай е, когато КРС е определила за целите на регулаторното счетоводство да се прилага продължителност на полезния живот на даден актив, различна от продължителността използвана при изчисление на амортизационните отчисления при изготвянето на годишните финансови отчети.

Методът за брутни разходи за подмяна (GRC) отразява разходите да закупуване на всеки актив на база текущи цени и следва да са изчислени с помощта на:

- абсолютна оценка (т.е. текуща цена по необходим обем);
- индексирана историческа стойност, когато в рамките на живота на актива се прилага ценови индекс;
- исторически стойности могат да бъдат използвани за неотдавна закупени активи.

Модерен еквивалент на актива (МЕА) е метод при който съществуващият актив е морално остарял и стойността му се заменя с модерен еквивалент на актива (МЕА) и се определя с помощта на наличен в момента актив, постигащ същата функционалност. Възможно е да са необходими удръжки, за да се отчетат разликите в равнището на функционалност или необходимите експлоатационни разходи между МЕА и първоначалния актив, каквито могат да бъдат:

- Изчисляване на амортизацията по метода за определяне на разходите на база текущи цени (ССА), и оттам корекция за допълнителна амортизация;
- Изчисляване на остатъчната амортизация;
- Изчисляване на нетните разходи за подмяна (NRC), за да се отрази капиталовата стойност на актива, която трябва да се използва при изчисляването на цената на капитала;
- Изчисляване на печалбите или загубите от държането и прилагането им към експлоатационните разходи (като се допуска, че се използва „поддръжка на финансовия капитал“);
- Корекции на полезния живот на актива.

Първоначалното прилагане на метода за определяне на разходите на база текущи цени (ССА) изисква осъществяването на две оценки на дълготрайните активи, тъй като стойностите по метода на brutните разходи за подмяна (GRC) са необходими както за началния, така и за крайния баланс за съответната финансова година.

КРС счита, че за въвеждането на разделното счетоводство предприятията следва да разработят „Методологии”, използвайки подход на „пълно разпределение на разходите” (FDC/FAC), като извършат оценка по настояща стойност на активите, по т.нар. информация за разходите, оценени въз основа на разходна база по т.нар. текущи цени (ССА). За тази цел предприятията следва да предложат групиране на активите си, с оглед използването на най-подходящ метод за оценка на настоящата им стойност. Получените резултати по метода FDC/FAC следва да бъдат представени, така че да може да се определи:

- какъв е дялът на общите разходи от съвкупните разходи на предприятието за отчетения период, по начин който позволява отчитане на тенденциите за увеличението им или намалението им;
- какъв е дялът на общите разходи от съвкупните разходи за единица услуга.

Във формите на регулаторните отчети предприятията следва да представят стойностите на активите, оценени по настояща стойност (ССА), като отделно се покаже и разликата между историческата стойност (НСА) и настоящата стойност (ССА).

VI. Определяне на капитала на предприятието

В случай, че бъде възприето разходите да се оценяват по текуща стойност, то възниква въпросът относно избора на най-подходящ подход при определяне на капитала на предприятието. В тази връзка са възможни два подхода:

- „поддръжка на оперативния капитал”, при който се взема предвид поддържането на оперативния капацитет на компанията. Поддържането на капитала при този подход изисква компанията да притежава толкова оперативен или производствен капацитет в края на периода, колкото в началото на периода. При този подход печалбата се определя, след като се приспадне необходимата сума за поддържане на физическия капацитет на актива.
- „поддръжка на финансовия капитал”, при който се взема предвид поддържането на финансовия капитал на компанията по текущи цени. Капиталът се поддържа така, че реалната стойност на акционерния капитал в края на периода да бъде на същото ниво както в началото на периода. Чрез този подход печалбата се определя след заделянето на необходимата сума за поддържане на финансовата стойност на актива или на бизнеса.

Използването на подхода „поддръжка на оперативния капитал” може да е свързан с недостатъчна или прекалена възвръщаемост (в зависимост от това дали специфичната за дадения актив инфлация е по-ниска или по-висока в сравнение с общата инфлация), докато при подхода „поддръжка на финансовия капитал” възвръщаемостта на капитала ще бъде

равна на изискваната възвръщаемост (измервана чрез цената на капитала), независимо дали разходите за подмяна нарастват или намаляват в сравнение с общото ценово равнище. Ако за база се използва информацията от текущото разходно счетоводство, считаме че подходът „поддръжка на финансовия капитал” е по-подходящ.

Като отчита изложеното по-горе КРС счита, че следва да бъде използван подходът „поддръжка на финансовия капитал” и разходите да се оценяват по текуща стойност.

VII. Изисквания към формата и съдържанието на регулаторните отчети

A. Общи изисквания

1. Задължените предприятия следва да спазват настоящите изисквания при подготвянето и представянето на регулаторните си отчети.

2. КРС си запазва правото да прави промени и да дава насоки по изпълнението на настоящите изисквания, при спазване принципите на прозрачност и предвидимост.

3. Задължените предприятия са длъжни да спазват дадени от КРС насоки по изпълнението на настоящите изисквания.

4. Задължените предприятия следва да изготвят регулаторни отчети за въведените изисквания за разделяне на счетоводната информация за всяка финансова година, считано от 2012 г., при съблюдаване на т. 9 и т. 12. от настоящия документ.

Б. Изисквания при изготвяне на регулаторните отчети

5. Задължените предприятия следва да изготвят регулаторните отчети за всяка финансова година по образците на Приложение 4 от настоящия документ „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”.

6. Задължените предприятия следва да изготвят регулаторните отчети съобразно одобрената от КРС разходна база. Разходната база се определя по текущи (настоящи) стойности (ССА), като стойността на активите по ССА се определя за всяка отчетна година. Разликите между историческите и настоящите стойности на активите следва да са отразени в регулаторните отчети отделно.

7. Задължените предприятия следва да използват в методологията за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите одобрения от КРС подход на разпределение на разходите за услугите на едро и дребно, спазвайки принципа на причинно-следствената връзка (АВС метод).

8. Задължените предприятия следва да осигурят последователното прилагане през годините на счетоводната политика, както и нейното спазване.

9. В регулаторните отчети следва да се представят и сравнителни данни за предходната година:

9.1. На текущата (настояща) стойност и на разликите между историческите и текущите стойности на активите, при условията на т. 6.

9.2. На средната цена на единица услуга, получена въз основа на одобрения от КРС подход за разпределение (Приложения от № 4.4.1. до № 4.4.10.)

10. Задължените предприятия следва да гарантират, че представените в регулаторните отчети данни са верни, проверени и съгласувани.

11. Задължените предприятия следва да съхраняват счетоводните записи към регулаторните отчети 5 години след предоставянето им на КРС.

В. Предоставяне и публикуване на регулаторни счетоводни документи

12. Задължените предприятия следва да предоставят на КРС на хартиен и електронен носител регулаторните отчети, по т. 5, както и придружаващите ги обяснения и документи, съобразно т. 13, след приключване на финансовата година, но не по-късно от 30 юни на годината следваща отчетния период.

13. В срока по т. 12 задължените предприятия следва да изготвят и предоставят на КРС към регулаторните отчети следните придружаващи отчетите обяснения и документи:

- Детайлизирани методи за разпределение (FDC/FAC и ABC), бази за разпределение на разходите, които не могат да бъдат директно отнесени по отделните бизнес единици и услуги, където е приложимо, начин на определяне на стойността на използваните бази за разпределение на разходите;
- Списък на мрежовите елементи в мрежата на предприятието, в съответствие с който се разпределят съответно оперативните и капиталовите разходи към включените в този списък, мрежови елементи, устройства, съоръжения и оборудване;
- Детайлизирана методология за преценка на активите и определяне на настоящата им стойност и изчисляване на WACC;
- Прилагана счетоводна политика при изготвяне на регулаторните отчети;
- Матрица (форма), обобщаваща всички трансферни разходи/приходи между различните регулаторни отчети на бизнес единици;
- Отчети за среден разход на мрежови елемент;
- Изчерпателни дефиниции за дезагрегирани дейности/услуги на бизнес единиците, с оглед яснота по отношение на конкретното им съдържание;
- Описание на процеса на отразяване на трансферни разходи/приходи, който се прилага за целите на разделното счетоводство.

14. В срок до пет месеца, считано от датата на предоставяне на регулаторните отчети и придружаващите ги обяснения и документи, КРС се произнася относно съответствието на отчетите с изискванията, посочени в настоящия документ „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”.

15. Задължените предприятия следва да публикуват на интернет страниците си регулаторните отчети, при спазване на изискванията за опазване на търговската тайна, в

срок до две седмици след уведомяване на предприятията за произнасянето на КРС, че регулаторните отчети съответстват на изискванията на регулатора.

Г. Поддържане на счетоводни записи

16. Задължените предприятия следва да водят счетоводни записи, така че да могат отделно да се идентифицират по пазари на едро и дребно, по дейности на едро и дребно и по услуги на едро и дребно.

17. Счетоводните записи следва да са в съответствие с условията, описани в придружаващите регулаторните отчети счетоводни документи.

18. Задължените предприятия следва да поддържат регулаторното си счетоводство така, че при поискване да могат да се предоставят месечни регулаторни отчети на хартиен и електронен носител.

Д. Изменения на изискванията за „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”

19. Настоящите изисквания за изготвяне на регулаторни отчети и придружаващите ги счетоводни документи при необходимост могат да се променят и/или актуализират ежегодно:

- по предложение на задължените предприятия, внесено не по-късно 30 юни на съответната година и отнасящи се за следващия отчетен период след одобрение от страна на КРС;
- по инициатива на КРС, за което предприятията са уведомени не по-късно от 30 юни на съответната година и се отнасят за следващия отчетен период;
- по инициатива на КРС, без оглед на срока, в предходните два булета, в случаите, когато се налага изменение на настоящите изисквания за „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство” във връзка с решение на КРС по пазарен анализ и определяне на предприятие със значително въздействие на съответен пазар, когато задължението за разделно счетоводство е наложено, променено или отменено.

Заклучение

Ползи от въвеждането и прилагането на разделното счетоводство има не само за целите на регулаторната дейност, но и за самото предприятие. Резултатите, получени чрез прилагането му, ще допринесат и за вземането на адекватни управленски решения от мениджърския екип на предприятието, тъй като ще позволяват извършването на вътрешнофирмени анализи, както на рентабилността от предоставянето на различните услуги на пазари на едро и дребно, така и на ефективността на дейността.

Приложение 1

Дефиниции на бизнес единиците

1. Бизнес единици „Предоставяне на фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро (Wholesale)”

Тези бизнес единици следва да включват фиксирани/мобилни мрежови услуги, предоставяни на пазара на едро на други предприятия и фиксирани/мобилни мрежови услуги, които се ползват при предоставяне на фиксирани/мобилни услуги на дребно. От една страна това са мрежовите услуги за комутиране и пренос, което позволява на краен потребител на едно предприятие да се свързва с крайни потребители на същото или друго предприятие, или да има достъп до услуги, предлагани от друго предприятие. От друга страна тези бизнес единици обхващат и услугите на едро, предоставяни на други предприятия за изграждане физическа свързаност към мрежата на предприятието с цел предоставяне фиксирани/мобилни услуги на дребно, както и поддържането и експлоатацията на тази свързаност.

Регулаторните отчети за бизнес единиците „Предоставяне на фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро” включват разходите, приходите, активите и пасивите, свързани с предоставянето на услуги по комутация и пренос на повикване в мрежата на предприятието, на повикване към други мрежи и за осигуряване и експлоатация на физическа свързаност за реализиране на взаимно свързване с други мрежи. Към тези бизнес единици се отнасят всички оперативни разходи за експлоатация и поддръжка на мрежовите елементи (активите) от GSM,UMTS и/или LTE мрежа и от фиксираната мрежа, чрез които се осъществява комутацията и преноса на сигнали в мрежата и при реализиране и поддържане на взаимно свързване. Част от оперативните разходи и от активите отнесени към тези бизнес единици се отнасят, според подходящ критерий, към предоставяните трафични услуги и към услугите за достъп на едро, докато оставащата част следва да се отнася към „Фиксирани/мобилни услуги на дребно”, отразявайки разходите за предоставянето на услуги на свои абонати, както е показано на Фигура 1. **Част от приходите от бизнес единицата „Фиксирани/мобилни услуги на дребно” са трансферни приходи към „Фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро” и се остойностяват по прилаганите от предприятието цени на едро.**

2. Бизнес единици „Фиксирани/мобилни услуги на дребно (Retail)”

Тя включва всички дейности за продажба на телефонни услуги на крайните потребители, в т.ч. абонатни линии, линии под наем, повиквания, обществени телефони, предоставяне на справочна информация и предоставяне на SIM карти.

Регулаторните отчети за бизнес единицата „Фиксирани/мобилни услуги на дребно” включват разходите, приходите, активите и пасивите, свързани с предоставянето на тези услуги на крайните потребители. Разходите отнесени в „Фиксирани/мобилни услуги на дребно” включват трансферните разходи, свързани с употребата на мрежовите ресурси и услугите, предоставяни от „Предоставяне на фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро”, маркетинговите и билинг разходите, свързани с предоставяне на услугите на крайните потребители. Тук се отнасят всички разходи, приходи, активи и пасиви за дейностите по продажба на фиксирани/мобилни услуги на крайните потребители, в т.ч.

абонатни линии, линии под наем, повиквания, предоставяне на справочна информация, SIM карти и др.

3. Бизнес единица „Други дейности по ТЗ”

Обикновено предприятията предоставят широка гама от други услуги, свързани с продажба на крайни устройства и аксесоари към тях, включително отдаване под наем, ремонт и поддръжка на оборудването на крайните потребители. В допълнение, те могат да имат интереси в дейности различни от телекомуникациите. За целите на разделното счетоводство, разходите, приходите, активите и пасивите, свързани с тези услуги се идентифицират отделно.

Забележка: В случаите, когато за предоставянето на фиксирани и мобилни услуги за комутация и пренос се използва един и същ мрежови елемент/и (актив) на мрежата следва разходите за експлоатация и поддръжка, както и активите да се разпределят по подходящ критерий и към фиксираните и към мобилните трафични услуги. КРС счита, че в такива случаи е най-подходящо да се използва като база за разпределение (драйвър) съотношението на реализирания трафик от осъществяването съответно на мобилната услуга и фиксираната услуга.

Приложение 2

Списък на услугите, групирани според дефинираните бизнес единици, за които да се предоставят регулаторни отчети

I. Списък на услугите, предоставяни чрез мобилна мрежа, за които задължените предприятия следва да предоставят регулаторни отчети

1. Бизнес единица „Предоставяне на мобилни мрежови услуги на едро“:

1.1. Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към мобилен абонат:

1.1.1. Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2M on-net);

1.1.2. Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2M off-net);

1.1.3. Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2M on-net);

1.1.4. Терминиране на гласово повикване в мобилната мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друга мрежа (F2M off-net).

1.2. Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат⁴⁹:

1.2.1. Терминиране на гласови повиквания от мобилен абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (M2F on-net);

1.2.2. Терминиране на гласови повиквания от мобилен абонат на друго предприятие към фиксиран абонат на същото предприятие (M2F off-net);

1.2.3. Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (F2F on-net);

1.2.4. Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на друго предприятие към фиксиран абонат на предприятието (F2F off-net).

1.3. Терминиране на международни повиквания към мобилен абонат на предприятието.

1.4. Терминиране на международни повиквания в мобилната мрежа към фиксиран абонат на предприятието.

1.5. Генериране на повикване от мобилна мрежа.

---

⁴⁹ Това са фиксираните услуги, предоставяни от А1 и Теленор чрез мобилна мрежа. Към тези услуги БТК следва да отнася активи, пасиви, приходи и разходи само ако има случаи, в които предоставя фиксирани услуги на абонати чрез своята мобилна мрежа.

1.6. Изграждане на взаимно свързване:

- 1.6.1. с друга мобилна мрежа;
- 1.6.2. с фиксирана мрежа.

1.7. Поддръжка и експлоатация на изградено взаимно свързване:

- 1.7.1. с друга мобилна мрежа;
- 1.7.2. с фиксирана мрежа.

2. Бизнес единица „Предоставяне на мобилни услуги на дребно“:

2.1. Първоначално свързване (нетрафични услуги):

- 2.1.1. гласови услуги;
- 2.1.2. SMS, MMS;
- 2.1.3. мобилен интернет;
- 2.1.4. други услуги на дребно.

2.2. Месечен абонамент (нетрафични услуги):

- 2.2.1. гласови услуги;
- 2.2.2. SMS, MMS;
- 2.2.3. мобилен интернет;
- 2.2.4. други услуги на дребно.

2.3. Трафични услуги:

- 2.3.1. гласови услуги;
- 2.3.2. SMS, MMS;
- 2.3.3. мобилен интернет;
- 2.3.4. други услуги на дребно.

II. Списък на услугите, предоставяни чрез фиксирана мрежа, за които задължените предприятия следва да предоставя регулаторни отчети

1. Бизнес единица „Предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale)“:

1.1. Генериране на гласово повикване от фиксирана мрежа на предприятието:

- 1.1.1. Генериране на гласово повикване към фиксирана мрежа на предприятието (F2F on-net);
- 1.1.2. Генериране на гласово повикване към фиксирана мрежа на друго предприятие (F2F off-net);
- 1.1.3. Генериране на гласово повикване към мобилна мрежа на предприятието (F2M on-net);

1.1.4. Генериране на гласово повикване към мобилна мрежа на друго предприятие (F2M off-net);

1.1.5. Генериране на гласово повикване към мрежи извън страната (международни разговори);

1.1.6. Генериране на повиквания на едро (при ползване на услугата „избор на оператор”).

1.2. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа на предприятието;

1.2.1. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2F on-net);

1.2.2. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друго предприятие (F2F off-net);

1.2.3. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2F on-net);

1.2.4. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2F off-net);

1.3. Терминиране на международни повиквания във фиксираната мрежа на предприятието.

1.4. Изграждане на взаимно свързване:

1.4.1. Точка на TDM взаимно свързване;

1.4.2. 2048 kbit/s комутируем порт;

1.4.3. 2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие;

1.4.4. VoIP порт (10 Mbit/s);

1.4.5. Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s;

1.4.6. Изграждане на 19” шкафове в помещение за съвместно ползване.

1.5. Поддръжка и експлоатация на изградено взаимно свързване:

1.5.1. 2048 kbit/s комутируем порт;

1.5.2. 2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие;

1.5.3. VoIP порт (10 Mbit/s);

1.5.4. Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s;

1.5.5. Шкаф за съвместно ползване.

1.6. Необвързан достъп:

1.6.1. Изграждане на първоначално свързване:

1.6.1.1. Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия;

1.6.1.2. Съвместно ползване на достъп до абонатна линия;

1.6.1.3. Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия;

1.6.1.4. Предоставяне на тъмно влакно;

- 1.6.1.5. Физическо съвместно разполагане;
- 1.6.1.6. Дистанционно съвместно разполагане;
- 1.6.1.7. Виртуално съвместно разполагане.
- 1.6.1.8. Пренос (backhaul) при необвързан достъп.
- 1.6.2. Поддръжка и експлоатация на изградено свързване :
  - 1.6.2.1. Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия;
  - 1.6.2.2. Съвместно ползване на достъп до абонатна линия;
  - 1.6.2.3. Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия;
  - 1.6.2.4. Предоставено тъмно влакно;
  - 1.6.2.5. Физическо съвместно разполагане;
  - 1.6.2.6. Дистанционно съвместно разполагане;
  - 1.6.2.7. Виртуално съвместно разполагане.
  - 1.6.2.8. Пренос (backhaul) при необвързан достъп.
- 1.7. Достъп до подземна канална мрежа
  - 1.7.1. Полагане на кабел/кабели в каналната мрежа:
    - 1.7.1.1. Техническо проучване на подадено заявление с дължина на трасето до 1 км., включително;
    - 1.7.1.2. Достъп и контрол при полагане на кабели за трасе с дължина до 1 км., включително;
    - 1.7.1.3. Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в работно време;
    - 1.7.1.4. Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в извънработно време.
  - 1.7.2. Ползване на канална тръба (в случаи на вече положени кабели):
    - 1.7.2.1. С положени от БТК защитни тръби;
    - 1.7.2.2. Без положени от БТК защитни тръби.
  - 1.7.3. Ползване на защитна тръба (в случаи на вече положени кабели):
    - 1.7.3.1. Положена от БТК;
    - 1.7.3.2. Положена от предприятие, ползващо достъп.
- 1.8. Широколентов достъп (bitstream):
  - 1.8.1. Изграждане на първоначално свързване:
    - 1.8.1.1. Достъп на ниво DSLAM;
    - 1.8.1.2. Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node);
    - 1.8.1.3. Достъп на ниво отдалечен възел (distant node);
    - 1.8.1.4. Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор).
  - 1.8.2. Поддръжка и експлоатация на изградено свързване:

- 1.8.2.1. Достъп на ниво DSLAM;
- 1.8.2.2. Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node);
- 1.8.2.3. Достъп на ниво отдалечен възел (distant node);
- 1.8.2.4. Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор).

1.9. Отдаване на абонатни линии под наем на едро:

- 1.9.1. Откриване на неактивни абонатни линии:
  - 1.9.1.1. Предоставяне/откриване на PSTN линии;
  - 1.9.1.2. Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) линии;
  - 1.9.1.3. Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) линии.
- 1.9.2. Ползване на абонатни линии:
  - 1.9.2.1. PSTN линии;
  - 1.9.2.2. ISDN (2B+D) линии;
  - 1.9.2.3. ISDN (30B+D) линии.

1.10. Линии под наем на едро.

2. Бизнес единица - „Фиксирани услуги на дребно (Retail)”.

2.1. Изграждане на абонатен достъп (Откриване на линии):

- 2.1.1. PSTN (тясна лента за гласови услуги);
- 2.1.2. ISDN 2B+D;
- 2.1.3. ISDN 30B+D;
- 2.1.4. xDSL (ширококолентов) интернет достъп;
- 2.1.5. Аналогови линии под наем селищни;
- 2.1.6. Аналогови линии под наем междуселищни;
- 2.1.7. Цифрови линии под наем – селищни;
- 2.1.8. Цифрови линии под наем – междуселищни.

2.2. Поддръжка и експлоатация на изграден абонатен достъп:

- 2.2.1. PSTN (тясна лента за гласови услуги);
- 2.2.2. ISDN 2B+D;
- 2.2.3. ISDN 30B+D;2
- 2.2.4. xDSL (ширококолентов) интернет достъп;
- 2.2.5. Аналогови линии под наем селищни;
- 2.2.6. Аналогови линии под наем междуселищни;
- 2.2.7. Цифрови линии под наем – селищни;
- 2.2.8. Цифрови линии под наем – междуселищни.

2.3. Трафични за:

- 2.3.1. Национални повиквания от географски номер към друг географски номер;
- 2.3.2. Национални повиквания от географски номер към негеографски номер на мрежа от неподвижна радиослужба от вида „точка към много точки”;

2.3.3. Национални повиквания от географски номер към негеографски номер, определен от кодове за достъп до национални негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1;

2.3.4. Национални повиквания от географски номер към мобилен номер;

2.3.5. Международни тел. услуги от географски номер към географски номер на друга държава;

2.3.6. Международни тел. услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава.

2.4. Услуги от обхвата на универсалната услуга:

2.4.1. Социални планове по видове;

2.4.2. Планове за инвалиди;

2.4.3. Планове за Социални и здравни заведения;

2.4.4. Обществени телефони;

2.4.5. Телефонен указател;

2.4.6. Справочна услуга.

Приложение 3

Примерен списък на мрежовите елементи на фиксирана и мобилна мрежи

I. Примерен списък на мрежовите елементи на фиксирана мрежа

1. Централни

- 1.1. Аналогова селищна централа;
- 1.2. Цифрова селищна централа;
- 1.3. Цифрова комбинирана централа;
- 1.4. Цифрова междуселищна централа;
- 1.5. Цифрова международна;
- 1.6. Номератори;
- 1.7. Главен разпределител – MDF;
- 1.8. Цифров разпределител – DDF;
- 1.9. Оптичен разпределител – ODF;
- 1.10. Мултисервизни възли за абонатен достъп – MSAN;
- 1.11. Софтсвич (Soft switch);
- 1.12. Сигнален гейтуей (Signaling Gateway);
- 1.13. Трънкинг гейтуей (Trunk Gateway).

2. Кабели и канална мрежа

- 2.1. Канална мрежа за телефонни кабели;
- 2.2. Метални кабели – абонатна мрежа;
- 2.3. Метални кабели – селищна транспортна мрежа между централи;
- 2.4. Метални кабели – междуселищна транспортна мрежа между централи;
- 2.5. Метални кабели – станционни;
- 2.6. Коаксиални кабели – транспортна мрежа;
- 2.7. Оптични кабели – абонатна мрежа;
- 2.8. Оптични кабели – селищна транспортна мрежа между централи;
- 2.9. Оптични кабели – междуселищна транспортна мрежа между централи;
- 2.10. Оптични кабели – станционни.

3. Оборудване за мрежата

- 3.1. Преносни устройства – аналогови;
- 3.2. Уплътнителни системи в абонатната мрежа;
- 3.3. Преносно оборудване цифрово – xDSL;
- 3.4. Преносно оборудване цифрово – PDH;
- 3.5. Преносно оборудване цифрово – SPDH;
- 3.6. Преносно оборудване цифрово – SDH;
- 3.7. Преносно оборудване цифрово – WDM;
- 3.8. Преносно оборудване цифрово – IP Core network;
- 3.9. Преносно оборудване цифрово – аналогово радиорелейно;
- 3.10. Преносно оборудване – цифрово радиорелейно PDH;
- 3.11. Преносно оборудване – цифрово радиорелейно SDH;
- 3.12. Преносно оборудване – цифрово – LMDS;
- 3.13. Преносно оборудване - цифрово радиорелейно – други;

- 3.14. Оборудване за излъчване на радио и ТВ сигнали;
- 3.15. Оборудване за предаване на данни;
- 3.16. Оборудване за широколентов абонатен достъп;
- 3.17. Оборудване за АТМ мрежа;
- 3.18. Оборудване за МАН мрежа;
- 3.19. Кросконектори;
- 3.20. Гъвкави мултиплекси;
- 3.21. Аналогови/цифрови конвертори;
- 3.22. Оборудване за обществени телефонни мрежи;
- 3.23. Телеграфно оборудване;
- 3.24. Оборудване за радиофикация.

II. Примерен списък на мрежовите елементи на мобилна мрежа

1. GSM Базови станции BST;
2. UMTS Базови станции Node B;
3. Контролер на GSM-базови станции BSC;
4. Контролер на UMTS-базови станции RNC;
5. Транскодер TCU;
6. Репитер Repeater;
7. Мрежова инфраструктура NI:
  - Радиорелейни линии;
  - Оптична мрежа;
8. Център за управление на мрежата NOC;
9. Център за експлоатация и поддръжка – мрежа за достъп OMC-R (Radio OMC);
10. Мобилна централа MSC;
11. Фиксирана централа SSW;
12. Централа за кратки текстови съобщения SMSC;
13. Централа за пакетна комутация SGSN (GPRS оборудване);
14. Входно устройство към централа за пакетна комутация SGGSN (GPRS оборудване);
15. Точка за комутация на сигнални съобщения STP;
16. Център за управление на мрежата NOC:
  - *UMTS системи за оперативен контрол UMTS-OSS;*
17. Център за техническо обслужване (експлоатация и поддръжка) – мобилна централа OMC-S (Switched OMC);
18. Система за гласова поща VMS;
19. Регистър/и (база данни) за мобилната мрежа (на „домашните” потребители на мрежата HLR, на „посетителите” потребители, регистрирани в съответната мрежа VLR, Регистър за идентификация на оборудването EIR, Център за установяване на автентичността AUC);
20. Платформа интелигентни мрежи IN Platforms;
21. Система за администриране на абонатите Provisioning system;
22. Система за таксуване Billing system;
23. Платформа за преобразуване на таксуващата информация (Mediation device);
24. Информационни технологии IT;
25. Други платформи Other Platforms.

Приложение 4

Форми и съдържание на регулаторните отчети

Списък на формите на регулаторните отчети по Приложение №4

4. Справка за предприятието

4.1. Консолидиран отчет на предприятието

1. Приложение 4.1.1. - Консолидиран отчет на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за 20xx в хил. лева
2. Приложение 4.1.2. - Консолидиран отчет на разпределението на оперативните разходи по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици за 20xx , в хил. лева
3. Приложение 4.1.3. - Консолидиран отчет на разпределението на зетия капитал по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици за 20xx , в хил. лева

4.2. Разпределение на оперативните разходи и на зетия капитал по бизнес единиците.

4. Приложение 4.2.1. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел II на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева
5. Приложение 4.2.2. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева
6. Приложение 4.2.3. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева
7. Приложение 4.2.4. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева
8. Приложение 4.2.5. - Разпределени разходи за зет капитал към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева

9. Приложение 4.2.6. - Разпределени на разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева

10. Приложение 4.2.7. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева

11. Приложение 4.2.8. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева

4.3. Отчети на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за нетрафични и трафични услуги

12. Приложение 4.3.1. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г., в хил. лева

13. Приложение 4.3.2. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г., в хил. лева

14. Приложение 4.3.3. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г., в хил. лева

15. Приложение 4.3.4. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г., в хил. лева

16. Приложение 4.3.5. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева

17. Приложение 4.3.6. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева

4.4. Средна цена и първоначален тест за равнопоставеност при предоставяне на фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро.

18. Приложение 4.4.1. - Средна цена на услуги за взаимно свързване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.

19. Приложение 4.4.2. - Средна цена за услуги за съвместно ползване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.

20. Приложение 4.4.3. - Средна цена за услуги за подземна канална мрежа и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.

21. Приложение 4.4.4. - Средна цена на услуги за необвързан достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.

22. Приложение 4.4.5. - Средна цена за услуги за широколентов достъп на едро за 20xx г.

23. Приложение 4.4.6. - Средна цена на отдаване на абонатна линия под наем на едро и средна цена за достъп до абонатна линия за абонати на предприятието за 20xx г.

24. Приложение 4.4.7. - Средна цена на услугата генериране във фиксирана мрежа на едро за 20xx г.

25. Приложение 4.4.8. – Средна цена на терминиране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.

26. Приложение 4.4.9. - Средна цена за предоставяне на терминиране в мобилна мрежа на едро за 20xx г.

27. Приложение 4.4.10. – Средна цена за предоставяне на услуги за взаимно свързване с мобилна мрежа за 20xx г.

4.5. Средна цена при предоставяне на фиксирани и мобилни услуги на дребно и първоначален тест за изпълнение на изискванията на Закона за електронните съобщения (ЗЕС) за липса на антиконкурентно крос субсидиране.

28. Приложение № 4.5.1. - Средна цена на фиксирани услуги на дребно, в т.ч. от обхвата на универсалната услуга за 20xx г.

29. Приложение № 4.5.2. - Средна цена на мобилни услуги на дребно за 20xx г.

4.6. Трансферни приходи и разходи

30. Приложение 4.6.1. - Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева

31. Приложение 4.6.2. - Трансферни приходи от бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги" за 20xx г., в хил. лева

32. Приложение 4.6.3. - Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева

33. Приложение 4.6.4. - Трансферни приходи от бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" към "Мобилни мрежови услуги на едро" бизнес единица за 20xx г., в хил. лева

4.7. Отчет за съответствието между регулаторните счетоводни отчети и годишните финансови отчети

34. Приложение 4.7.1. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО **по отношение на ОРЕХ (оперативните разходи)**, в хил. лева

35. Приложение 4.7.2. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО **Баланс на активите**, в хил. лева

4.8. Отчет за среден разход на мрежови елемент на мобилна мрежа, в хил. лева.

4.9. Отчет за среден разход на мрежови елемент на фиксирана мрежа, в хил. лева.

Приложение 5

Указания за попълване на регулаторните отчети

Общи указания

С цел улесненото попълване на отчетите от задължените предприятия, както и на им проверката им от страна на КРС, в регулаторните отчети са въведени цветови индикации на клетките от листовите във формат „Excel”, които предприятията следва да спазват.

4.1. Консолидиран отчет на предприятието

Приложение 4.1.1 - Консолидиран отчет на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за 20xx година в хил. лева

Цел: Да се получат данни, необходими за изчисляването на показатели за извършване на финансов анализ отделно за фиксирана и мобилна дейност по предоставянето на услуги на едро (на други предприятия) и дребно (на крайни потребители).

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство, съгласно Приложение №2”:

- В колона „С“ - „Фиксирани мрежови услуги на едро” БТК попълва, като посочва общата сума на приходите от предоставените на други предприятия фиксирани мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел II, на Приложение №2 и трансферните приходи от предоставените услуги на дребно на свои абонати (от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно”). Общата сума на разходите включва разходите, извършени във връзка с предоставянето на други предприятия на фиксирани мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел II, на Приложение №2 плюс трансферните разходи към предоставените услуги на дребно на свои абонати на фиксирана услуга (към бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно”). В тази колона А1 и Теленор посочват като приходи сумите на трансферните приходи от бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно”, ако имат такива и добавят към сумата на прихода в тази колона и приходите от договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.
- В колона „D“ – „Мобилни мрежови услуги на едро” задължените предприятия попълват като посочват общата сума на приходите от предоставените на други предприятия мобилни мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел I. на Приложение №2, както и трансферните приходи от предоставените услуги на дребно на свои мобилни абонати (от бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно”), а за А1 и Теленор и от предоставените услуги на дребно на свои абонати

на фиксирана услуга (от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно“). Общата сума на разходите включва: разходите, извършени във връзка с предоставянето на други предприятия на мобилни мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел II, на Приложение №2, трансферните разходи към предоставените услуги на дребно на свои мобилни абонати (към бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно“), а за А1 и Теленор, и трансферните разходи към предоставените услуги на дребно на свои абонати на фиксирана услуга (към бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно“).

- В колона „Е“ – „Фиксирани услуги на дребно“ задължените предприятия попълват като посочват общата сума на приходите и разходите за предоставените фиксирани услуги на дребно, изброени по точка 2, раздел II на Приложение №2, като в тях не са включени трансферните приходи и разходи към и от бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро“.
- В колона „F“ – „Мобилни услуги на дребно“ задължените предприятия попълват като посочват общата сума на приходите и разходите, свързани с предоставянето на мобилни услуги на дребно, изброени по точка 2, раздел I. на Приложение №2, като в тях не са включени трансферните приходи и разходи към и от бизнес единиците „Фиксирани мрежови услуги на едро“ и „Мобилни мрежови услуги на едро“.
- В колона „G“ се посочва сумите от стойностите по колони „C“, „D“, „E“ и „F“.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, извън обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)“:

- Колона „H“ се попълва от БТК като се посочва общата сума на приходите и разходите за предоставените фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2. А1 и Теленор попълват в тази колона приходите и разходите, възникнали във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2, ако имат такива.
- Колона „I“, „J“ и „K“ се попълват от задължените предприятия като се посочва общата сума на приходите и разходите възникнали във връзка с предоставените фиксирани и мобилни услуги на едро и дребно, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2.
- Колона „L“ се посочва сумите на стойностите по колони „H“, „I“, „J“ и „K“.
- Колона „M“ се попълва от задължените предприятия като се посочва общата сума на приходите и разходите възникнали във връзка с извършването на всички други дейности по Търговския закон (различни от електронно съобщителните).

- Колона „N” се попълва от задължените предприятия като се посочва сумите от стойностите по колони „G”, „L” и „M”.

Приложение 4.1.2. - Консолидиран отчет на разпределението на оперативните разходи по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици за 20xx година, в хил. лева

Цел: Да се получи информация за разпределението на оперативните разходи по съответните бизнес единици на едро и дребно за дейностите на предприятията по предоставяне на фиксирани и мобилни електронно съобщителни мрежи и/или услуги, отделени от другите дейности на предприятието по ТЗ, която да послужи за анализ на структурата на разходите на предприятието.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, от обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)”:

- Колона „С“ - Фиксирани мрежови услуги на едро”. БТК посочва сборът на сумата на разпределените оперативни разходи по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро”, изброени по т. 1, раздел II на Приложение №2, включително сумата на трансферните разходи, възникнали във връзка с предоставянето на услуги на собствени фиксирани абонати на дребно. А1 и Теленор попълват в тази колона оперативните разходи, възникнали във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.
- Колона „D“ – Мобилни мрежови услуги на едро” се попълва от задължените предприятия като посочват сумата на разпределените оперативни разходи по видове към услугите на бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро”, изброени по т. 1, раздел I на Приложение №2, включително сумата на трансферните разходи, възникнали във връзка с предоставянето на услуги на собствени фиксирани и мобилни абонати на дребно от бизнес единиците „Фиксирани услуги на дребно” и „Мобилни услуги на дребно”.
- Колона „E“ – Фиксирани услуги на дребно” и колона „F“ – Мобилни услуги на дребно” се попълват от задължените предприятия като посочват сумите на разпределените оперативни разходи по видове към услугите съответно на бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно”, изброени по т. 2, раздел II на Приложение №2 и бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно”, изброени по т. 2, раздел I на Приложение №2, като в тях не са включени трансферните приходи и разходи към и от бизнес единиците „Фиксирани мрежови услуги на едро” и „Мобилни мрежови услуги на едро”.
- В колона „G” се посочват сумите от стойностите по “С”, “D”, “E” и “F”.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, извън обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)“:

- Колона „Н” се попълва от БТК като се посочват сумите на разпределените оперативни разходи по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро”, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2. А1 и Теленор попълват в тази колона оперативните разходи възникнали във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2, ако имат такива.
- Колона „I”, „J” и „K” се попълват от задължените предприятия като посочват сумата на разпределените оперативни разходи по видове към услуги, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2, предоставяни от фиксираната и мобилната дейност.
- В колона „L” задължените предприятия посочват сумите от стойностите по колони „Н”, „I”, „J” и „K”.
- В колона „M” задължените предприятия посочват сумите на разпределените оперативни разходи за извършването на всички други дейности по Търговския закон (различни от електронно съобщителните).
- Колона „N” се попълва от задължените предприятия като се посочват сумите от стойностите по колони „G”, „L” и „M”.

Приложение 4.1.3. - Консолидиран отчет на разпределението на зетия капитал по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици на (име на предприятието) за 20xx година, в хил. лева

Цел: Да се получи информация за разпределението на зетия капитал в по съответните бизнес единици на едро и дребно за дейностите на предприятията по предоставяне на фиксирани и мобилни електронно съобщителни мрежи и/или услуги, отделени от другите дейности на предприятието по ТЗ, която да послужи за анализ на структурата на капитала на предприятието.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, от обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)“:

- Колона „С“ – „Фиксирани мрежови услуги на едро” задължените предприятия посочват сумата на разпределения зет капитал по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро”, изброени по т. 1, раздел II на Приложение №2.
- Колона „D“ – „Мобилни мрежови услуги на едро” се попълва от задължените предприятия като посочват сумата на разпределения зет капитал по видове към

услугите на бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро”, изброени по т. 1, раздел I на Приложение №2.

- Колона „Е“ – „Фиксирани услуги на дребно” и колона „F“ – „Мобилни услуги на дребно” се попълват от задължените предприятия като посочват сумите на разпределения зает капитал по видове към услугите съответно на бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно”, изброени по т. 2, раздел II на Приложение №2 и бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно”, изброени по т. 2, раздел I на Приложение №2.
- В колона „G” се посочват сумите от стойностите по колони “C”, “D”, “E” и “F”.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, извън обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)”:

- Колона „H” се попълва от задължените предприятия като се посочва сборът на сумата на разпределения зает капитал по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро”, предоставени на други предприятия, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2. А1 и Теленор попълват в тази колона заетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2, ако имат такива.
- Колони „I”, „J” и „K” се попълват от задължените предприятия като посочват сумата на разпределения зает капитал по видове към услуги, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2, предоставяни от фиксираната и мобилната дейност.
- В колона „L” се попълва от задължените предприятия се посочват сумите от стойностите по колони „H”, „I”, „J” и „K”.
- В колона „M” се попълва от задължените предприятия като се посочва сумата на разпределения зает капитал за извършването на всички други дейности по Търговския закон (различни от електронно съобщителните).
- Колона „N” се попълва от задължените предприятия като се посочват сумите от стойностите по колони „G”, „L” и „M”.

4.2. Разпределение на оперативните разходи и на заетия капитал по бизнес единиците, в хил. лева.

Цел: Да се получи информация за разпределението на оперативните разходи по категории и заетия капитал към услугите, изброени в Приложение №2, която да послужи за анализ на разходите свързани с предоставянето на конкретна услуга на едро и дребно.

Приложение 4.2.1. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел II на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет БТК посочва само сумата на оперативните разходи (без трансферните разходи към бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно“) по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на всяка една от фиксираните мрежови услуги на едро, изброени в т.1 на Раздел II от Приложение №2, която се предоставя на други предприятия. А1 и Теленор попълват в този отчет оперативните разходи във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.

Приложение 4.2.2. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват сумите на оперативните разходи по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на всяка една от фиксираните услуги на дребно (изброени в т.2 на Раздел II от Приложение №2) на свои фиксирани абонати. Разходите включват и трансферните разходи от бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро“ за БТК (ред 1), а разходите на А1 и Теленор включват трансферните разходи от бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро“, тъй като двете предприятия предоставят фиксирани услуги на дребно чрез мобилна мрежа.

Приложение 4.2.3. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват само сумите на оперативните разходи (без трансферните разходи към бизнес единици „Мобилни услуги на дребно“ и „Фиксирани услуги на дребно“) по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни мрежови услуги на едро (изброени в т.1 на Раздел I от Приложение №2) на други предприятия.

Приложение 4.2.4. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват сумите на оперативните разходи по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни услуги на дребно (изброени в т.2 на Раздел I от Приложение №2) на свои абонати. Разходите включват и трансферните разходи от бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро“.

Приложение 4.2.5. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет БТК посочва разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на фиксирани мрежови услуги на едро (изброени в т.1 на Раздел II от Приложение №2) на алтернативни предприятия. А1 и Теленор попълват в тази колона зетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.

Приложение 4.2.6. - Разпределени на разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни мрежови услуги на едро (изброени в т.1 на Раздел I от Приложение №2) на алтернативни предприятия.

Приложение 4.2.7. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на фиксирани услуги на дребно (изброени в т. 2 на Раздел II от Приложение №2) на свои абонати.

Приложение 4.2.8. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни услуги на дребно (изброени в т. 2 на Раздел II от Приложение №2) на свои абонати.

4.3. Отчети на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за нетрафични и трафични услуги

Цел: Да се получи дезагрегирана финансова информация за всяка от електронно съобщителните услуги, изброени в Приложение №2, която да дава възможност за изчисляване на финансови показатели за анализ на възвращаемостта на разходите и зетия

капитал от предоставянето на конкретна услуга, както и да доказва изпълнението на изискването услугите да не се предоставят на цена под разходи.

Приложение 4.3.1. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет БТК посочва общите приходи от нетрафични фиксирани мрежови услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на нетрафични фиксирани мрежови услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно” свързан с предоставянето на нетрафични фиксирани услуги на дребно на свои абонати. А1 и Теленор попълват в тази колона зетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на нетрафични фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива. Разходите и зетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.1. и Приложение № 4.2.5.

Приложение 4.3.2. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет БТК посочва общите приходи от трафични фиксирани мрежови услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на трафични фиксирани мрежови услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно” свързан с предоставянето на трафични фиксирани услуги на дребно на свои абонати. А1 и Теленор попълват в тази колона зетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на трафични фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива. Разходите и зетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.1. и Приложение № 4.2.5.

Приложение 4.3.3. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват общите приходи от нетрафични мобилни услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на нетрафични мобилни услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Мобилни услуги на дребно” свързан с предоставянето на нетрафични мобилни услуги на дребно на свои абонати. А1 и Теленор включват и трансферните приходи за нетрафични услуги от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно”, тъй като двете предприятия предоставят фиксирани услуги на дребно чрез мобилна мрежа. Разходите и зетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.3. и Приложение № 4.2.6.

Приложение 4.3.4. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват общите приходи от трафични мобилни услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на трафични мобилни услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Мобилни

услуги на дребно” свързан с предоставянето на трафични мобилни услуги на дребно на свои абонати. А1 и Теленор включват и трансферните приходи за трафични услуги от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно”, тъй като двете предприятия предоставят фиксирани услуги на дребно чрез мобилна мрежа. Разходите и зетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.3. и Приложение № 4.2.6.

Приложение 4.3.5. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват общите разходи, свързани с предоставянето на фиксирани нетрафични и трафични услуги на дребно, като сума от оперативните разходи от Приложение 4.2.2., включително трансферния разход от бизнес единица „Фиксирани мрежови услуги на едро” за БТК, а за А1 и Теленор от „Мобилни мрежови услуги на едро”, тъй като двете предприятия предоставят фиксирана услуга на дребно чрез мобилна мрежа. Приходите и зетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.5.1. и Приложение № 4.2.7.

Приложение 4.3.6. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват общите разходи свързани с предоставянето на мобилни нетрафични и трафични услуги на дребно като сбор от оперативните разходи от Приложение 4.2.4., включително трансферния разход от бизнес единица „Мобилни мрежови услуги на едро”. Приходите и зетия капитал се посочват съответно от Приложение № 4.5.2. и Приложение № 4.2.8.

4.4. Средна цена и първоначален тест за равнопоставеност при предоставяне на фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро.

Цел: Да се докаже изпълнението на задължението за равнопоставеност и спазването на наложените ценови ограничения по отношение на регулирани услуги на едро. Средната цена получена от съотношението приходи/количество трябва да отговаря на цените в Типовите предложения на предприятията и/или на наложените ценови ограничения.

В Приложения 4.4.1. – 4.4.10. се посочват само приходите от продажби на фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро на алтернативни предприятия. Мерната единица за предоставеното количество трябва да съответства на мерната единица, за която е определена цената в Ценовата листа на предприятието за съответната услуга.

Приложение 4.4.1. - Средна цена за услуги за взаимно свързване в определено местоположение и първоначален тест за равнопоставеност – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.2. - Средна цена за услуги за съвместно ползване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.3. - Средна цена за услуги за подземна канална мрежа и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.4. - Средна цена за услуги за необвързан достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.5. - Средна цена за услуги за широколентов достъп на едро за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.6. - Средна цена за отдаване на абонатна линия под наем на едро за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.7. - Средна цена на услугата генериране във фиксирана мрежа на едро за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.8. – Средна цена на услугата терминиране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.9. - Средна цена за предоставяне на терминиране в мобилна мрежа на едро за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ МОБИЛНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.10. – Средна цена за предоставяне на услуги за взаимно свързване с мобилна мрежа за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ МОБИЛНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

4.5. Средна цена при предоставяне на фиксирани и мобилни услуги на дребно и първоначален тест за изпълнение на изискванията на Закона за електронните съобщения (ЗЕС) за липса на антиконкурентно крос субсидиране.

Приложение № 4.5.1. - Средна цена на фиксирани услуги на дребно, в т.ч. от обхвата на универсалната услуга за 20xx г.

Цел: Да се осигури финансова информация, необходима за изчисляване на нетните разходи от предоставяне на Универсална услуга, съгласно Правилата за изчисляване на нетните разходи.

В този отчет задължените предприятия посочват само приходите от продажби на фиксирани услуги на дребно (включително предоставяните през мобилна мрежа) на свои абонати. Мерната единица за предоставеното количество трябва да съответства на мерната единица, за която е определена цената в Ценовата листа на предприятието за съответната услуга.

Задълженото предприятие следва да приложи в придружаващите отчетите документи, описание на използваните принципи и критерии, по които са разпределени приходите и разходите към услуги, които са част от пакет.

Приложение № 4.5.2. - Средна цена на мобилни услуги на дребно за 20xx г.

Цел: Да се получат данни, необходими за доказване на изискването на ЗЕС цените на предоставяните електронно съобщителни услуги да не са под разходите за предоставянето им. Този отчет ще позволи и наблюдаване на влиянието на наложените ценови ограничения на услугата терминиране в мобилна мрежа върху цените на дребно и върху установеният в пазарния анализ конкурентен проблем „затваряне на трафик в мрежата”.

В този отчет задължените предприятия посочват само приходите от продажби на мобилни услуги на дребно на свои абонати. Мерната единица за предоставеното количество трябва да съответства на мерната единица, за която е определена цената в Ценовата листа на предприятието за съответната услуга.

Предприятията следва да приложат в придружаващите отчетите документи, описание на използваните принципи и критерии, по които са разпределени приходите и разходите към услуги, които са част от пакет.

4.6. Трансферни приходи и разходи

Приложение 4.6.1. Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните разходи, разпределени от бизнес единици „Фиксирани мрежови услуги на едро” за БТК и от „Мобилни мрежови услуги на едро” за А1 и Теленор към фиксирани услуги на дребно.

Приложение 4.6.2. - Трансферни приходи от бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните приходи от фиксираните услуги на дребно към бизнес единица „Фиксирани мрежови услуги на едро” за БТК и към „Мобилни мрежови услуги на едро” за А1 и Теленор.

Приложение 4.6.3. Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните разходи, разпределени от бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро” към мобилни услуги на дребно.

Приложение 4.6.4. Трансферни приходи от бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" към "Мобилни мрежови услуги на едро" бизнес единица за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните приходи от мобилните услуги на дребно към бизнес единица „Мобилни мрежови услуги на едро”.

4.7. Отчет за съответствието между регулаторните счетоводни отчети и годишните финансови отчети

Приложение 4.7.1. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО по отношение на ОРЕХ (оперативните разходи)

В този отчет посочените от задължените предприятия приходи и разходи трябва да съответстват на посочените стойности за тях в Приложение 4.1.1. В колона „D – Допълнителна амортизация на база ССА се посочва разликата между историческата стойност на активите и тяхната настояща стойност. През 2019 г. КРС беше сезирана от задължените предприятия относно необходимите промени във формите на РСО в резултат от прилагането на МСФО 15 (Международен счетоводен стандарт за финансово отчитане), поради което на систематичното място в отчет 4.7.1. е добавен ред „Корекции при прилагане на МСФО 15“.

Като от общите оперативни приходи/разходи се приспадат трансферните приходи/разходи и се прибавят сумите за други приходи/разходи, приходи/разходи от бракувани ДМА, приходи/разходи от дялови участия и приходи/разходи от лихви следва да се получава приходът, отчетен в ГФО.

Приложение 4.7.2. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО Баланс на активите, в хил. лева.

В този отчет стойностите на зетия капитал в началото и в края на отчетния период следва да съответстват на капитала в ГФО към 31.12. на предходната отчетна година и съответно към 31.12. на годината за която се изготвя отчета. За получаването на размера на зетия капитал за отчетния период по ССА първо се пресмята средно аритметичната стойност на зетия капитал по НСА, след което се коригира с размера на Положителната/отрицателната репутация. В случаите, когато репутацията е положителна

като величина CAPEX по НСА > CAPEX по ССА. Стойностите на зетия капитал по ССА за отделните бизнес единици следва да съответства на представените негови стойности за същите бизнес единици в отчети 4.1.1. и 4.1.3. През 2019 г. КРС беше сезирана от задължените предприятия относно необходими промени във формите на РСО в резултат от прилагането на МСФО 15 (Международен счетоводен стандарт за финансово отчитане), поради което на систематичното място в отчет 4.7.2. е добавен ред „Корекции при прилагане на МСФО 15“.

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни

Приложение 4.1.1 - Консолидиран отчет на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил. лв

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство, съгл. Приложение 2					Електронно съобщителни услуги на едро и дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство (не посочени в Приложение 2)					Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	Общо към 31 Декември 20xx г.
		Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни мрежови услуги на дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни мрежови услуги на дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		
		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани мрежови услуги на дребно	Мобилни мрежови услуги на дребно		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани мрежови услуги на дребно	Мобилни мрежови услуги на дребно			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1	Приходи от оперативна дейност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Оперативни разходи ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Разлика между оценените на база настояща стойност (ССА) оперативни разходи и историческите оперативни разходи (НСА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Печалба преди лихви и данъци по настояща стойност (ССА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
6	Зает капитал ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Разлика между заетия капитал по настояща стойност (ССА) и по историческа стойност (НСА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Възвращаемост на база зает капитал ССА в %	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
9	Зает капитал ССА+WACC (...%)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Възвращаемост на база зает капитал ССА + WACC (.....%)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.1.2. - Консолидиран отчет на разпределението на оперативните разходи по текуща настояща стойност (ССА) на .....(име на предприятието).....по бизнес единици за 20xx г., в хил.лева

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	Общо към 31 Декември 20xx г.
		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
	Разходи за дейността по ССА												
1	Разходи за национален интеркънект					-					-		-
2	Разходи за международен интеркънект					-					-		-
3	Разходи за материали										-		-
4	Разходи за външни услуги					-					-		-
5	Амортизации на база на историческа стойност на активите:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1	- земя и сгради, използвани за мрежови съоръжения и оборудване					-					-		-
5.2	-мрежови и съоръжения и оборудване					-					-		-
5.3	-други материални активи					-					-		-
5.4	-нематериални активи					-					-		-
6	Разходи за персонал					-					-		-
7	Други разходи					-					-		-
8	Положителна/отрицателна репутация					-					-		-
9	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)					-					-		-
10	Общи оперативни разходи по ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Общи оперативни разходи по ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.1.3. - Консолидиран отчет на разпределението на заетия капитал по текуща настояща стойност (ССА) на ...име на предприятието.....по бизнес единици за 20xx г., в хил.лева

Номер по ред	Бизнес единици Зает капитал	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно от обхвата на задължението за		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	Общо към 31 Декември 20xx г.
		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
	Дълготрайни материални активи (ССА)												
	Трансферен зает капитал												
1	Земя и сгради	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Мрежови компоненти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Други ДМА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Нематериални дълготрайни активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Инвестиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Общо дълготрайни активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Краткотрайни (текущи) материални активи по ССА												
7	Стоки/материали	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Дебитори (вземания)												
9	- вътрешни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	- външни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Общо (текущи) активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Текущи пасиви												
12	Задължения с падеж до една година												
12.1	- вътрешни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.2	- външни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Общо текущи пасиви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Нетни текущи активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Общо активи без задължения	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Обезпеч. на задължения и лихви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Зает капитал ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил: .....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието: .....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил: .....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.1. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Взаимно свързване							Генериране				Терминирани				
		Точка на взаимно свързване	2048 kbit/s комутируем порт	VoIP порт (10 Mbit/s)	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещене на алтернативно	Линия за IP взаимно свързване до помещена на ОП 10 Mbit/s	Избор на оператор на абонатна основа	Общо за взаимно свързване	Към мрежи извън страната (международни разговори)	национален сегмент	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	Общо за генериране	национален сегмент	Терминирани на повикване от мрежи извън страната (международни разговори)	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	Общо за терминирани	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
Преки разходи																	
1	Разходи за инсталиране							-									
2	Разходи за планиране, развитие и изграждане на мрежата							-									
3	Разходи за управление, експлоатация, поддръжка и ремонт на мрежата							-									
4	Информационни технологии							-									
5	Амортизации на база на историческа стойност на активите:							-									
5.1.	- земя и сгради, използвани за мрежови съоръжения и оборудване							-									
5.2.	- мрежови съоръжения и оборудване							-									
5.3.	- други материални активи							-									
5.4.	- нематериални активи							-									
6	Тарифиране и фактуриране							-									
Общи разходи																	
7	Продажба и маркетинг							-									
8	Финанси и счетоводство							-									
9	Човешки ресурси							-									
10	Администрация и управление							-									
11 Причисляване по ССА																	
11.1	- Положителна репутация (разликата ССА - НСА)							-									
11.2	- допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)							-									
12	Общо оперативни разходи по ССА							-									

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.3. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение № 2 за 20xx г. на.....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Нетрафични услуги		Общо нетрафични мобилни мрежови услуги на едро	Трафични услуги			Общо трафични мобилни мрежови услуги на едро	Други услуги на едро	Общо за мобилни мрежови услуги на едро
		Взаимно свързване	Други нетрафични услуги		Терминирване	Генериране	Други трафични услуги			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
	Преки разходи									
1	Разходи за инсталиране			-				-		-
2	Разходи за планиране, развитие и изграждане на мрежата			-				-		-
3	Разходи за управление, експлоатация, поддръжка и ремонт на мрежата			-				-		-
4	Информационни технологии			-				-		-
5	Амортизации на база на историческа стойност на активите:									
5.1	- земя и сгради, използвани за мрежови съоръжения и оборудване			-				-		-
5.2	- мрежови съоръжения и оборудване			-				-		-
5.3	- други материални активи			-				-		-
5.4	- нематериални активи			-				-		-
6	Тарифиране и фактуриране			-				-		-
	Косвени общи разходи									
7	Продажба и маркетинг			-				-		-
8	Финанси и счетоводство			-				-		-
9	Човешки ресурси			-				-		-
10	Администрация и управление			-				-		-
11	Преизчисляване по ССА									
11,1	Положителна репутация holding gain/loss (разликата ССА - НСА)			-				-		-
11,2	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)			-				-		-
12	Общо оперативни разходи по настояща стойност (ССА)			-				-		-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Общи стойности за съответния работен лист
 Показатели за финансов анализ
 Данни копирани от други работни листове
 Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.4. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение № 2 за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Нетрафикни, извън пакет				Общо нетрафикни мобилни услуги на дребно	Трафикни, които не са част от пакет				Общо трафикни мобилни услуги на дребно
		Нетрафикни гласови услуги на дребно	Нетрафикни услуги на дребно за SMS, MMS	Нетрафикни услуги на дребно за мобилен интернет	Други нетрафикни услуги на дребно		Трафик на глас	Трафик на SMS, MMS	Трафик на данни	Други трафикни услуги	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Оперативни разходи										
1	Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро"					-					-
2	Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро"					-					-
3	Плащания за услуги на едро, предоставени от други предприятия					-					-
4	Маркетинг и продажби					-					-
5	Фактуриране					-					-
6	Събиране на вземания					-					-
7	Информационни технологии					-					-
8	Обслужване на клиенти					-					-
9	Разходи за известия (по поща и SMS; on-line справки, подържане на информация на интернет страницата)					-					-
10	Отписани вземания					-					-
11	Други разходи					-					-
12	Амортизации на база на историческа стойност на активи, които не са мрежови елементи: земя и сгради, използвани за администрация, центрове за обслужване на клиенти и др.					-					-
12.1	центрове за обслужване на клиенти и др.					-					-
12.2	други материални активи					-					-
12.3	нематериални активи					-					-
13	Общи разходи					-					-
13.1	Финанси и счетоводство					-					-
13.2	Човешки ресурси					-					-
13.3	Администрация и управление					-					-
14	Оперативни разходи по историческа стойност (НСА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Преизчисляване по ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1	Положителна репутация (разликата ССА - НСА)					-					-
15.2	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)					-					-
16	Общо оперативни разходи по настояща стойност (ССА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Общи стойности за съответния работен лист
 Показатели за финансов анализ
 Данни копирани от други работни листове
 Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.5. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на .....(име предприятие)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Зает капитал	Взаимно свързване							Генериране				Терминирание				
		Точка на взаимно свързване	2048 kbit/s комутируем порт	VoIP порт (10 Mbit/s)	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещене на оперативно предприятие	Линия за IP взаимно свързване до помещени на ОП, 10 Mbit/s	Избор на оператор на абонаментна основа	Общо за взаимно свързване	Към мрежи извън страната (международни вестоволи)	Национален сегмент	Към телеграфом № с кодове за достъп 700, 800, 90, и с първа ц. 1	Общо за генериране	Национален сегмент	Терминирание на повикване от мрежи извън страната (международни)	Към телеграфом № с кодове за достъп 700, 800, 90, и с първа ц. 1	Общо за терминирание	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
Дълготрайни активи (ССА)																	
1	Земля и сгради																
2	Мрежови елементи																
2.1	Централа																
2.2	Комутатори, централи (switch)																
2.3	Съоръжения за пренос (transmission)																
2.4	Номератори																
2.5	Главен разпределител – MDF																
2.6	Цифров разпределител – DDF																
2.7	Оптически разпределител – ODF																
2.8	Мултисервизни възли за абонатен достъп (MSAN)																
2.9	Софтсуич																
2.10	Сигнален гейтуей																
2.11	Трънкинг гейтуей																
3	Кабели и канална мрежа																
3.1.	- медни кабели																
3.2.	- оптични кабели																
4	Канализация в мрежата за достъп																
5	Други ДМА																
6	Нематериални дълготрайни активи																
7	Инвестиции																
8	Общо дълготрайни активи																
9	Краткотрайни (текущи) материални активи																
10	Стоки/материали																
11	Дебитори (вземания)																
11.1.	- вътрешни																
11.2.	- външни																
12	Общо (текущи) активи																
Текущи пасиви																	
13	Задължения с падеж до една година																
13.1.	- вътрешни																
13.2.	- външни																
14	Общо текущи пасиви																
15	Нетни текущи активи																
16	Общо активи без задължения																
17	Обезпеч. на задължения и лихви																
18	Зает капитал ССА																
19	Зает капитал НСА																
20	Разлика ССА - НСА																

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в

Приложение 4.2.6. - Разпределени на разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение № 2 за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Зает капитал	Не трафични услуги		Общо не трафични мобилни мрежови услуги на едро	Трафични услуги			Общо трафични мобилни мрежови услуги на едро	Други услуги на едро	Общо за мобилни мрежови услуги на едро
		Взаимно съхраняване	Други не трафични услуги		Терминирване	Генериране	Други трафични услуги			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Дълготрайни активи (ССА)										
1	Земя и сгради									
2	Мрежови елементи									
2.1	GSM Базови станции BST									
2.2	UMTS Базови станции Node B									
2.3	Контролер на GSM-базови станции BSC									
2.4	Контролер на UMTS-базови станции RNC									
2.5	Транскодер TCU									
2.6	Репитер Repeater									
2.7	Мрежова инфраструктура IN									
2.7.1	Радиорелейни линии									
2.7.2	Оптична мрежа									
2.8	Център за управление на мрежата NOC									
2.9	Център за експлоатация и поддръжка - мрежа за достъп OMC-R (Radio OMC)									
2.10	Мобилна централа MSC									
2.11	Фиксирана централа SSW									
2.12	Централа за кратки текстови съобщения SMSC									
2.13	Централа за пакетна комуникация SGSN									
2.14	Входно устройство към централа за пакетна комуникация SGGSN									
2.15	Точка за комуникация на сигнални съобщения STP									
2.16	Център за управление на мрежата NOC									
2.17	Център за техническо обслужване (експлоатация и поддръжка) - мобилна централа OMC-S (Switched OMC)									
2.18	UMTS системи за оперативен контрол UMTS-OSS									
2.19	Система за гласова поща VMS									
2.20	Регистър на (домашните) потребители HLR									
2.21	Регистър на ("посетителите") потребители, регистрирани в съответната мрежа VLR									
2.22	Регистър за идентификация на оборудването ER									
2.23	Център за установяване на автентичността AUC									
2.24	Платформа интелигентни мрежи IN Platforms									
2.25	Система за администриране на абонатите Provisioning system									
2.26	Система за таксуване Billing system									
2.27	Платформа за преобразуване на таксуващата информация Mediation device									
2.28	Информационни технологии IT									
2.29	Друго оборудване									
2.30	Идентификация - UMTS, GSM/UMTS, радиорелейни линии, номера									
3	Кабели и канална мрежа									
4	Други ДМА									
5	Нематериални дълготрайни активи									
6	Инвестиции									
7	Общо дълготрайни активи									
8 Краткотрайни (текущи) активи										
9	Сток/материали									
10	Дебитори (вземания)									
10.1	- вътрешни									
10.2	- външни									
11	Общо (текущи) активи									
Текущи пасиви										
12	Задължения с падеж до една година									
12.1	- вътрешни									
12.2	- външни									
13	Общо текущи пасиви									
14	Нетни текущи активи									
15	Общо активи без задължения									
16	Обезпеч. на задължения и лихви									
17	Зает капитал ССА									
18	Зает капитал НСА									
19	Разлика ССА - НСА									

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.7. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Зает капитал	Нетрафикни фиксирани услуги, извън пакет							Общо услуги за достъп на дребно, извън пакет	Трафикни услуги на дребно, извън пакет							Общо трафикни услуги на дребно, извън пакет	Нетрафикни фиксирани услуги, част от пакет							Общо услуги за достъп на дребно, част от пакет	
		PSTN	ISDN 2B+D	ISDN 30B+D	XDSL (широкополентов) интернет достъп	Достъп до фикс. абонатен № при предост. на услугата - члз моб. мрежа	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	Други услуги за достъп, на дребно		Национални повиквания от геор. № към друг геор. №	Национални повиквания от геор. № към мобилен номер	Национални повиквания от геор. № към мобилен номер	Национални повиквания от геор. № към мобилен номер	Международни услуги за достъп до мобилни телефони (700, 800, 90 и с първа линия)	Международни услуги от геор. № от ННП на друга държава	Международни услуги от геор. № от ННП на друга държава		Международни услуги от геор. № от ННП на друга държава	PSTN	ISDN 2B+D	ISDN 30B+D	XDSL (широкополентов) интернет достъп	Достъп до фикс. абонатен № при предост. на услуга члз моб. мрежа	Линии под наем, предостав. на крайни потреб.		Други услуги за достъп, предост. на дребно
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA
	Дълготрайни активи (ССА)																									
	Трансферен зает капитал																									
1	Земля и сгради																									
2	Мрежови елементи																									
2.1	Оборудване и съоръжения																									
2.2	Канализация за достъп																									
2.3	Кабели																									
	- метална усукана двойка																									
	- оптични																									
	- въздушни																									
	- други																									
3	Транспортни средства																									
4	Информационни технологии																									
5	Други ДМА																									
6	Нематериални дълготрайни активи																									
7	Инвестиции																									
8	Общо дълготрайни активи																									
	Краткотрайни (текущи) активи																									
9	Стоки																									
10	Вземания																									
	- вътрешни																									
	- външни																									
11	Общо (текущи) активи																									
	Текущи пасиви																									
12	Задължения с падеж до една година																									
	- вътрешни																									
	- външни																									
13	Общо текущи пасиви																									
14	Нетни текущи активи																									
15	Общо активи без текущи задължения																									
16	Обезпеч. на задължения и лихви																									
17	Зает капитал ССА																									
18	Зает капитал НСА																									
19	Разлика ССА - НСА																									

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.8. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Зает капитал	Нетрафични, извън пакет					Общо нетрафични мобилни услуги на дребно	Трафични, които не са част от пакет				Общо трафични мобилни услуги на дребно	Нетрафични мобилни услуги, част от пакет				Общо нетрафични мобилни услуги, част от пакет	Трафични мобилни услуги, част от пакет				Общо трафични мобилни услуги, част от пакет	Други мобилни услуги на дребно	Общо мобилни услуги на дребно
		Нетрафични гласови услуги на дребно	Нетрафични услуги на дребно за SMS/MMS	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	Други нетрафични услуги на дребно	Трафик на глас		Трафик на SMS, MMS	Трафик на данни	Други трафични услуги	Нетрафични гласови услуги на дребно		Нетрафични услуги на дребно за SMS/MMS	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	Други нетрафични услуги на дребно	Трафик на глас		Трафик на SMS, MMS	Трафик на данни	Други трафични услуги				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	
	Дълготрайни активи (ССА)																							
	Трансферен зает капитал																							
1	Земля и сгради																							
2	Мрежови елементи																							
2.1	Оборудване и съоръжения																							
3	Транспортни средства																							
4	Информационни технологии																							
5	Други ДМА																							
6	Нематериални дълготрайни активи																							
7	Инвестиции																							
8	Общо дълготрайни активи																							
	Краткотрайни (текущи) активи																							
9	Стоки																							
10	Вземания																							
	- вътрешни																							
	- външни																							
11	Общо (текущи) активи КМА																							
	Текущи пасиви/задължения																							
12	Задължения с падеж до една година																							
	- вътрешни																							
	- външни																							
13	Общо текущи пасиви																							
14	Нетни текущи активи																							
15	Общо активи без текущи задължения																							
16	Обезпеч. на задължения и лихви																							
17	Зает капитал ССА																							
18	Зает капитал НСА																							
19	Разлика ССА - НСА																							

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.1. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени и фиксирани услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает Капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Взаимно свързване											
1	Точка на взаимно свързване	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	2048 kbit/s комутируем порт	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
3	VoIP порт (10 Mbit/s)	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
5	Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s		-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Избор на оператор на банамент на основа	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Съвместно ползване											
7	Съвместно ползване на помещения	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
8	Съвместно ползване на шкафове	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
9	Съвместно ползване канали/шахти	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
10	Съвместно ползване кули и мачти	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Необвързан достъп											
11	Пълн необвързан достъп	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
12	Съвместен необвързан	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Широколенетов достъп											
13	В точка на присъствие при DSLAM, включително backhaul	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
14	В отдалечен комутатор, включително backhaul	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
15	На IP ниво, включително backhaul	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Абонатни линии под наем на едро											
16	PSTN	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
17	ISDN (2B+D)	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
18	ISDN (30B+D)	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Линии под наем											
19	Общо линии под наем на едро	x		-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
20	Общо за регулирани нетрафични фиксирани услуги на едро	x		-	-	-	-	n/a			n/a
21	Нетрафични фиксирани мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати / трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно"		x	-	-	x	-	n/a			n/a
22	Други нерегулирани нетрафични услуги			-	-	-	-	n/a	-	-	
23	Общо за нерегулирани нетрафични фиксирани услуги на едро			-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
24	Общо за нетрафични фиксирани услуги на едро			-	-	-	-	n/a	-	-	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.2. - Отчет за приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици		Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени фиксирани услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
	Оперативни разходи											
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	
Генериране												
1	Към мрежи извън страната (международни разговори)	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	Национален сегмент	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
3	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
4	Общо за генериране	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Терминирани												
6	Национален сегмент	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
7	Международен сегмент	x	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
8	Към негеор.№, оперделен от кодове за достъп до нац. негеор. услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	x	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
9	Общо за терминирани	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
10	Общо за регулирани трафични фиксирани мрежови услуги на едро	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
11	Трафични фиксирани мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на		x	-	-	x	-	-	n/a	x	x	n/a
12	Услуги за трафик на данни			-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
13	Услуги за транзитен трафик			-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
14	Други нерегулирани трафични услуги на едро			-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
15	Общо за нерегулирани трафични фиксирани услуги на едро	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
16	Общо за трафични фиксирани мрежови услуги на едро	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Общи стойности за съответния работен лист
 Показатели за финансов анализ
 Данни копирани от други работни листове
 Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.3. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици	Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени мобилни услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
	Оперативни разходи										
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Взаимно свързване	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
1.1.	с друга мобилна мрежа	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
1.2.	с фиксирана мрежа	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	Нетрафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно")		X	-	-	x	-	n/a	x	x	n/a
3	Нетрафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно")		x	-	-	x	-	n/a	x	x	n/a
4	Други услуги за достъп	-		-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
5	Общо нетрафични мобилни мрежови услуги на едро	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
 (име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
 (име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.4. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г. на ....(име на предприятието), в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици		Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени мобилни услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
	Оперативни разходи											
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	
1	Терминирани	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	Генериране								n/a			n/a
3	Трафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно")		x	-	-	x	-		n/a	x	x	n/a
4	Трафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно")		x	-	-	x	-		n/a	x	x	n/a
5	Други трафични услуги			-	-	-	-		n/a	-	-	n/a
6	Общо трафични мобилни мрежови услуги	-	-	-	-	-	-		n/a	-	-	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.5. - Отчет за приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г. ....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици		Приходи от предоставени фиксирани услуги на дребно	Трансферни разходи (от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и/или "Мобилни мрежови услуги на едро") по CCA	Оперативни разходи по текуща стойност (CCA)	Разлика между Оперативните разходи по CCA и HCA	Оперативна печалба CCA	Възращаемост на база приходи по CCA в %	Зает капитал по CCA	Разлика между разходите за зает капитал по CCA и HCA	Възращаемост на база зает капитал по CCA в %	
	Оперативни разходи											
A	B	C	D	E	F	G	H	I	K	L	M	
Нептрафични фиксирани услуги, извън пакет	PSTN	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	ISDN 2B+D	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	ISDN 30B+D	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за услуги за достъп на дребно, извън пакет								n/a			n/a	
Трафични услуги на дребно, извън пакет	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до националгеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за трафични услуги на дребно, извън пакет								n/a			n/a	
Нептрафични фиксирани услуги, които са част от пакет	PSTN	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	ISDN 2B+D	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	ISDN 30B+D	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за услуги за достъп на дребно, които са част от пакет								n/a			n/a	
Трафични услуги на дребно, които са част от пакет	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до националгеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за трафични услуги на дребно, които са част от пакет								n/a			n/a	
Нептрафични услуги от обхвата на Универсалната услуга	Социални планове	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Планове за инвалиди	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Планове за социални и здравни заведения	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Обществени телефонни апарати	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Телефонен указател	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Справочни услуги и безплатни специални повиквания към ЕЕН - 112	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за нетрафични услуги от обхвата на Универсалната услуга								n/a			n/a	
Трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a	
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до националгеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Обществени телефони	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга								n/a			n/a	
Други услуги на дребно								n/a			n/a	
Общо за фиксирани услуги на дребно								n/a			n/a	

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.6. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г. на .....(име на предприятие)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици		Приходи от предоставени мобилни услуги на дребно	Трансферни разходи (от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и/или "Мобилни мрежови услуги на едро") по ССА	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
	Оперативни разходи	Оперативни разходи									
A	B		C	D	E	F	G	H	I	J	K
Нетрафични, извън пакет	Нетрафични гласови услуги на дребно		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафични услуги на дребно за SMS, MMS		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други нетрафични услуги на дребно		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо нетрафични мобилни услуги на дребно			-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Трафични, които не са част от пакет	Трафик на глас		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на SMS, MMS		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на данни		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафични услуги		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо трафични мобилни услуги на дребно			-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Нетрафични мобилни услуги, които са част от пакет	Нетрафични гласови услуги на дребно		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафични услуги на дребно за SMS, MMS		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други нетрафични услуги на дребно		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо нетрафични мобилни услуги, които са част от пакет			-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Трафични мобилни услуги, които са част от пакет	Трафик на глас		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на SMS, MMS		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на данни		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафични услуги		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо трафични мобилни услуги, които са част от пакет			-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Други мобилни услуги на дребно			-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо мобилни услуги на дребно			-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени

Приложение 4.4.1. - Средна цена на услуги за взаимно свързване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в ХИЛ.ЛВ.	Количество и мерна единица	Средна цена в ЛВ.
A	B	C	D	E
Изграждане на точка за взаимно свързване (еднократни)				
1	Точка за взаимно свързване			#DIV/0!
2	2048 kbit/s комутируем порт			#DIV/0!
3	VoIP порт (10 Mbit/s)			#DIV/0!
4	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие			#DIV/0!
5	Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s			#DIV/0!
6	Избор на оператор на абонаментна основа.			#DIV/0!
Месечни такси при точка на взаимно свързване				
7	Точка на взаимно свързване			#DIV/0!
8	2048 kbit/s комутируем порт, използван при предоставяне на услуги на едро			#DIV/0!
9	VoIP порт (10 Mbit/s)			#DIV/0!
10	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие			#DIV/0!
11	Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
 (име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
 (име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
 (име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Прилагани цени

Приложение 4.4.2. - Средна цена за услуги за съвместно ползване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.* на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в хил.лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	I	J	K
Еднократни такси за съвместно ползване				
1	Съвместно ползване на помещения			#DIV/0!
2	Съвместно ползване на шкафове	-	-	#DIV/0!
2.1.	Изграждане на 19" шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
2.2.	Изграждане на 19" ½ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
2.3.	Изграждане на 19" ¼ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
2.4.	Предоставяне на постоянно захранване с 48V и мощност в помещение за съвместно ползване*			#DIV/0!
2.5.	Предоставяне на постоянно захранване с 60V и мощност в помещение за съвместно ползване**			#DIV/0!
3	Предоставяне на съвместно ползване канали/шахти			#DIV/0!
4	Съвместно ползване кули и мачти			#DIV/0!
Месечни такси за съвместно ползване				
5	Предоставяне на съвместно ползване на помещения			#DIV/0!
6	Предоставяне на съвместно ползване на шкафове	-	-	#DIV/0!
6.1.	Цял шкаф в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
6.2.	½ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
6.3.	¼ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
7	Предоставяне на съвместно ползване канали/шахти			#DIV/0!
8	Предоставяне на съвместно ползване кули и мачти			#DIV/0!
9	Съвместно разполагане, предоставено за целите на нерегулирани услуги на едро			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени

Приложение 4.4.3. - Средна цена за услуги за подземна канална мрежа и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в хил.лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E
Еднократни такси за достъп до подземна канална мрежа				
1	Техническо проучване на подадено заявление с дължина на трасето до 1 км.			#DIV/0!
2	Достъп и контрол при полагане на кабели за трасе с дължина до 1 км.			#DIV/0!
3	Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в работно време			#DIV/0!
4	Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в извънработно време			#DIV/0!
Месечни за ползване на канална тръба				
5	С положени от БТК защитни тръби			#DIV/0!
6	Без положени от БТК защитни тръби			#DIV/0!
Месечни за ползване на защитна тръба				
7	Положена от БТК			#DIV/0!
8	Положена от предприятие, ползващо достъп			#DIV/0!
Месечни други				
9	За положен кабел извън защитна тръба			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и пе

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени

Приложение 4.4.4. - Средна цена на услуги за необвързан достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в хил.лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E
Еднократни такси за Необвързан достъп				
1	Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия;			#DIV/0!
2	Съвместно ползване на достъп до абонатна линия			#DIV/0!
3	Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия			#DIV/0!
4	Предоставяне на тъмно влакно			#DIV/0!
5	Физическо съвместно разполагане			#DIV/0!
6	Дистанционно съвместно разполагане			#DIV/0!
7	Виртуално съвместно разполагане			#DIV/0!
Месечни такси при Необвързан достъп				
8	Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия			#DIV/0!
9	Съвместно ползване на достъп до абонатна линия			#DIV/0!
10	Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия			#DIV/0!
11	Предоставяне на тъмно влакно			#DIV/0!
12	Физическо съвместно разполагане			#DIV/0!
13	Дистанционно съвместно разполагане			#DIV/0!
14	Виртуално съвместно разполагане			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
 (име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
 (име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
 (име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени

Приложение 4.4.5. - Средна цена за услуги за ширококолов достъп на едро за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в <small>хил. лв.</small>	Количество и мерна единица	Средна цена в <small>лв.</small>
А	В	С	Д	Е
Еднократни такси за ширококолов достъп				
1	Достъп на ниво DSLAM			#DIV/0!
2	Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node)			#DIV/0!
3	Достъп на ниво отдалечен възел (distant node)			#DIV/0!
4	Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор)			#DIV/0!
Месечни такси за ширококолов достъп				
5	Достъп на ниво DSLAM			#DIV/0!
6	Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node)			#DIV/0!
7	Достъп на ниво отдалечен възел (distant node)			#DIV/0!
8	Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор)			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Прилагани цени
- Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.6. - Средна цена на отдаване на абонатна линия под наем на едро и средна цена за достъп до абонатна линия за абонати на предприятието за 20xx г. ....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност					
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на едро в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E	F	G	H
Еднократни такси за Абонатни линии под наем (за свързване) на едро							
1	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
2	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
3	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
4	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
5	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
6	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
7	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
8	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
9	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
10	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
11	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
12	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
Месечни такси за Абонатни линии на едро под наем							
13	Предоставяне на PSTN абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
14	Предоставяне на PSTN абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
15	Предоставяне на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
16	Предоставяне на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
17	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
18	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
19	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
20	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
21	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
22	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
23	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
24	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Прилагани цени
- Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.7. - Средна цена на услугата генериране във фиксирана мрежа на едро за 20xx г. на.....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност					
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно, част от пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на едро в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E	F	G	H
1	Генериране на гласово повикване от фиксираната мрежа на предприятието						
1.1	Генериране на гласово повикване от фиксирана мрежа (F2F on-net)						
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
1.2.	Генериране на гласово повикване от фиксирана мрежа на друго предприятие (F2F off-net);						
	Към мрежи извън страната (международни разговори)			x	-		#DIV/0!
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
1.3.	Генериране на гласово повикване към мобилната мрежа на предприятието (F2M on-net);						
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
1.4.	Генериране на гласово повикване към мобилна мрежа на друго предприятие (F2M off-net);						
	Към мрежи извън страната (международни разговори)			x	-		#DIV/0!
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
2	Генериране на селищни и междуселищни повиквания към други обществени телефонни мрежи, чрез които се предоставят услуги в определено местоположение (предоставяне на услугата генериране на пазара на едро при доставка на услугите избор на оператор на абонаментна основа и за всяко повикване и WLR).						
	Към мрежи извън страната (международни разговори)	x	x		-		#DIV/0!
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
2.1.	Генериране на гласово повикване към мобилни наземни мрежи на друго предприятие						
	Към мрежи извън страната (международни разговори)	x	x		-		#DIV/0!
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
2.2.	Генериране на гласово повикване към WIMAX мрежи						
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
2.3.	Генериране на повикване към негеографски номера от типа 700XYZZZ, 800XYZZZ, 90XYTZZZ, кратки номера и др						
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени
 Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.8. - Средна цена на услугата терминиране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Трансферни приходи от предоставени услуги на дребно в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на едро в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E	F	G
1	Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа на предприятието (трансферен приход от Retail)					
1.1	Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2F on-net)					
	Национален сегмент		x	-		#DIV/0!
1.2.	Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друго предприятие (F2F off-net);					
	Национален сегмент	x		-		#DIV/0!
	Терминиране на повикване от мрежи извън страната (международни разговори)	x		-		#DIV/0!
	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	x		-		#DIV/0!
1.3.	Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2F on-net)					
	Национален сегмент		x	-		#DIV/0!
1.4.	Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2F off-net);					
	Национален сегмент	x		-		#DIV/0!
	Терминиране на повикване от мрежи извън страната (международни разговори)	x		-		#DIV/0!
	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	x		-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени
 Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.9. - Средна цена за предоставяне на терминирани в мобилна мрежа на едро за 20xx на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Трансферни приходи от предоставени услуги на дребно в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на едро в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E	F	G
1	Терминирани на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към мобилен абонат					
1.1.	Терминирани на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2M on-net);	-	-	-		#DIV/0!
1.2.	Терминирани на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2M off-net);	-	-	-		#DIV/0!
1.3.	Терминирани на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2M on-net);	-	-	-		#DIV/0!
1.4.	Терминирани на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друга мрежа (без мрежата на БТК – F2M off-net);	-	-	-		#DIV/0!
1.5.	Терминирани на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятие извън страната (off-net)	-	-	-		#DIV/0!
1.6.	Терминирани на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятие извън страната (off-net)	-	-	-		#DIV/0!
2	Терминирани на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат					
2.1.	Терминирани на гласови повиквания от мобилен абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (on-net)	-	-	-		#DIV/0!
2.2.	Терминирани на гласови повиквания от мобилен абонат на друго предприятие към фиксиран абонат на същото предприятие (off-net)	-	-	-		#DIV/0!
2.3.	Терминирани на гласови повиквания от фиксиран абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (on-net)	-	-	-		#DIV/0!
2.4.	Терминирани на гласови повиквания от фиксиран абонат на друго предприятие (без БТК) към фиксиран абонат на същото предприятие (off-net);	-	-	-		#DIV/0!
2.5.	Терминирани на гласови повиквания от фиксиран абонат на БТК към фиксиран абонат на предприятието (off – net).	-	-	-		#DIV/0!
2.6.	Терминирани на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятие извън страната (off-net)	-	-	-		#DIV/0!
2.7.	Терминирани на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятие извън страната (off-net)	-	-	-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Прилагани цени
- Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.10. - Средна цена за услуги за взаимно свързване с мобилна мрежа 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
А	В	С	Д	Е
1	Изграждане на точка за взаимно свързване (еднократни)			
1.1.	с друга мобилна мрежа			#DIV/0!
1.2.	с фиксирана мрежа			#DIV/0!
2	Месечни такси при точка на взаимно свързване			
2.1.	с друга мобилна мрежа			#DIV/0!
2.2.	с фиксирана мрежа			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Прилагани цени
	Общи стойности за съответния работен лист

Приложение № 4.5.1. - Средна цена на фиксирани услуги на дребно, в т.ч. от обхвата на универсалната услуга за 20xx г. на .....(име на предприятието)

Тип услуга	Услуга	Равнопоставеност					Разходоориентираност
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.	
A	B	C	D	E	F	G	H
Свързване план Стандартен**	PSTN (гласна лента за гласови услуги)	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Линии под наем предоставени на крайни потребители	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
бизнес			-		#DIV/0!		
Общо за свързване на дребно Стандартен план:		-	-	-	-	#DIV/0!	-
Свързване от обхвата на Универсална услуга	Социални планове по видове:	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Ограничен			-		#DIV/0!	
	2.....			-		#DIV/0!	
	Планове за инвалиди:	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Инвалиди 160			-		#DIV/0!	
	2. Инвалиди 300			-		#DIV/0!	
	Планове за Социални и здравни заведения:	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Социални и здравни заведения			-		#DIV/0!	
	2.....			-		#DIV/0!	
	Обществени телефони			-		#DIV/0!	
	Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към национален и ЕЕН- 112			-		#DIV/0!	
Телефонен указател			-		#DIV/0!		
Общо за свързване от обхвата на Универсалната услуга:		-	-	-	-	#DIV/0!	-

4.5.1.						
Месечни услуги на дребно (абонамент) план Стандартен	PSTN (тясна лента за гласови услуги)	-	-	-	-	#DIV/0!
	домашни					#DIV/0!
	бизнес					#DIV/0!
	ISDN 2B+D	-	-	-	-	#DIV/0!
	домашни					#DIV/0!
	бизнес					#DIV/0!
	ISDN 30B+D	-	-	-	-	#DIV/0!
	домашни					#DIV/0!
	бизнес					#DIV/0!
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-	-	#DIV/0!
	домашни					#DIV/0!
	бизнес					#DIV/0!
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-	-	#DIV/0!
	домашни					#DIV/0!
	бизнес					#DIV/0!
	Линии под наем предоставени на крайни потребители	-	-	-	-	#DIV/0!
домашни					#DIV/0!	
бизнес					#DIV/0!	
Други услуги за достъп на дребно	-	-	-	-	#DIV/0!	
домашни					#DIV/0!	
бизнес					#DIV/0!	
Общо за месечни услуги на дребно (абонамент)	-	-	-	-	#DIV/0!	
Месечни услуги за поддържане на достъп от обхвата на Универсална услуга	Социални планове по видове:	-	-	-	-	#DIV/0!
	1. Ограничен					#DIV/0!
	2.....					#DIV/0!
	Планове за инвалиди:	-	-	-	-	#DIV/0!
	1. Инвалиди 160					#DIV/0!
	2. Инвалиди 300					#DIV/0!
	Планове за Социални и здравни заведения:	-	-	-	-	#DIV/0!
	1. Социални и здравни заведения					#DIV/0!
	2.....					#DIV/0!
	Обществени телефони					#DIV/0!
Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към национален и ЕЕН - 112					#DIV/0!	
Общо за месечни услуги за свързване (достъп) от обхвата на Универсалната услуга:	-	-	-	-	#DIV/0!	
Трафични услуги на дребно (домашни и бизнес)* Стандартен план	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №					#DIV/0!
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"					#DIV/0!
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер					#DIV/0!
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.					#DIV/0!
	Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава					#DIV/0!
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава					#DIV/0!
	Други тафични услуги на дребно					#DIV/0!
	Общо за трафични услуги на дребно (домашни и бизнес) Стандартен план:	-	-	-	-	#DIV/0!

4.5.1.

Услуга	Равнопоставеност					Разходоориентираност
	Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.	
A	B	C	D	E	F	G
Социални планове по видове:						
1. Ограничен	-	-	-	-	#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №					#DIV/0!	
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер					#DIV/0!	
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава					#DIV/0!	
2.....	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Планове за инвалиди:						
1.....	-	-	-	-	#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №					#DIV/0!	
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер					#DIV/0!	
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава					#DIV/0!	
2.....	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Планове за Социални и здравни заведения:						
1.....	-	-	-	-	#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №					#DIV/0!	
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер					#DIV/0!	
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава					#DIV/0!	
2.....	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Обществени телефони					#DIV/0!	
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга	-	-	-	-	#DIV/0!	-

Трафични услуги, които са част от Универсална услуга

4.5.1.

Услуга	Равнопоставеност					Разходоориентираност	
	Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.	Цена в лв. определена на база пълно разпределение на разходи	
A	B	C	D	E	F	G	
Еднократни услуги за свързване (достъп), които са част от пакет	PSTN (тясна лента за гласови услуги)	-	-	-		#DIV/0!	4
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-		#DIV/0!	
домашни			-		#DIV/0!		
бизнес			-		#DIV/0!		
Общо за еднократни услуги за свързване (достъп) на дребно, които са част от пакет	-	-	-	-	#DIV/0!	-	
Месечни услуги за достъп (абонамент), които са част от пакет	PSTN (тясна лента за гласови услуги)	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-		#DIV/0!	
домашни			-		#DIV/0!		
бизнес			-		#DIV/0!		
Общо за месечни услуги за достъп на дребно (абонамент), които са част от пакет	-	-	-	-	#DIV/0!	-	

4.5.1.

Трафични услуги на дребно (домашни и бизнес), които са част от пакет	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №			-		#DIV/0!	5
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"			-		#DIV/0!	
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер			-		#DIV/0!	
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.			-		#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава			-		#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава			-		#DIV/0!	
	Други трафични услуги на дребно			-		#DIV/0!	
Общо за услуги за трафик на дребно (домашни и бизнес), които са част от пакет			-		-	#DIV/0!	
Други услуги на дребно				-		#DIV/0!	
Общо за услуги на дребно:				-		-	#DIV/0!

** Данните за Стандартен план са необходими за изчисляване на нетните разходи за предоставяне на универсална услуга

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Прилагани цени
	Общи стойности за съответния работен лист

Приложение № 4.5.2. - Средна цена на мобилни услуги на дребно за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Услуга		Равнопоставеност					
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество	Мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E	F	G	H
Нетрафични услуги за свързване, които не са част от пакет	Гласови услуги		x	-			#DIV/0!
	За SMS,MMS		x	-			#DIV/0!
	Мобилен интернет		x	-			#DIV/0!
	Други услуги на дребно		x	-			#DIV/0!
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, които не са част от пакет:		-	x	-	-		
Нетрафични услуги за свързване, които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	x		-			#DIV/0!
	Достъп на дребно за SMS,MMS	x		-			#DIV/0!
	Достъп на дребно до мобилен интернет	x		-			#DIV/0!
	Други услуги за достъп на дребно	x		-			#DIV/0!
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно:		x	-	-			
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които не са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги		x	-			#DIV/0!
	Достъп на дребно за SMS,MMS		x	-			#DIV/0!
	Достъп на дребно до мобилен интернет		x	-			#DIV/0!
	Други услуги за достъп на дребно		x	-			#DIV/0!
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които не са част от абонамент:		-	x	-			
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	x		-			#DIV/0!
	Достъп на дребно за SMS,MMS	x		-			#DIV/0!
	Достъп на дребно до мобилен интернет	x		-			#DIV/0!
	Други услуги за достъп на дребно	x		-			#DIV/0!
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които са част от пакет:		x	-	-			
Услуги за трафик, които не са част от пакет	Трафик на глас		x	-			#DIV/0!
	Трафик на SMS,MMS		x	-			#DIV/0!
	Трафик на данни		x	-			#DIV/0!
	Други трафични услуги		x	-			#DIV/0!
Общо услуги за трафик на дребно, които не са част от пакет:		-	x	-			
Услуги за трафик, които са част от пакет	Трафик на глас	x		-			#DIV/0!
	Трафик на SMS,MMS	x		-			#DIV/0!
	Трафик на данни	x		-			#DIV/0!
	Други трафични услуги	x		-			#DIV/0!
Общо трафични услуги на дребно, които са част от пакет:		x	-	-			
Други мобилни услуги на дребно				-			n/a
Общо мобилни услуги на дребно:		-	-	-			

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи,
- разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.1. Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Услуга		Трансферни разходи от фиксирани мрежови услуги на едро	Трансферни разходи от мобилни мрежови услуги на едро	Общо трансферни разходи от фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро
В		С	Д	Е
Неграфични фиксирани услуги на дребно, извън пакет	PSTN	-	-	-
	ISDN 2B+D	-	-	-
	ISDN 30B+D	-	-	-
	xDSL (широколенов) интернет достъп	-	-	-
	Аналогови линии под наем - селищи	-	-	-
	Аналогови линии под наем - междуселищи	-	-	-
	Цифрови линии под наем – селищи	-	-	-
	Цифрови линии под наем – междуселищи	-	-	-
	Изграждане на фиксиран абонатен достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер чрез мобилна мрежа	-	-	-
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за неграфични услуги на дребно, извън пакет:		-	-	-
Трафични фиксирани услуги на дребно, извън пакет	Национални повиквания от георг.№ към друг георг. №	-	-	-
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от георг.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-
Общо за трафични фиксирани услуги на дребно извън пакет:		-	-	-
Неграфични фиксирани услуги за достъп, които са част от пакет	PSTN	-	-	-
	ISDN 2B+D	-	-	-
	ISDN 30B+D	-	-	-
	xDSL (широколенов) интернет достъп	-	-	-
	Аналогови линии под наем - селищи	-	-	-
	Аналогови линии под наем - междуселищи	-	-	-
	Цифрови линии под наем – селищи	-	-	-
	Цифрови линии под наем – междуселищи	-	-	-
	Изграждане на фиксиран абонатен достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер ч/з моб. мрежа	-	-	-
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за неграфични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Трафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет	Национални повиквания от георг.№ към друг георг. №	-	-	-
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от георг.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-
Общо за трафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга	Социални планове по видове:	-	-	-
	Планове за инвалиди:	1.....	-	-
	Планове за Социални и здравни заведения:	2.....	-	-
	Обществени телефонни апарати	1.....	-	-
	Телефонен указател	2.....	-	-
	Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към национален и ЕЕН-112	1.....	-	-
	Други услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга:	2.....	-	-
Общо за услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга:		-	-	-
Трафични услуги от обхвата на У, част от специалните ценови пакети	Национални повиквания от георг.№ към друг георг. №	-	-	-
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от георг.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга, част от специални ценови пакети:		-	-	-
Трафични услуги от обхвата на У, част от специалните ценови пакети	Национални повиквания от георг.№ към друг георг. №	-	-	-
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от георг.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга при ползване на ОТА:		-	-	-
Други (нерегулирани) фиксирани услуги на дребно		-	-	-
Общо за фиксирани услуги на дребно		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Кalkулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.2 - Трансферни приходи от бизнес единица 'Фиксирани услуги на дребно' към бизнес единица 'Фиксирани мрежови услуги' за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Услуга		Трансферни приходи към фиксирани мрежови услуги	Трансферни приходи към мобилни мрежови услуги	Общо трансферни приходи
В		С	Д	Е
Нептрафични фиксирани услуги на дребно, извън пакет	FSFN	-	-	-
	ISDN 2B+D	-	-	-
	ISDN 30B+D	-	-	-
	XDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-
	Аналогов и линии под наем - селищни	-	-	-
	Аналогов и линии под наем - междуселищни	-	-	-
	Цифров и линии под наем - селищни	-	-	-
	Цифров и линии под наем - междуселищни	-	-	-
	Изграждане на фиксиран абонатен достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер чрез мобилна мрежа	-	-	-
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за нетрафични услуги на дребно, извън пакет:		-	-	-
Трафични фиксирани услуги на дребно, извън пакет	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-
Общо за трафични фиксирани услуги на дребно извън пакет:		-	-	-
Нептрафични фиксирани услуги за достъп, които са част от пакет	FSFN	-	-	-
	ISDN 2B+D	-	-	-
	ISDN 30B+D	-	-	-
	XDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-
	Аналогов и линии под наем - селищни	-	-	-
	Аналогов и линии под наем - междуселищни	-	-	-
	Цифров и линии под наем - селищни	-	-	-
	Цифров и линии под наем - междуселищни	-	-	-
	Изграждане на фиксиран абонатен достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер чрез мобилна мрежа	-	-	-
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за нетрафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Трафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-
	Други услуги за трафик, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за трафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга	Социални планове по видове:	-	-	-
	Планове за инвалиди:	1.....	-	-
		2.....	-	-
	Планове за Социални и здравни заведения:	1.....	-	-
		2.....	-	-
	Обществени телефонни апарати	-	-	-
	Телефонен указател	-	-	-
Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към ЕЕН- 112	-	-	-	
Общо за услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга:		-	-	-
Трафични услуги от обхвата на УУ, част от спец. ценови пакети	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга, част от специални ценови пакети:		-	-	-
Трафични услуги от обхвата на УУ при ползване на ОТА	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга при ползване на ОТА:		-	-	-
Други (нерегулирани) фиксирани услуги на дребно:		-	-	-
Общо за фиксирани услуги на дребно:		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.3. Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Услуга		Трансферни разходи от фиксирани мрежови услуги на едро	Трансферни разходи от мобилни мрежови услуги на едро	Общо трансферни разходи от фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро
В		С	Д	Е
Нетрафични услуги за свързване, които не са част от пакет	За гласови услуги	-	-	-
	За SMS,MMS	-	-	-
	Мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги на дребно	-	-	-
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, извън пакет:		-	-	-
Нетрафични услуги за свързване, които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS,MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, които са част от пакет		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които не са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги			-
	Достъп на дребно за SMS,MMS			-
	Достъп на дребно до мобилен интернет			-
	Други услуги за достъп на дребно			-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, извън пакет:		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги			-
	Достъп на дребно за SMS,MMS			-
	Достъп на дребно до мобилен интернет			-
	Други услуги за достъп на дребно			-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които не са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS,MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо услуги за трафик на дребно, извън пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS,MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо трафични услуги на дребно, които са част от пакет		-	-	-
Други мобилни услуги на дребно		-	-	-
Общо мобилни услуги на дребно		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.4 - Трансферни приходи от бизнес единица 'Мобилни услуги на дребно' към бизнес единица 'Мобилни мрежови услуги на едро' за 20xx г. на .....име на предприятието....., в хил.лв.

Услуга		Трансферни приходи към фиксирани мрежови услуги на едро	Трансферни приходи към мобилни мрежови услуги на едро	Общо трансферни приходи към фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро
B		C	D	E
Нетрафични услуги за свързване, които не са част от пакет	За гласови услуги	-	-	-
	За SMS, MMS	-	-	-
	мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги на дребно	-	-	-
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, извън пакет:		-	-	-
Нетрафични услуги за свързване, които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS, MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общонетрафични услуги за свързване на дребно част от пакет		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които не са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS, MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, извън пакет:		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS, MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които не са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS, MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо услуги за трафик на дребно, извън пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS, MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо услуги за трафик на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Други мобилни услуги на дребно		-	-	-
Общо мобилни услуги на дребно:		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.7.1. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО по отношение на ОПЕХ на .....име на предприятието..... за 20xx г., в хил.лв.

Номер по ред	Към 31 Декември 20XX г.	Приходи	Оперативни разходи ССА	Допълнителна амортизация на база ССА	Печалба (ССА) преди лихви и данъци
	В	С	Д	Е	Ф
	Услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство				
1	Фиксирани мрежови услуги на едро	-	-	-	-
2	Мобилни мрежови услуги на едро	-	-	-	-
3	Фиксирани услуги на дребно	-	-	-	-
4	Мобилни услуги на дребно	-	-	-	-
	Общо за услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство	-	-	-	-
	Електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство				
5	Нерегулирани фиксирани мрежови услуги на едро	-	-	-	-
6	Нерегулирани мобилни мрежови услуги на едро	-	-	-	-
7	Нерегулирани фиксирани услуги на дребно	-	-	-	-
8	Нерегулирани мобилни услуги на дребно	-	-	-	-
	Общо за електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	-	-	-	-
9	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	-	-	-	-
10	Общо оперативни разходи	-	-	-	-
11	Трансферни приходи и разходи	-	-	-	-
12	Други оперативни разходи	-	-	-	-
13	Приходи от бракувани ДМА	-	-	-	-
14		-	-	-	-
15		-	-	-	-
16	Корекции след прилагане на МСФО 15	-	-	-	-
17	ГФО	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.7.2. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО Баланс на активите на .....име на предприятието..... за 20xx г., в хил.лв.

Номер по ред	Към 31 Декември 20XX г.	Зает капитал в началото на отчетния период	Зает капитал в края на отчетния период	Средно зает капитал преди корекции	Положителна / отрицателна репутация	Корекциите на разходите на база текущи цени (ССА)	Общо среден зает капитал текущи цени по текущи стойности ССА
	В	С	Д	Е	Ф	Г	Н
1	Услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство						
1	Фиксирани мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
1	Мобилни мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
1	Фиксирани услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
1	Мобилни услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
	Общо за услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство	-	-	#DIV/0!	-	-	-
2	Електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство						
2	Нерегулирани фиксирани мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
2	Нерегулирани мобилни мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
2	Нерегулирани фиксирани услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
2	Нерегулирани мобилни услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
	Общо за електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	-	-	#DIV/0!	-	-	-
3	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)			#DIV/0!	-	-	-
4	Общо за др. дейности по ТЗ:	-	-	#DIV/0!	-	-	-
5	Корекции след прилагане на МСФО 15						
6	Всичко:	-	-	#DIV/0!	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Анекс 2

**СТАНОВИЩА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА
НА КОНКУРЕНЦИЯТА, ПОСТЪПИЛИ ПО ВРЕМЕ НА ПРОВЕДЕНОТО
ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ, ОТКРИТО С РЕШЕНИЕ № 104 ОТ 12.03.2020 Г. НА
КРС**

[Становище „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД](#)

[Становище СДРУЖЕНИЕ ЗА ЕЛЕКТРОННИ КОМУНИКАЦИИ](#)

[Становище „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД](#)

[Становище VERIZON FRANCE SAS](#)

[Становище „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД](#)

[Становище КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА](#)